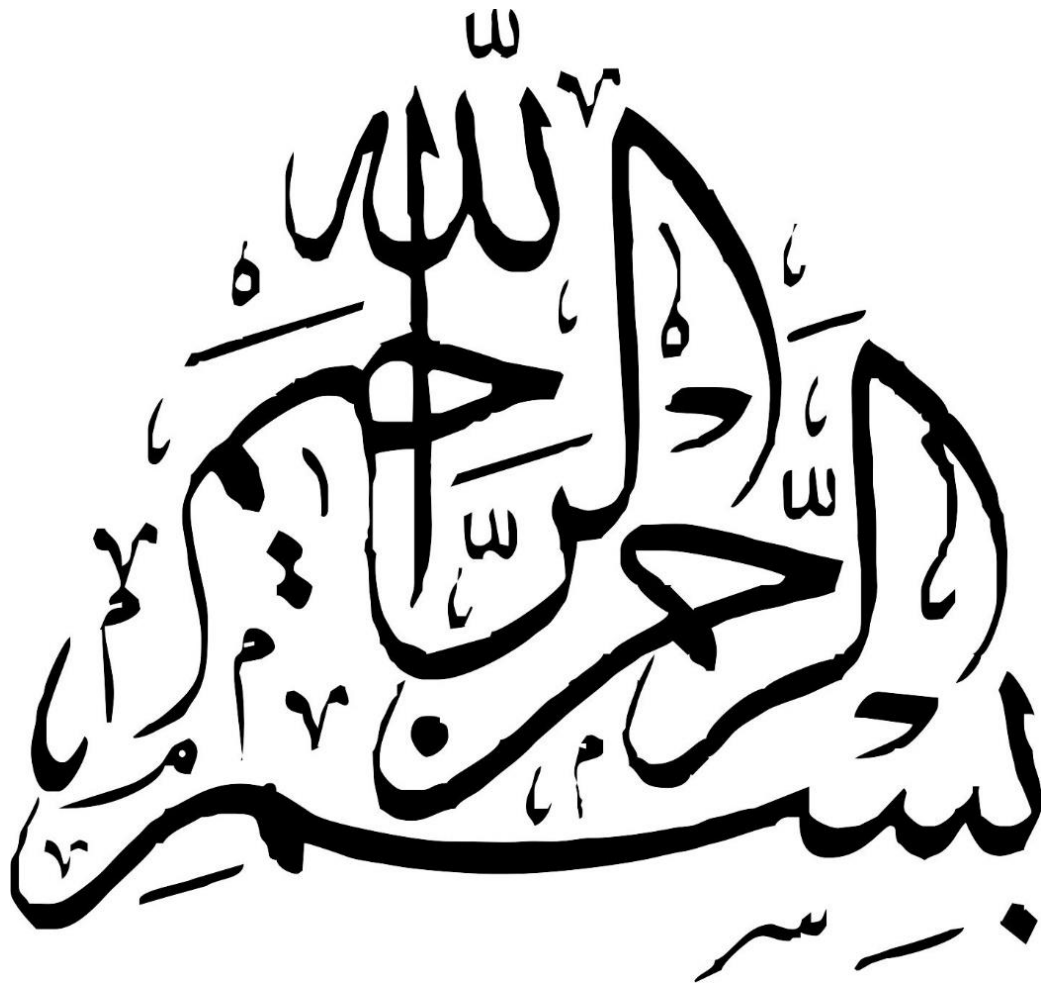

مانہ سیپی

Ketabton.com

لیکوالہ عارفہ عمر لور
1383
کال

د کتاب ځانگړني:

|||||

د کتاب نوم :: ماته سپی

لیکواله :: عارفه عمرلور

چاپکال :: 1383 ل کال

چاپشمیر :: (500) ټوکه

خپروونکې :: په خپله لیکواله

چاپځای :: دانش خپرندویه ټولنه، پېښور

کمپیوټر کار :: لطف الله جاهد

لومړی څپرکی

په بخاری کې د ډبرو سکرو څلور گردې، گردې لوتې په سرو سکروټو بدلي شوې وې، خو د کوتې هوا لا سره وه. که څه هم دغو سکروټو هڅه کوله، چې د کوتې هوا توده کړي، خو د کرکې د زړو پلاستيکونو له شلېدلو درزونو نه راننوتونکي د سرو څپو د سکروټو هڅې ورشندولې.

هغه د بخاری تر څنگ ناسته وه، په خپل غېږ کې پروت ښکلي ماشوم پر تورو او نرمو وېښتو یې خپلې نرمې او سپینې کوتې راښکلې. که څه هم دوه سترگې یې د سکرو پر سکروټو نښتې وې، خو په ذهن یې د سلطان خبرو ورو، ورو چکونه لگول.

واوره ښه په خلاصو غوږو واوړه، یا به له څرکه تېرېږي او یا به له زمان سره...

دا غونډله یې له ذهنه، لکه د اور سیخ څو، څو ځله تېره شو، خو په هر ځل به نیمگړې پاتې شوه. برېښنا په ځان کې د دغې غونډلې د بشپړولو ځواک نه لیده، خو دغې نیمگړې غونډلې به هم د برېښنا په مغزو کې د اور لمبې بلې کړې. په دې منځ کې برېښنا هڅه کوله، چې د خپلې مور کیسې ته غوږ شي، هغې ته به یې د سترگو لاندې وکتل. دا دی یو کال او څو میاشتې اوښتې وې، خو د امنې په غوښن مخ او ښکلو غوښینو شونډو کې خندا سر لا نه ښکاره کاوه. د امنې وېرې بڼې به د برېښنا پر ذهن او زړه د غم لړمان ورخوښې کړل، دا ځکه خو یې ترې سترگې واړولې او خپلو زورونکو خیالونو ته یې له ډېرې نهیلې پنا یووړه، امنې په دې ورځو کې برېښنا ته زښتې ډېرې اوږدې او پخوانۍ کیسې راپیلې کړې وې؛ د کوټ د متین کیسه، د ننگرهار د شاغاسي کیسه، د کنړ د غلام محمد کیسه. ښايي هغې غوښتل چې په دغو کیسو کې خپلې لور برېښنا ته اروايي بوختیا پیدا کړي او یا یې غوښتل، په دې کیسو کې برېښنا ته یو څه ووايي. امنې د ارواپوهنې په څانگه کې خپلې زده کړې کړې وې، ښايي یوه وجه یې هم همدا د هغې زده کړې تجربه وه، خو امنې گومان کاوه چې برېښنا یې کیسو ته غوږ ده، ځکه خو به یې سمدواړه یوه بله کیسه ورراپیله کړه. مگر له دغو ټولو او ډېرو کیسو څخه برېښنا یوه غونډله هم بشپړه نه وه اورېدلې او ان کله، کله به یې لا دې ته هم پام نه و، چې مور یې ورته کیسه کوي.

امنې اوس هم ورته د کوټ د متین کیسه راخیستې وه، همدا چې مور یې په نرم غږ دا ناره وویل:

د متین مورې، زما ترورې، نه به متین راشي، نه به ما کړي کور دننه.

برېښنا ووايه او پرته له دې چې خپلې مور ته لږ پام وکړي، په تړاټ له کوتې ووته. خو همدا چې په انگر کې د سرو سرې څپې یې پر مخ گوزار وکړ، نو ابله یې په خپله غېږ کې ویده دوه کلن ماشوم ته پام شو، بېرته کوتې ته رادننه شوه. په خپلې خور گلالي پسې یې سترگې وگرځولې. شپاړس کلنه گلالي د کوتې په کونج کې راټوله ناسته وه، څه یې لوستل، دې د هغې غېږې ته ماشوم ورگوزار کړ، گلالي ورته هیښ، هیښ وکتل، خو برېښنا ترې مخ واړاوه، په

يوه تُند حرکت ووته. يوه شېبه يې د خاورينې چوترې پرې خاورې ته ورکتل، چې ورو، ورو يې د سليمان خندانه بڼه، لکه برېښنا له ذهنه تېره شوه. د هغه د غني خان شعرونه زښت ډير خوشېدل، چې چا به هر کار وکړ، نو ده به ورته د غني خان يو شعر ووايه او بيا خپله د برېښنا د ذهن پرده د غني د ابیت راوښوله

دا د پښولاندې خاورې چې گورې

دي د چا شونډې سرې، سترگې تورې

دا يرې معشوقې وې چې تلې په خندا

ورته مه کړه ژړا ورته مه کړه ژړا

د دغه شعر په رايادولو، لکه خورېدلې وي، داسې په چټکو گامونو د کوهي پر غاړه ولاړې د منې وچې ونې په لور وخوځېده او همدا چې د وچې منې پر وچې تنې يې منگوله ولگېده، نو سړنې پسرلی يې پر زړه راواورېده. سړ پسرلی دغې ونې، زښت ډېر بار ونيوه، ټولو ويل دې منې هېڅکله هم دونه بار نه نيوه، د امنې سترگې به چې پر منې ولگېدې، نو سمدلاسه به يې وويل :

دې منې هېڅکله هم دونه بار نه نيوه، خو هغه مهال برېښنا ته د ونې په بار کې هېڅ توپير نه ښکارېده او ان دا ځل لاورته منې پيکه، رنگه ښکارېدې او بيا ورو، ورو هغه مهال يې پر زړه راواورېده، چې د سليمان دوی کور ته د تگ لپاره يې يوه، يوه ورځ گڼله. دا بايد د ليندۍ په مياشت، د سليمان دوی کورته تللې وای او هغه ورځ هم راوړسېده، خو دا مهال د منې ونه مخ په وچېدو وه. ټولې مېوې يې رژېدلې وې. يوه، يوه دانه پانه يې، لکه غرغره سوې، داسې مړاوې، مړاوې راځړېده .

که څه هم ټولو ويل چې منې له نظره شوه، سړ کال يې زښت ډېر بار نيولي و، خو برېښنا ته دا خبرې بې ارزښته وې، هغې ځان منې ته په يوه هېښونکي ډول نژدې احساساوه، ځکه خو د سليمان دوی کور ته له تگ دمخه يې پر ټولو دا دين کېښود، چې د منې ونه به نه وهي او کله چې د سليمان دوی کور ته روانېده، نود منې ونې ته دومره په ځنډ ودرېده، چې د ټولو پرې د لېونۍ گومان راغی. دا ورځ د ليندۍ شلمه وه، ايله په دې ټول کال کې د لومړي ځل لپاره، د کابل پر ښار سپينه واوړه په گډا، گډا اورېده. اېله، اېله د مارغانو له سترگو د افشارو، څلورمې کارتې، ميوند واټ، زړو مکروريانو، رحمان مېنې او د ټول کابل کنډوالي واورو پټې کړې وې، اېله په دې تيرو څو کلونو کې کابل يو رنگ موندلی و، چې برېښنا د خپلې شتمنې خسرگنۍ په بدرگه کې، د خسر کور ته ولاړه .

د برېښنا پر ذهن هغه شېبه راواورېده، چې لا خو پر ځای به سمه نه وه ناسته، چې سلما ورته په ورغوي کې

کونجې کېښوده، دې زر زيرې کونجۍ ته وکتل، په دې کې سلما وويل :

ورینداری! دا ستا خپل امانت دی، داسې مې درته سلامت ساتلی، چې د چا هغه بد نظر هم پرې نه دی لگیدلی او بیا یې پر شونډو یوه شیطاني موسکا وځغلبده. برېښنا یوه شېبه کونجی ته کتل، چې د تودو اوسو یې ورته اننگې ښکل کړه، کونجی یې په منگولو کې داسې راپټه کړه، لکه ناستو کور بنوته د اور په گوته کوي، چې دا کونجی په رښتیا هم یواځې د دې امانت دی. عقیدې مور ته یې د سترگو لاندې وکتل، هغه له ښې قهرژلې برېښېده، خو حاجي صیب سره په لوړ غږ خبرو باندې یې هڅه کوله، د نورو له سترگو قهرژلي حالت کړي.

برېښنا د هغې دا حالت ښه محسوس کړ، مگر په خوله یې څه ونه ویل، تر څنگ پر نیولي پروت، خوبولي څرک ته یې وکتل. بیا ورو له ځایه جگه شوه، پرته له دې چې ناستو کور بنوته څه ووايي، د هغوی د هېښو نظرونو په بدرگه کې له کوتې ووته.

د غټ گردې دهلېز په ها بل پلو کې هماغه کوټه وه، کومې چې همدا اوس یې کونجی د برېښنا په منگولو کې پټه وه. برېښنا په اوچتو گامونو د دهلېز د لوکس فرنیچر له کړو وړو لارو نه تېره شوه، خوهمدا چې د ښکلي گردې مېز له څنگه تېرېده، مېز سره د ټکر له وجې د مېز پرسر اینې بلورینه گلدانې پر ځمکه راپرېوته او زرې زرې شوه. د گلدانې له ماتېدو سره جوخت، برېښنا پښه ونيوله او تر شا یې وکتل، د گلدانې گلان تیت پراته وو.

ورېنداری خیر دی، د دوه روپیو گلدانې وه، څه د سړي سر خو نه و!

د غږ په لور یې وکتل، سلما په موسو شونډو د ناستې کوتې په درشايي کې ولاړه وه، خو برېښنا ترې په چوپتیا مخ واړاوه.

د گلدانې ماتېدو د برېښنا په ذهن کې یوعجیب شور ماشور جوړ کړی و، خو سره له دې هم د کوتې پر لور روانه شوه. کوتې ته چې ورسېده، د کوتې د وره پر کونډې یې گوته راوښکله. پر کونډې دومره گردونه پراته وو، چې د دې د گوتو خاپ پرې اوچت پاتې شو. دا وپوهېده چې د دې له تگه وروسته چا دا دروازه نه ده پرانیستې، نو په ارامۍ یې کولپ ته کونجی ننه ایسته او په کې وپې څرخوله، له یوه نرم ټک سره کلپ پرانیستل شو. د دروازې په پرانیستلو کې زړه نا زړه وه، رښتیا دا ده، چې د دروازې له پرانیستلو ډارېده، ورو یې دروازه ټپله کړه، لکه دروازې هم هسې پلمه غوښته، د دې له وړې ډکې سره سم پرانیستل شوه. برېښنا هماغسې په درشايي کې ولاړه وه، پر دننه کوټه کې یې خپل سکین نظر وځغلاوه، بلورین قنديل هماغسې غلی او بې خوځښته ځوړند و. د کړکۍ په تاخ کې جریین او گلپان گلان وچ شوي وو، د سینگار مېز په سر اینې د عاجو ناوکۍ، د لاس په پیاله کې د خوب ښکلي څراغ داسې مړوو، لکه بیا چا نه وي روښانه کړی. خو پرهر څه د دوړو نرۍ پرده ښکاریده.

خولوبشته ها خوا یې سترگې د واده پر پلاز ولگېدې، د پلاز پر سر خورې سر پلازی نه، داسې ښکارېدل، چې له هغې ورځې نه بیا تر دې دمه چا گوټې نه دي وروړي او لا خو د سلیمان

د پښۍ نقش پرې داسې اوچت ښکارېده، لکه همدا نن گهيځ ترې سليمان پاڅېدلی وي .

ورمنډه يې کره، پر پلاز پرمخې پرېوته، په های های يې وژړل، ډېرې شېبې پر پلاز پرته وه، له دوو ښکلو شونډو يې وړې سلگۍ، لکه وړې مرغۍ الوتې. د شېبو په په تېرېدو يې سلگۍ ورو او بيا کرارې شوې. له ځايه پاڅېده، د خپل ناوېتوب پلاز ته يې بيا وکتل، داسې لکه د دغه پلاز په ننداره، چې نه مړېده، هسې يې ترې د سترگو اړولو زړه نه کاوه .

بيا يې پر کوټې ځغلنده نظر واچاوه، هر څه د يو کال پخوا په شان وو، ان د غني خان کتاب لا پرهماغه ځای پروت و، چې کله سليمان له وتو څخه دمخه ترې يو ښکلی شعر برېښنا ته واوراوه. ورو يې د کاليو د الماری پر لور وکتل، وړاندې ورغله، په الماری کې د سليمان کالي لا هماغه شان خوندي ځړېدل، هماغه شان د سليمان توره کورتۍ له نورو کاليو جلا ځړېده. پر کورتۍ يې ورو، ورو گوټې راوښکلې، بيا يې ورو، ورو د کورتۍ جېبونو ته منگولې وربښته کړې، داسې لکه کله به يې چې ساړه وشوه، نو نژدې به ورغله. په همدغو جېبونو کې به يې لاسونه دننه کړل او سليمان به هم تر هغې ورته ولاړ و اود دې د ښکلو تورو سترگو ننداره به يې کوله، تر څوچې دې به په خپله خوښه، د هغه له جېبونو منگولې راوښکلې، خو بيا به نووار د سليمان و، چې د دې د وړې او نرۍ پښۍ په تودوښه د خپلو ځواکمنو رگونو ساړه وشړي.

هماغه کورتۍ، دا دی په کوټې بند ځړېده او دې هم د تشې کورتۍ په جېبونو کې د تودېدو په هيله لاسونه ننه ايستې وو او ورو يې کورتۍ مخې ته ورنژدې کړه. دې کورتۍ د سليمان د بدن خوږ وږم ښه خوندي ساتلی و. د دې لپاره چې دا وږم ډېر بوی کړي، په کورتۍ کې يې خپل مخ ښه پټ کړه، له دې سره نو نن اوښکو ښه کلک تړون کړی و، ځکه خو يې د اوښکو نيز لا څپڅپانده کېده. کورتۍ يې له کوټې بند سره په غېږ کې ونيوله، خدای زده، چې هغې به څومره موده پر کورتۍ د خپلو تبجنو اوښکو باران اوراوه، چې يو مهال نوره نو پر ځان ونه پوهېده .

ښځې سمه کيسه وکړه، له کيسې نه دې ژړا ډېره ده !

د پلار له غږ سره برېښنا شت وواژه، ايله پر ځان وپوهېده، چې د پلار په کور کې ناسته ده.

د کوټې په لور يې ترشا وکتل، د کوټې کړکۍ تړلې وې، خو د مور او پلار شور ماشور يې ښه اوچت اورېدل کېده او په دې منځ کې يې د مور د ژړا غږونه خورا اوچت وو، چې ويل يې:

سړيه زه يې له نورو نه ډارېږم، خو چې زلمی مو ځوان وای، نو د برېښنا د گټلو به هم څوک و، د حاجې دې به هم رانه سترگه سوځېده. ما ته خو دا خلک سيالان نه ښکاري، نه چې بل پسات ونه کي.

د سراج قهر ژلی غږ پر انگر چوپتيا لاسبرې کړه،

ښځې د ډار پکښې راته مه خوشې کوه، زه نر وینم چې زمونږ برېښنا ته پاس کدرې هم وگوري، مگر دا سر په دې تنې نه وي نو او بل تاسې ښځې د وېرې غول یاستی غول.....

له دې سره جوخت د کوټې د دروازې پرانیستل کېدو او بیا بندېدو غږ راغی، ورپسې په ټول کور کې چوپیتا خوره شوه او په دې وژونکې چوپیتا کې برېښنا د وچې منې ترڅنګ، لکه بت هسې غلې ولاړه وه، خپل لاس کې د سلیمان د لاس سرو زرو گړۍ ته یې وکتل، د گړۍ طلايي ستن، د مازدیگر پرڅلورو بجو ولاړه وه.

په زړه کې خوښه شوه، دا ځکه چې دا ده، دا څلورمه ورځ هم په خیر او بې له څه خبرو تېره شوه. دا چې سبا به څه کېدل، برېښنا یې له انګېرلو هم ډارېده. لوړ یې وکتل، ژمنی لمر پریوتو و، له ډېرې خوښۍ په یخۍ نه پوهېده، د دې ورځې تېرېدل ورته داسې ښکاره شوه، لکه چا یې چې له اوږو او زړه نه کوم دروند او لوی پېټی ښکته کړی وي، داسې په خوښۍ د وچې منې له څنګه وخوځېده.

☒☒☒

د دو زرو پردو له منځه دسباني لمرسپینوورانگو یوه سپینه لیکه دکړۍ نه دکوټې تر منځه داسې غزیدلې وه، چې د کوټې پرغولي د خور تېر سوری، سوری پژی یې د سترگو نندارې ته ایښې وه. بیا یې نرمه سپینه لیکه د برېښنا د شنو او پرسېدلو شونډو او اننگو له پاسه ښویېدله او بیا د څرک پر گلابي شونډو راپرېوته. څرک د کمکیوالي رنگین خوب زنگاوه، برېښنا یې تر څنګه په ټوکلي، ټوکلي بدن او پرسېدلي مخ داسې ډوبه خوبولې پرته وه، لکه هغه مهال چې لا ناوې وه او سباني خوب به داسې کلکه په غېږ کې راوښول، چې لمونځ او د سبا نارۍ به ترې پاتې شو ...

گلالي ايله د انگر له جارو کولو لاسونه مینځلي وو، چې لویه دره په قهر څو، څو ځله وټکېده، د دروازې له ټکېدوسره برېښنا شت وواهه، سمدلاسه له خوبه پاڅېده، زړه یې شدید ټکان وکړ، پر زړه یې لاس کېښود، خو په منډه یې د دروازې له سره قران شریف راواخیست، څو، څوځله یې ښکل کړ، بیا یې په غېږ کې کلک ونيو، چې ايله یې د زړه درزا کراره شوه، خو پر ژبه یې لا هماغه دعا څرخېده.

—خدايه خير کې، پاڪه خدايه ته مې بېوسۍ ته وگورې، يا ربه خير کې .

دې لا قران شريف په غېږ کې کلک نيولی و او لا له دعاگانو نه وه خلاصه، چې د سلطان غږ یې په غوږونو لکه تندر راپرېوت. سلطان په دهلبز کې ولاړ و او چيغې یې وهلې، څه یې ويل، د سراج غږ به هم کله، کله ورسره ټکر کاوه . دې هڅه وکړه چې یو څه واوري، غوږونه یې د دهلبز پرخواوربوڅ کړل، د سلطان غږ یې پر غوږو ولگېد، چې په چيغو یې نارې وهلې:

وپوهېدې! یوه سترگه به یې ژاړي، یو به یې خاندې. هغه شینگره مجبوره ده، چې کورته لاړه شي او لکه مرداره هلته واوسېږي .

ورپسې د سراج چې د برېښنا پلار و، قهر ژلي غږ برېښنا ولړزوله :

ما د حاجي په کور کې نر نه دی لیدلی، ته بیا کوم گیدر یې، چې برېښنا له ځانه سره وړې .

ای سراجیه! له تېر سره دې سمې پښې غزوه، داسې به یې درنه یوسم، چې له حیرانۍ دې خوله تر پښوخیږې شي وهېدې!؟

د امنې له زاریو ډک غږ جگ شو :

زویه نور نو زما پر لور حق نه لرئ، د هغې کمبختې همدایو غم بس دی، تاسې زما د دې خوارې لور نه څه غواړئ؟
 _مرگ غواړو مرگ، وپوهېدلې؟ تاسې زما د لور نه څه غواړئ؟ شینگرې لور ته دې لږه حیا ورزده کړه، چې پر ځای کېني او در نه شي .

د برېښنا نو نور زړه کرار ونه موند، ورپسې ووته. که گوري چې پلار یې له سلطان سره لاس او گړېوان دی، د سلطان په ځوانو او ځواکمنو متو کې کمزری اونیستی وهلی سراج داسې ښکارېده، لکه د دیو په متو کې چې کومه پریښته بنده وي. برېښنا پر خپل ځای درېدلې پاتې شوه او په راوتلو هېښو سترگو یې د خپل پلار او سلطان د جگرې نندارې ته کتل، خو شېبه به لا نه وه تیره، چې له انگره زلموتی زلمې او پیغلوتې گلالی سوتی په لاس راپیداشول؛ دوی دواړو په گډه مخ پرسلطان ورمندې کړې، خلک خو هسې په تشه نه وایي، چې په یوه نفر چې دوه شي، رڼا ورځ پرې توره شپه شي. امنې هم په سلطان گوزارونه پیل کړه، خو سلطان د دوی له ټولو گوزارونوسره، سره ځان خلاص کړ او مخ په دروازې یې منډه کړه. سراج همدا چې د سلطان له متو خلاص شو، د خپل عدت سره سم یې یوې خوا ته لاړې تو کړې، بیا یې خپل وزرونه وځنډل، د برېښنا پر خوا یې تر سترگو لاندې وکتل، سمدلاسه یې لویې دروازې ته مخ کړ او په چیغو، چیغو یې وویل :

ولاکه پرې ښاد شي، مگر زه نه یم دوسانو.

خو په همدې شېبه کې بیا د انگر دروازه پرانیستل شوه، سلطان بیا رانښکاره شو، خو کور ته رادننه نه شو، همالته په ولاړه یې برېښنا ته په چیغو او قهر ژلې ژبه وویل:

شینگرې زه به ستا او ستا د دې دیدو پلار مذهب په لاس درکړم .

سراج ورپسې وگرځېده .

_څه، څه لاس دې څلورو خواوو ته خلاص، د حاجې زو، زه وگورم چې نر څوک دی او ښځه څوک ده؟

— ډېر مه غرتېره، داسې کانې به درباندي وکړم، چې له لور دې د کوڅې سپيمه ډېره قدرداره وي.

— دکوڅو سپيمه خو ستاسې په کور کې ده، هغه عقیده مور جانه دې بنيم، د کارمل ښځه .

— وایم خوله دې پرځای خوځوه، که نه زما د کروخولو سمول ډېر ښه زده دي، د هجرا پرکتیه .

— څنگه ميره دې يو وخت د کارمل او بريالې بې نکاح ښځه نه وه، د ښځو د سازمان مشره، د ښځو د حقوقو مدافع، پلار ته دې ښځه نه پيدا کېده، نو ځکه د کوڅو په ټول کال سپيمې واوښت .

د سراج په دې خبرو سلطان يوه شېبه غلی شو.

خو سمه د واره يې په داسې حال کې چې غاښونه يې چيچل، وويل:

سراجيه قسم دی چې که مې د اسمان ستوري درباندي شمار نه کړه، نو زه به رښتيا ښځه يم او ته به نر او بل ای شينگرې د تېښتې د وخت يار دې د مزو نه پس په لاره مرداره پرېښووې، مزداره شپه يې تېره کړه.

— سلطانيه زما د لور نوم په مرداره خوله مه اخله، دا ستامېره نه ده، چې په هره ناولې خوله يې نوم وگرځي .

له دې سره يې په سلطان پسې ورمونده کړه، خو سلطان سمدلاسه پښې سپکې کړې او د سترگو په رپ کې بيا نه و .

د سلطان له تلو سره د سراج په وړوکي خټين او خوار کور کې يو ځل بيا کراري او چوپتيا خوره شوه. په کوټه کې ټول غلي کېناستل، امنې به کله، کله سراج او بيا به يې برېښنا ته وکتل، برېښنا راټوله ناسته وه، سر يې ښکته نيولی و. سراج د تسبو دانې ژر، ژر اړولې، خو گلالي او زلمی يو د بل تر څنگ داسې په غرور ناست وو، لکه دوی ته چې ښيي :

که مونږ دواړه نه وو، له تاسي يې کوفتې جوړولې .

— امنې په کراري برېښنا ته مخ واړاوه لورې! شکر ځوانه يې، بې سياله ښايسته يې، که بل واده ته زړه ښه کې، خدای به درته کال داوخت غونډی مونډی ښايسته لکه گل زوی درکړي، له دې زويه ورته تيره شه، نه چې بل پسات درباندي وکړي، زه خو له همدې خبرې ډارېرم، دا رنگه خلک زويه ډير عقيدې وي، ته په دې خبرو نه پوهېږې .

خوسمدلاسه سراج پرې له قهره راغرم وهل :

داچتيا دې بس کړه، ملامته نه يې ښځه يې د ډار گوډې.

— دا ته يې د غيرت او تورې بنگرې، ووايه څه کولی شې؟

— ای بې عقلې ښځې! د دغو بې علمه ملايانو امير فرمان صادرکړی، چې څو په ...

— هو! بس، بس زه پوهېرم، په دې ټولو خبرو خبره يم، دا ټولې هسې د خولې دوږې دي، د بازي لور گلمينې خسرگنو څنگه په زور يووړه، اوس يې يوه پټکي څوارلس کلن هلکي ته کېنولې ده .

— ښځې ښه واوره هغه بازي و، زه سراج يم، ودې پېژندم؟

— د وخته مې پېژندلی يې، چې شپږ خط لپاره په جېب کې يوه انه هم نه لرې .

او! بيا دواړو وخنډل، سراج په خدا کې وويل :

— څه خير، بيا به در معلوم شم، د تش جېب پيغور مه راکوه، زما ژوند خو تا ته معلوم دی، اوس خو خدای داسې راوستې ده، ښايي ازمويي به مو .

برېښنا ته د مور او پلار خدا هېښوونکې وه، خو څه يې ونه ويل، د سترگو لاندې يې وچې منې ته وکتل، چې سهارني باد يې وچ ښاخونه يو بل سره غاړه غړۍ کول او د هډوکو د لگېدو غږ يې تر دې ځايه رسېده، خو نرۍ وچه ملا يې لا نېغه پاتې وه.

☒☒☒

له هغې ورځې چې سلطان په برېښنا پسې راغلی و، يوه اوونۍ تېره شوه، خو حاجي دوی سره او سپين نه ښکارېدل، سراج دوی هم ډېر خوښ وو، په تېره سراج ډير خوښ ښکارېده، هغه گومان کاوه، چې په خپل قهر يې سلطان دوی ډارولي دي، ځکه خو به يې په وار، وار وويل :

حميد بابا رښتيا وايي چې: چېرته ډب هلته ادب، کنه اوس به مو د حاجي دوی کارونه ليدلي وو. خو د امنې زړه ته دا خبره نه لوېده، هغې سراج ته وويل: گومان کوم چې مار دې مړ نه کړ، لنډی دې کړ.

برېښنا هم د خپل پلار په شان خوښه وه، هغې هم انگېرل چې حاجي دوی ډارېدلي دي، که نه هغوی د خوشې کولو خلک نه دي، د پلار او د سلطان تر منځ د جگړې اتم گهيځ وو، برېښنا له پخوا نه په خوښۍ له خوبه راپاڅېده، زر، زر يې خپل لمونځ وکړ، هغې خو هسې هم د پلار په کور کې جارو نه کوله، داځکه چې په وار، وار يې ورته مورنۍ نياويلې وه، چې خورلنه (واده کړې نجلۍ) بايد د پلار او پلرگنۍ کورونه جارو نه کړي، بيا يې پلرگنۍ نېستمنه کېږي، نو بې له جارو يې د کور نورې ټولې چارې ژر، ژر تر سره کړې، څرک يې ومينځه. هغه نو اوس نوی په خبرو راغلی و او لکه ښارو يې يوه، يوه نيمگړې خبره کوله، همداسې يې د هغه خبرو ته غوږ نيولی او ډوډۍ يې ورکوله. د څرک تورې اوږدې، اوږدې غټې سترگې، تکه سپينه بڼه، اوږده، اوږده بانو گان او تک تور زيره وېښتان يې د مور په شان وو، خو ښايسته شونډې او نري اوږده لاسونه يې د سليمان په شان وو، خو وړې پښې يې د برېښنا غونډې وې، ټولو به همداويل :

څرک نیم مور ده، نیم پلار .

دې خبرې ته یو نیم کال وړاندې برېښنا زښته ډیره خوښېده، دې غوښتل چې دا خبره له چا او هرې خولې نه واوري، مگر اوس پر برېښنا دا خبرې دومره بدې لگدې، چې سمدلاسه به یې هغه ځای پرېښوده، هغې غوښتل چې ټول ووايي :

څرک ټول مور، مور دی .

برېښنا چې به کله څرک ته جامې وراغوستلې، نو دې خبرې ته به یې پام شو، چې رښتیا هم څرک نیم مور و، نیم پلار. په زړه کې به یې وویل:

د خدای څه لوی ذات دی .

دا ځل یې د ډوډۍ پر مهال بیا څرک سر تر پښو له سترگو تېرکړ، مگر د څه مجال یې په دهېلېز کې د شور ماشور له وجې پیدانه کړ. سراج په منډه دهېلېز ته ووت. ورپسې زلمی، بیا امنه ووتله. برېښنا په دهېلېز کې خبرو ته غوږونه بوڅ کړل، د خلکو په زور کې یې د خپل پلار غږ اوچت اورېده، چې په لور غږ یې ویل: ملا صیب! شکر دی الحمد لله، مسلمانان یاستی، یومسلمان د بل مسلمان کور ته داسې بې ستره نه ننوځي .

د یوه تن لور غږ ټول غږونه غلي کړه :

وايم چپ شه د کمونیست زویه! ته بیا له کومې مسلمان شوې، څه شوه هغه غله؟

او شېبه وروسته کوټې ته یو له ونې دنگ ځنور ښکلی سړی له ماشینګنې سره یوځای راننوت، د هغه په لیدو برېښنا پر سر ټیکری زر، زر جوړکړ، سړي وخنډل:

اوس پورونی پرسروئ او، پخوا دې خدای نه و په یاد، دا ښه دی چې مور یو، که نه تاسي لاجکو به بازارونه درلودل.

خو برېښنا څه ونه ویل، همداسې یې څرک نور هم په غېږ کې کلک کړ، هغه هېښنه وه، چې څه خبره ده؟

څو ځنور طالبان په کوټه کې د کوم څه په لټولو بوخت شول، داسې ښکارېده چې په دوه نورو کوټو کې هم همداسې پلټنه روانه ده، بېرته یې ژر ځنور سړي ته وکتل، دغه ټوپکوال سړي ورته په قهر ژلوسترگو داسې کتل، چې په سترگو کې یې کرکه له ورايه څرګندېده. د ځنور سړي تر شا امنه په لوڅ او ببر سر راننوته، سمدلاسه یې د برېښنا په لور ورمنډه کړه، هغه یې له څرک سره په غېږ کې راوښول، په داسې حال کې چې د برېښنا له وړې او نری ملا نه یې د خپلو لاسونو کړۍ نوره هم تنګوله، ځنور طالب ته یې په ترهېدلو سترگو کتل، شونډې یې رپېدلې، لکه غوښتل یې چې څه ووايي، خو ژبه یې په خبرو نه څرخېده، خوله یې وچه وه، د ځنور وهم دومره ډېر و، چې امنې نه غوښتل، د هغې رېږدېدا ځنور وویني، نه چې یې لور، یا دې ته څه ووايي. امنې په داسې حال کې چې ځنور دنگ ټوپکوال ته

یې کتل، کله، کله به یې سترگرو لاندې دهلېز ته هم وروکتل. په دهلېز کې سراج او زلمی د ټوپکونو او خیرنو څڼو په کلابندی کې تېنېدلې رنگونه ولاړ وو. د سراج لاسونه دوو څڼورو طالبانو تر شا کلک نیولي وو. سراج مخامخ په کوټه کې دننه کتل، خو د کتلو ټکی یې نه ښکارېده، خو زلموتي زلمی چې لا څوارلس کاله یې له تنکي ژونده تېرشوي وو، کنځلې کولې، گواښونه یې کول، چې کله ځوان شي، نو دوی سره به ضرور گوري. یوه طالب ورته ښه کلکه څپېره ورکړه، خو دې څپېرې زلمی قهر ژلی کړ:

د سپي زویه، بې غیرته، ډارنه، که نر یې لاسونه راته خلاص کړه، چې درسره معلومه یې کړم، په تړلو لاسونو میږی هم وارکولی شي .

د زلمی پر دې خبرو ناڅاپه طالب، چې پر زلمی یې وارکړی و، تک سور واوښت، سترگې یې له قهره داسې راووتې، چې نژدې و له کاسو ولوېږي، نابیره یې خپل ټوپک خپل ملگري ته وروسپاره په لوړ غږ یې چیغه کړه:

—آه، مولوي صاحب! دی یې راسره معلوموي، ته دې کار پرېږده، راسه چې له ده سره یې معلومه کړم او بیا یې په قهر زلمی ته مخ کړ:

—چاره دې چېرې ده؟

زلمی هېښ، هېښ وروکتل، خو طالب پرې چیغه کړه:

راسره معلوموي یې نه؟ نوولې دې د ښځو په شان رنگ ژړ سو، وام چاره دې چېرې ده؟

په دې منځ کې سراج نژدې و، چې کړیکه کړي، هغه په دې پوهېده، چې د کندهاریانو یو بل سره معلومول، د روسي دوول یوډول دی، چې یو د بل ورنونه تر هغو په چرو سره وهي، تر څو چې یو یې له پښو ولوېږي، بیا سهابل تن مجبوروي، چې بېهونه تن تر روغتونه ورسوي. سراج دارنگه پېښې هغه وخت چې په هلمند کې یې دنده تر سره کوله، زښتې ډېرې لیدلې وې. ده زښت ډېر تنکي گلالي ځوانان لیدلي وو، چې یو بل سره د معلومولو په لیونتوب کې سوري، سوري شوي وو، نو ځکه خو زلمی طالب ته په زاریو شو:

—ملا صیب دی خوار د معلومولو په سر بر نه پوهېږي، دی خو ماشوم دی کنه، هسې بد یې وکړه ته یې وښه .

—چې سره معلومه یې نه کړو، نه یې پرېږدم، ده ما ته بې غیرته وویل، خپله شرمېږي نه خورې...

—گوره زویه ده بد وکړه او ته یې هم توریالی، ما ومنلې چې ته توریالی یې، نور یې نو پرېږده .

په دې وخت کې له کوټې د دنگ مولوي غږ لوړ شو .

اه، نورکه څه له کو شنیانو سره مښتی یې، بس یې که نو .

له دې غږ سره طالب غلی شو، ورو یې په خپل لاس کې رايستلې چاره په بډه ووهله او ايله ورته د سراج هم پام شو، چې طالب چاره هم رايستلې وه، نو له ډاره يې اندامونه زېره شول، خو سمدلاسه يې په زړه کې شکر وايست، چې بلا وه، برکت يې نه و. بيا يې ورو شانې کوټې ته وکتل؛ په کوټه کې دنگ ځنور طالب هڅه کوله نورو ته داسې وښيي، گوا کې نه غواړي، چې ښځو ته وگوري، نو ځکه يې په يوه دروند نظر برېښنا ته وکتل، يوه شېبه يې د برېښنا پر مخ نظر تم شو، خو سمدلاسه يې ترې سترگې واړولې. که څه هم سر يې په ريرې، برېتونو او وېښتو پټ و، خو بيا هم د نظر څرنگوالي يې محسوسېده، پر شونډو يې يوه ناڅرگنده موسکا راڅرگنده شوه، د برېښنا پر خوا يې يو قدم وړاندې واخيست، بيا يې په نرمۍ ترې سترگې د امنې پر لور واړولې او په ټيټ غږ يې وويل :

– ښه اجانۍ، نو هغه غله برېښنا همدا ده، کواره خو يې هماغه رنگ ده .

بيا يې برېښنا ته په داسې قهر ژلي نظر، چې امنه او برېښنا دواړې يې ولړزولې، وروکتل، سمدواړه يې چيغه کړه :
– اه غني! اه طلامامده! وايم الکو دلې راسئ.

بيا يې امنې ته په قهر ژلې ژبه وويل .

– اجانۍ ايله يې که نو .

خو امنه په برېښنا پسې نوره هم ونښته، دوه زلمکي طالبان، په دې وخت کې کوټې ته راننوتل، له ښځو نه لري په درناوي ودرېدل، دنگ ځنور ښکلی طالب چې ټولو ورته مولوي ساب، مولوي ساب، نارې وهلې، د دغې ځنورې او ځوانې ډلې قومندان ښکارېده. دنگ مولوي دوه زلمکيو طالبانو ته په نرمه ژبه وويل :

– الوکانو دېخوا سئ او بيا يې خپله د برېښنا په لور يو بل گام هم واخيست، په داسې حال کې برېښنا ته نژدې کېده، په امنې يې سترگې گڼدلې وې، خو کله، کله به يې برېښنا ته يو غلچکی نظر هم اچاوه .
مولوي د امنې مخامخ ودرېده، په ترڅه ژبه يې وويل :

وام اجانۍ! په خبره سر خلاص کړه او دورې سه که نه راڅه خوابدې کېږې .

لکه امنې چې څه نه وي اورېدلي، داسې يې برېښنا نوره هم غېږې ته نژدې کړه، چې دنگ مولوي پرې چيغه کړه:

اجانۍ نور مو نويه عذابوې او له دې سره يې امنې ته لاس واچاوه؛ له مټې يې ونيوله او په ځواک يې خپلې خوا ته راکش کړه، په داسې حال کې چې په هماغه ځواک يې پر دېواله وويشتله، په چيغه يې وويل:

تاسې لاچکې بازاری په يوه خبره نه پويېږئ .

امنه له دېواله سره لگېدو نه وروسته پر ځمکه راوړلېده، د هغې له رالوېدو سره جوخت په کور کې شور ماشور جوړشو، سراج څه ويل زلمي په کنځلو، کنځلو د ځان د خلاصون هڅه کوله، گلالي کړيکې وهلې، خو برېښنا په دې منځ کې په داسې حال کې چې له څرکه يې خپلې دواړې مټې کړې، کړې وې، غلې ولاړه وه او په يوه ناڅرگند نظر يې خپلې مور ته کتل، چې مورئې له لوېدوسره جوخت په څلور شوه او د ځنور مولوي په لور يې په څارپوسو مندې کړې.

امنه همدا چې د طالب پښو ته ورسېده، د هغه له پښو يې خپل لاسونه کړې. کړه، هغې په چيغو، چيغو د خپلې لور د گناه سپيناوی وغوښت. دا ځل دنگ طالب په نرمه ژبه وويل:

اجانې زما څه په وسه دي، اخر لور دې د خسر له کوره غلا کړې ده، هغه ده غلا يې هم معلومه سوه.

— زما لور غله نه ده، هغه ما په پاکو شيدو لويه کړې ده، هغه ما غله نه ده لويه کړې، ما داسې شيدې نه دي ورکړي...

طالب يوه شېبه غلې شو، داسې غلې شو، چې د ټولو گومان پرې راغی، چې گنې د امنې زاريو نرم کړ، خو طالب په نرمۍ د خپلو پښو خلاصولو په هڅه پيل وکړ او لږ په ډېرې نرمۍ، چې د هغه د بڼې او ځنور سره نه ښايېدلې وويل: گوره موره کې! ما ته امر سوی دی او بيا مور په هغه څه پسې چې راغلي وو، پيدا کړه، تا خپله وليدل، زه نوڅه کولای سم؟

— زويه داچا کسداً دلته ايښې وه، کنه زمونږ په کور کې خو يوه ټنگه هم نه پيدا کېږي، دا اخر کوم چال دی، ما خو دا نه وې ليدلې.

— اوس مې پرېږده او له دې سره مولوي په يوه شديد ټکان سره خپلې پښې خلاصې کړې، سمدلاسه يې برېښنا ته مخ کړ:

— ژر کوه تياره سه، چې بېخې دې ناوخته کړ!

له دې سره امنه په کړيکو له ځايه جگه شوه او لايې ملا کړوپه نيولې وه، چې مخ په برېښنا يې منډه کړه، يو ځل بيا يې برېښنا په غېږ کې ونيوله.

— د خدای لپاره بس دی، چې لور مې له نصيبه خواره ده، بس دی چې ښه ورځ يې نشته، هغه د خدای په دې دونه لويه خدایي کې څه لري، چې تاسې به يې ترې واخلي، هېڅ به ترې وانه خلی، لور مې هېڅ نه لري، هېڅ به ترې وانه خلی.

بیا یې په داسې حال کې چې مورنیو تبجنو اوشکو ورته اننگي لاندہ کول، په قهر یې د برېښنا له غېږې نه څرک راکش کړ، ورسره یې برېښنا د طالب په لور تېل وهله، په تنده ژبه یې وویل :

— درسره یو یې سئ، یو یې سئ، هسې هم زما دې خوارې لور ته خدای څه نه دي ورکړي، بس دغه یو په کې نه وو .

د امنې دا خبرې نه وې، لکه په کور کې چې د ژړا او کړیکو چاودنه وي، داسې ژړاوې او کړیکې وچاودېدې. امنې ملالۍ او زلمي په کړیکو او ژړا خولې پرانیستلې، د دوی له ژړا او کړیکو سره د څرک، ژړا او د خپلې ولچک شوې مور خوا ته لاسونو او پښو وراولو هم ملگرتیا کوله، په دې منځ کې سراج سر ښکته او غلی ولاړ و. مگر پر مخ یې یوي، یوي اوشکې په سستی ځان رابنکاره کاوه او برېښنا نو نور هېچا ته نه کتل، د مور په غېږ کې یې دڅرک پر مخ، لاسونو، پښو، گیدي، سر او سترگو د ښکلولو باران واوراوه، داسې یې غېږې ته نژدې نیولې و، چې نژدې و، د هلک سا وباسي. امنې ترې هلک واخیست، گلالۍ ته یې وسپاره، چې چېرې یې پټ کړي. برېښنا د تلو پر مهال تر شا د منې وچې ونې ته وکتل، چې د کوهي پر غاړه، لکه د دې په شان غلې او بې غږ و غوره ولاړه وه.

☒☒☒

دويم څپرکی

شا و خوا يې وکتل، دغې وړې کوټې کرکی نه درلوده، چت يې ډېر لوړ و، د چت له ځيگره يو تک تور نری تار راڅرېده، په تار پورې داسې څراغ څرېده، چې د مچانو په ډېرو گندگيو يې تک تور رنگ غوره کړی و، لکه د چا مخ يې چې په کومه گناه تور کړی وي. بيا يې په دار څړولی وي او د دې لپاره چې خلک ترې د عبرت درس واخلي، دا دی د ډېرې مودې لپاره يې نو په دار نندارې ته ايښی دی. د دغې دوه متره کوټې که څومره دېوالونه لوړ وو، هماغومره يې دره وړه د کرکۍ په شانې وه. دا چې برېښنا يې څرنگه او پر کومه لاره دلته راوستله، هغه هډو نه پوهېده، ان په دې هم نه پوهېده، چې دا کومه سيمه ده، دا ځکه چې په تورې ښيښې وال په پردو پټ موټر کې يې يوازې ډرېور، چې کله، کله به يې د موټر په هينداره کې پر دې د زړه سوي يو لنډ نظر واچاوه او ډرېور تر څنگ يو تورکی ډنگروکی زلمی هلک نه پرته نور څه نه ليدل. د ډنگروکي زلمي څېره چې دنگ مولوي ورته غني، غني نارې وهلې د دې په دوه سترگو کې يې ولاړ و، د هغه متفکر حالت د هغه پټه خوله، د هغه درانه کره وړه عجيبه وو، که دې طالبان نه وای ليدلي، خو ها خوا دېخوا يې ورته کيسې ډېرې اوريدلې وې، گنې قهرجن خلک دي، بېرحمه دي، د ښځو درناوی نه ساتي، له تورنو خلکو سره د سپوږمکي کوي او داسې نور چې وحشيان دي، د درناوي نوم يې هم نه دی اوريدلی، دا ځکه چې ډېره کې يې پښتانه دي، خو په دغه طالب کې چې لا به يې يوڅو پسرلي ليدلي وه او لا به يې څلور ځلې روژې نيولې وې، دا هر څه نه وو. غني په موټر کې داسې غلی ناست و، چې له تيرې سون خاته، خو له دغه په بڼه تک تور نه سون نه خته، د برېښنا په ياد شو، چې يو ځل پرې ډرېور غږ وکړ:

—جانانه داسې نو نه کېږي، ته لا اوس راغلی يې، پر دې شيانوخوا مه بدوه، پرې اموخته به سې! د غني له خپل عمره غټ غږ لا د دې په غوږونو کې ازانگې کولې، چې د ډېور په ځواب کې يې ويلی وو:

زه نو سپی نه يم، چې پر د امردارو کارونو اموخته سم او بيا يې ورو په هينداره کې د برېښنا په لور يو دروند نظر واچاوه. يو مهال برېښنا يې يوه غټ انگر کې ښکته کړه او بيا د هماغه دنگ مولوي په لارښونه غني برېښنا تر دې کوټې راوستله او دلته يې کلپه کړه.

په کوټه کې پرته له غږو چې پر دېوالونو او چت هره خوا خپل جالونه غوړولي وو، د غني که څه هم واره ښکارېدل، خو د جالونو په نويو تارونو پسې يې مچان ځای، ځای داسې نښتي وو، لکه غږو چې دغه مچان په کومه کبیره گناه نيولي او سمدواره يې غږ غره کړي وي. برېښنا لاندې د کوټو غولي ته وکتل، د سگروپټو فلټرونو، د سگروپټو کوټيانو او د اورلگيت سوځوېدلي خلیو ټوله کوټه نيولي وه، لکه چا چې کسدا دا وړه او تشه کوټه په دغو څيزونو ډکه کړې وي. د څلو فلټرونو او کوټيانو په منځ کې يوه يو نيم متره کمپله هم غوړېدلې وه، د کمپلې له پاسه يوه ناولې او خيږنه نيولې او يوه ډېره ناولې سروپرېده هم پرته وه، خو پر نيولې سروپرېدې او کمپلې ځای، ځای شنه وچ شوي نسوارو د دې گواهي ورکوله، چې همدا نن له دې کوټې نه څوک وتلی دی. سمدلاسه برېښنا په خپلې غلطۍ

وپوهېده، اخر جمعه خو پرون وه او نندارې خو د جمعې په ورځ کېدې. د غازي سټيډيوم خو يوازې د جمعو په ورځو کې د خلکو او مجرمانو پر مخ پرانيستل کېده، نو ضرور د دې کوټې بندي يې پرون له دې کوټې نه ايستلی و. دا چې اوس به يې ترې سرغوخ کړی وي، که مری له دې نه نو خدای خبر دي، پر کوټې يو زرخن بوی خور و، لومړی خو دغه زرخن بوی برېښنا زوروله، خو ورو، ورو ورسره روږدې شوه، ان تر دې چې نور يې نو د بوی احساس نه کاوه، لمړی به د زرخن بوی له وجې په پروني به يې خپل پوز پټ کړ، مگراوس نوهغه بوی نه و. که څه هم وخت ورو، ورو تېرېده، مگر دې وړې کوټې چې يوه وړه بنديخانه وه، خپله ډارونکې څېره لا خوندي ساتله، په کوټه کې يوه ډارونکې چوپټيا هر خوا خپل وزرونه خواره کړي وو، خو په دې چوپټيا کې يوازې غښې وه، چې په خپلو مندو يې يو محسوس شور زېراوه، پوره يوه ورځ هېچا د دې وړې کوټې وړه کړکۍ ډوله دره ونه ټکوله او نه يې پرانيستله. که څه هم برېښنا ټوله ورځ ډوډۍ نه وه خوړلې، خو بيا هم وړې نه وه، مگر غوښتل يې چې څوک ورته راشي، څوک ترې څه وپوښتي، تر څو دا هم د خبرې په سر او بر وپوهېږي. که څه هم په کوټه کې د کړکيو د نشوالي او ټوله ورځ د خراغ د روښوالي له وجې ورته ورځ او شپه نه ښکارېده، خو د لاس په گړۍ کې وپوهېده، چې شپه لا د وخته بره شوې ده، په همدې ترڅ کې يې غوږونو ته د پښو ښکالو راغله او بيا ورو، ورو په لري کېدو شوه، په داسې حال کې چې غوږونه يې دوره تر شا د بوټونو لري کېدونکې ښکالو ته بوخ کړي، ورو يې خپل ټيکری پرځان راهوار کړ، غوښتل يې چې وغزېږي، نوسرويردی ته يې وکتل، پر سرويردې دوه خرامانو سپرو چې په ناز، ناز راروانې وي، له ځايه وارغوچوله، يوه وړه کړيکه يې له خولې ووته، خو سمدواړه پر ځان وقهرېده، زړه يې راډک شو، غوښتل يې چې په چينغو، چينغو وژاړي، مگر د دې پر ځای چې چينغې او کړيکې وکړي، څو مړې سرې اوښکې يې پر اننگو راوښوبېدې، چې همدا شېبه دروازه هم چا پرانيستله، په دې وړې کوټې کې يې اوس نو دا دی درې څلور ورځې تېرېږي. اوس نو ورته دا سپرڼه سرويرده ناولې نه ښکارېده، اوس يې نو ټولې سپرې پېژندې، په هرې يوې يې جلا، جلا نوم ايښی و، ان کله به چې يوه يې له شمېرې لږه راووته، نو دا به اندېښمنه شوه، د سرويرې گوټ، گوټ به يې لټاوه، نور نو ورته د سگرېټو فلترونه او کوټيان د اورلگيتو سوځېدلي ډکي او ځای، ځای وچ شوي نسوارو زړه بدوونکې نه وه، همدا څيزونه وه چې دا يې دا څو شپې او څو ورځې بوخته ساتلې وه. دې سره يې غم شريکي کړې وه، له دې سره ښه ډېر گړېدلي وه، اوس نو غښې مچان سپرې غوماشې دا ټول يې ښه ملگري شوي وو، خو په دې منځ کې زلمي غني به هم کله، کله په خپلې يوې نيمې پوښتنې له دې سره خپله خواخوږي ښوده .

د ډوډۍ راوړلو او وړلو پرمهال به يې نيمه پوښتنه له دې وکړه، ورسره به يې ډاډينه هم ورکړه، خو هغه به په تلو کې ضرور ويل :

— وارخطا کېږه مه، طالبان بنديان ډېر په بند کې نه ساتي، ستا به هم هر څه ژر معلوم سي، نه گورې چې ته يې له کوماندانۍ دباندې نه يې ايستلی. که څه هم برېښنا غني تش په نوم پېژانده، خو له گړېدو يې پوهېده، چې غني هلمندوال دی، د هغه په تورو سترگو کې به يې کله، کله خپلوي او کله هم پرديواله احساسوله. که څه هم غني

طالب و او برېښنا تورنه وه، خو له دې ټولو سره به غني ورسره په نرمه او خوږه ژبه غږېده، په داسې خوږه ژبه، چې برېښنا به يې د خپلو پښو د ښکالو اورېدو لپاره لېواله ساتله .

اوس يې هم شا و خوا وکتل، بيا يې د پښو رانژدې کېدونکې ورو ښکالو ته غوږونه بوخ کړل، خو داځل د پښو ښکالو د يوه تن نه وه، د دو تنو وه او دا ښکالو داسې رانژدې کېده، چې په کوټه کې دننه د مچانو، مياشو او غڼو شور په کې ورو، ورو سکين کېده. ژر پر ځای کېناسته، ځان يې په خپل پروني کې ښه راونغاړه او له ډاره يې په راوتلو سترگو دروازې ته کتل، چې ور په نرمۍ پرانيستل شو، لومړی ترې هماغه تورکی غني رادننه شو، ورپسې دنگ او ښکلی مولوي ملا ټيټه کړه او کوټې ته راننوت. د مولوي په ښکلې بڼه کې د ملنډو موسکا اوچته ښکارېده، خو سترگو يې په يوه خواږه او تېري انداز برېښنا ته کتل. د هغه د دې بڼې په ليدو د غني تندى له قهره راوځړېده، په داسې حال کې چې خپله لاندېنۍ شونډه يې د غاښو په پنجو کې نيولې وه، غلى او بې خوځېښته داسې چې په مولوي يې سترگې ونه لگېږي، په ډډه ودرېده، خو دنگ ځنور مولوي په وړې کوټې کې ها خوا دېخوا شو، د متيازو د بوى له وجې يې پوزه مونجه کړه، يوې خوا ته يې لارې تو کړې، بيا يې په خندانه ژبه وويل :

– يانې چې ښځه هم غلا کولې سي، اه، توبه، توبه دې وي، زماخدايه استغفرالله .

غني ناكراره شان شا و خوا وکتل، عجيبه وه، په دې سره ژمي کې دا کوټه د دومره حيواناتو ډکه وه، لکه سور اوړی چې وي. پر دېوالونو غڼي، په هوا کې مچان او پر ځمکه مياشې نسوار او د نويو پيدا شويو مېريانو دوې توري، تورې ليکې ښکارېدې، برېښنا ته يې وکتل، هغه پرېنولۍ راټوله او غلې ناسته وه، چې په دې ترڅ کې دنگ مولوي د هغې پر لور يو بل قدم واخيست. مولوي نن د سپينې پاچ لونگۍ او سپينوجامو پر ځای د کندهاريانو ښکلې توره لونگۍ او تورې جامې اغوستې وې. که څه هم مولوي کندهاری نه و، خو ټولو گومان کاوه، چې هغه به کندهاری وي، دا ځکه چې د هغه بڼه د کندهاريانو په شان وه، هېچا هم نه ويل، چې له کومې سيمې دى. ده هڅه کوله چې د کندهاريانو پېښې وکړي. د مولوي په ليدو د هر چا په زړه کې دا خبره ضرور راگرځېده، چې هسې خو کندهاريانو خپلو کندهاريو پښتنو، ښکلو بڼو لپاره تورې چاچې او تورې لونگۍ نه دي غوره کړي. هغه جامې، دغه رنگ جامې په لومړي ځل غوره کړې وې، لکه په دې چې ښه پوهېده، چې پښتنه نارينې څېره څرنگه د ښکلا عرج ته رسېدلې شي او نن دنگ مولوي همدا شان راغلی و، خو نن يې د نظر خواږه او د ژبې ترخه ډېر وو، نن يې تندى رن و، خوځېدنه يې نرم وه، خو خدا يې له ملنډو ډکه وه، په نرمه د برېښنا مخې ته کېناست، په داسې حال کې چې له ښکلو لاجوردي تسبو سره په تورو وېښتو، پتوسپينو لاسونو يې لوبې کولې، په نرمۍ يې وويل :

– قاضي صاحبان تا ته منتظر دي، الله دې وکړي چې رښتيا ووايي .

بيا يې په ډېر غرور له ځايه پاڅېد، په وتوکې يې وويل :

– که رښتيا ونه وايي، نو زما د خولو خلاصول ډېر ښه زده دي، بيا به پښېمانه يې .

يوه شېبه يې برېښنا ته کتل، بيا يې په نرمۍ وويل :

— زه به تا ته ډېر وخت درکړم، وگورم چې ته څونې اوبښپاره يې، کواره خو دې د اوبښپاره خلکو ده.

له دې خبرو سره د وره په لور وخوځېد، د وتو پر مهال يې پر غني غږ وکړ:

— الکه غني درسره بو يې څه زما دفتر ته.

غني په هېښتيا د مولوي پر لور وکتل او له ځانه سره يې وويل:

— دده دفتر ته نو د چيش لپاره؟

برېښنا ته يې سترگې واړولې، د هغې پر مخ اوبښکو دوې نرۍ او لمدې ليکې جوړولې، د ښي لاس څپ يې په غاښونو کې کلک نيولی و، د هغې د اوبښکو په ليدو غني ورسره د زړه سوي او ډېر نژدېوالي احساس وکړ؛ په زړه سوي يې ورته وويل :

— پر الله پاک باور ولره، هغه ذات حقيقي دى، درځه چې څو، مولوي ساب منتظر دى.

خو برېښنا هماغه شان پر خپل ځاى ناسته وه، سترگې يې ښکته نيولې وې او اوبښکو يې ورته خوار انگي لمدول، چې غني بيا ورته وويل :

— زما يوه خور ده، د ايغې نوم ام برېښنا ده، رښتيا درته وايم، د ايغې نو ام برېښنا ده، مورکه خو مې داسې وايي .

له دې سره برېښنا د غني تورو سترگو ته چې تل به په کې سرو ليکو د ده سترگو ته د نشو رنگ ورکړى و، خپلې سترگې ورجگې کړې، په دغو تکو تورو سترگو کې يو زړه رابښکونکى شان نژدېوالي او خوږوالي څرک واهه. غني په ښه ښه ډېر تک تور و، بېخي تور لونگ و، مگر د خلکو خبره پوله او پټې يې دومره ښکلې و، چې دغه تورواله لا ورسره ښه ايسېده، هسې يو ناڅاپه د برېښنا په زړه کې سلیمان راوگرځېد، هغه هم له رنگه تور و، مگر د برېښنا مور به تل ويل :

هلک چې تور شي شاهزاده شي نجلۍ چې توره شي بنگرې دې خرڅوینه.

بيا يې د سلیمان خبرې پر زړه راواورېدې، چې يوه ورځ يې دې ته په ټوکو کې ويلي وو :

— برېښنا! کله چې يې ته راکړې، نو ستاسي خپلوانو به په زړونو کې ويل چې .

دا هلک تور دى نجلۍ سپينه لکه کارغه چې جلغوزى په خوله کې وړينه

— خور درځه چې څو !

د غني په دې خبره برېښنا شت وواهه، لکه چا چې ناڅاپه له خوبه راپاڅولې وي، په ترهېدلي نظر يې شا و خوا وکتل. غني بيا وويل:

— درځه چې ځو، باره به ناوخته سي خور!

عجيبه وه، يوه طالب ورته خور وويل، هغه هم په يوه بنديخانه کې. دا ورته ډېره هېښېده، اخر خلکو داسې نه ويل، چې طالب به دومره نرمه ژبه ولري، دا خبره ډېره هېښنده وه، دومره هېښنده، چې برېښنا يې پر خپل ځای د څو شېبو لپاره مېخ کړه. په داسې حال کې چې هڅه يې کوله، تر څو غني د دې په ناکرارۍ ونه پوهېږي، ذهن يې له دې غوندې ډک و:

(درځه چې ځو، باره ناوخته سي خور!، باره په ناوخته سي خور!). همدې خبرې يې ذهن داسې راډک کړ، چې هر څه ترې هېر شول، هغه په ځان نه پوهېده، چې څنگه راپاڅېده، څنگه له کوټې راووته او اوس چېرې روانه ده، خو د طالب له خولې د خور کليمه پرې دومره خوږه او درنه پرېوتې وه، چې له غني سره په ښه زړه وڅوځېده، چې کله به ورته غني وويل: خور داسې ځو.

خدای پوهېږي چې برېښنا به ولې سمدلاسه هماغه خوا ته وڅوځېده. له څو دهلبزونو تېره شوه، د يوه دهلبز په وروستۍ برخه کې يې يوې کوټې ته راوبلله، د کوټې د دروازې پر سر لوحې ته يې وکتل؛ پر لوحې په تورو کرښو غټ ليکل شوي وو:

(د مولوي عتيق الله طالب اطاق). دواړه لوڅې پښې د مولوي عتيق الله طالب دفتر ته ننوتل، خو دفتر ته په ننوتو يې سمدواړه سترگې پر دنگ مولوي ولگيدې، چې کران شريف يې طلاوت کاوه، د دوی په ننوتو مولوي هېڅ له ځايه ونه څوځېد، هماغه شان د پاک کلام په طلاوت بوخت و. غني د دروازې تر څنگ برېښنا ته، چې په بورقه کې سر تر پښو پټه وه، د کېناستو وويل. برېښنا د غني په لارښوونه د دروازې په خوله کې کېناسته، بيا يې د نظر نيلى د مولوي عتيق الله طالب پر دفتر وځغلاوه، دفتر د کور د ناستې د کوټې په شان و؛ څلورو دېوالونو ته نرۍ، نرۍ نيولۍ غوړېدلې وې، د کوټې پر غولي څلور، پنځه د نسوارو اير نگونه ايښې وو، د کوټې په يوه کونج کې دنگ مولوي ته مخامخ دوه ماشينگنې ولاړې وې. پر دې دفتر خو د برېښنا د کوټې گومان راغی، هغه هم د يوې کورنۍ د ناستې کوټې گومان. دفتر خو ورته هېڅ نه ښکارېده، خو همداسې د نظر نيلى يې پر دنگ مولوي پرېوت، سمدلاسه يې د کوټې لوحه د ذهن له پردې تېره شوه، چې پرې ليکل شوي وو:

(د مولوي عتيق الله طالب اطاق). ايله اوس وپوهېده، چې دنگ مولوي عتيق الله نومېږي، همدا چې مولوي عتيق الله د قران کريم له تلاوته وزگار شو، دوی ته يې مخ راواړاوه او غني ته يې د لاس په اشاره د وتووويل. غني هم سمدلاسه له کوټې ووت، خو دباندې د وره ترڅنگ جوخت ودرېد، تر څو د مولوي عتيق الله خبرې واورې. مگر

مولوي په دومره ټيټ غږ غږېده، چې د غني غوږونو ته لا ايله د هغه د خبرو يو، يوتوری رارسېده. دا ځل يې غوږونه د دروازې د کونجې پر سوري ورسرېښ کړل، چې ايله يې دومره واوريدل :

— گوره لېونی کپړه مه، ستا په پايدې يې وایم !

برېښنا څه وويل خو غني وانه ورېدل، چې بيا د مولوي غږ جگ شو :

— اوس لا سرې وخت دی، پام دې اوسه چې زه بيا هر څه کولای سم .

د برېښنا بنگی راغی، مگر غني يې په خبرو ونه پوهېده، په دې وخت کې مولوي په لږ لور غږ وويل :

— ته نو په هېڅ نه پوهېږې، سمه خره يې .

بيا يې په ښه لور غږ نارې کړې :

— اه غني، وام څه سوې راسه دا فاحشه درسره بوځه، څه چې په کېږي، کېږي به نو .

له دې خبرې سره سم غني کوټې ته ننوت، دنگ مولوي د قران کریم پر لور روان و او برېښنا داسې په دېواله پسې په پټ مخ نښتې ولاړه وه، لکه چا چې پر دېواله سرېښ کړې وي، د هغې د بدن رېږدېدا له بورقې هم اوچته ښکارېده، داسې ښکارېده چې برېښنا ځان نه شي نيولای او هسې يې د دېواله په تکیه يې ځان ولاړ ساتلی دی، که نه لوېږي. غني په هېښتيا ورکتل، چې مولوي عتيق الله پرې غږ وکړ :

— چيش ته ولاړ يې، دا غله درسره بوځه د دې سر ...

دواړه وخوځېدل، غني د سترگو لاندې برېښنا ته وکتل، هغه داسې روانه وه، لکه څوک چې يې ټپل وهي. غني غوښتل هغه وازمايي، ځکه يې ورته وويل :

— درځه خور چې داسې ځو !

برېښنا په پټه خوله هماغه لور ته وخوځېده، غني بيا ترې وپوښتل :

— مولوي ساب څه درته وويل؟

دا چې د برېښنا ستونی ژړا نيولی و، نو د غني د ځواب پر ځای يې دوه رڼې اوبښکې پر مخ راوښويږدې، مگر اوبښکې غني ځکه ونه ليدلې، چې د برېښنا پر مخ بورقه خوره وه. نور نو غني هم ترې څه ونه پوښتل، همداسې په پټه خوله ورسره روان شو، داسې يې سر ټيټ نيولې و، لکه تر شا روانې برېښنا نه شرمېږي، د گناهگارو په شان يې سترگې ښکته نيولې وې، بڼه يې ورو، ورو اندېښمنه کېده، غني په رښتيا طالب و، لږه موده کېده، چې د کوټې له يوې ديني مدرسې نه کابل ته د جهاد لپاره راغلی و، د هغه له اوږدو پراخو بارځکدارو جامو اوچت ښکارېده، چې لويديځوال

پښتون دی، په زغرده خبرې یې کندهاریانو ته پاتېدې، خو د خوی نرمي او خوږ والی یې د هلمندیانو و. د غني خواره او ډنگروکې پښی د لویدیځوالو پښتنو په پراخو جامو کې بېخې ورکېده، انجره توره لنگی یې نیمه پر سر او نیمه پر اوږو خوره وره پرته وه. بدوهلی پرتوگ او چوتو یې د برېښنا په ذهن کې د وړوکي غازي انځور راژوندی کاوه. تور کی غني نن له پخوا نه اندېښمن ښکارېده، نن یې تنکی ذهن د برېښنا له نومه ډک و، خپله برېښنا خور یې پر زړه اورېده، له هغه مهاله چې زکوم خان برېښنا له تور ټانکه مختار ته په واده یووړه، بیا نوده ونه لیده، ان د هغې څېره یې هم هېره شوې وه، خو یوازې به یې کله، کله مور ورته ویل :

— زویکه زموږ برېښنا خورا ډېره ښایسته ده، داسې نازکه ده، لکه گل. د زکوم دې خونه خرابه سي، نه یې راپرېږدي، زما او ستا به څه وس وي .

کله چې د برېښنا دوی په کورکې د غني ځوانې سترگې پر برېښنا ولگېدې، خدازده چې ولې یې خپله برېښنا خور پر زړه لکه باران راواورېده او بیا یې د مور خبرې له ذهنه تېرې شوې :

— زویکه زموږ برېښنا خورا ډېره ښایسته ده، داسې نازکه ده لکه گل.

له دې سره یې ناڅاپه په زړه کې دا خبره تېره شوه:

— ټولې برېښناوې ښایستې دي، خورا ښایستې دي .

له هماغې اولې شېبې یې د برېښنا پر گرمټیا شک درلود. که څه هم هر څه یې په خپلو سترگو لیدلي او موندلي وو او د شک هېڅ خبره نه وه پاتې، خو بیا هم غني په دوو لارو کې پاتې و، هغه به له ځانه سره په کلکه ویل :

— هېڅ یوه برېښنا هم گناهگاره نه ده، هېڅ یوه یې گناهگاره نه ده. له دې غونډلې سره به یې خپله مور راپه زړه شوه، چې کله به د برېښنا دوی له کوره په سرو سترگو راغله او کله چې به ده د ژراسپیناوی وغوښت، هغې به بس دومره وویل :

— زویکه نن یې بیا وهلې وه .

بیا به یې د برېښنا د گناه کیسه وکړه، د برېښنا گناه به تل له خوبه ناوخت پاڅېدل وو، ځکه خو به ده یوځل بیا په کلکه له ځان سره وویل :

— هېڅ یوه برېښنا گناهگاره نه ده. غني به تل د برېښنا په لیدلو د خپل خور خیالونو راجا پېراوه .

هغه د دواړو برېښناوو تر منځ یو عجیب ورته والی لیده، هغه به چې هر وخت له ځانه سره دا حکم صادرکړ، چې نه، هېڅ برېښنا گناهگاره نه ده، نو شپه به یې ووايه او د خیالونو له نړۍ نه به رابهر شو او دا ځل یې هم شپه واه، ژر یې تر شا وکتل، برېښنا یې تر شا ولاړه وه، هېښ شو، په هېښتیا یې ځان او شا وخوا وکتل، که گوري چې د دهلبز

په پای کې دواړه ولاړ دي او د مولوي خانو له دفتره ډېر، ډېر لرې تللي دي، ځانته په غوسه شو، بېرته وگرځېد. برېښنا هم په هېښتيا ورپسې وگرځېده، د برېښنا په نظر دا پراخ دهلبز ډېر تنگ او ډېر اوږد راغی. برېښنا داسې په تیندکو روانه وه، لکه څوک چې یې په زوره تېلوهي او یا لکه د بل چا په پښو چې روانه وي، همدا چې د دهلبز په منځ کې خیرنې دروازې ته ورسېدل، غني پرځای ودرېد، برېښنا ته یې د درېدو وویل او خپله کوټې ته ننوت، شېبه به لا نه وه تېره، چې غني له کوټې نه راووت برېښنا یې کوټې ته وروبلله، برېښنا په لړزنده قدمونو کوټې ته ننوته، خو همدا چې کوټې ته ننوته، د یوه تن امرانه غږ ولېروله :

له مخه چادرې لرې کړه، له مونږ دې ستر نه کېږي !

برېښنا په ناباورۍ د غږ پر لور وکتل، مگر د غږ ویونکی یې ونه پیژانده. بیا یې ورو خپل مخ لوڅ کړ، په کوټه کې یې د ډېرې روښنایۍ له وجې لومړی پر سترگو تیاره خوره شوه، خو ورو، ورو یې د سترگو توره پرده لري شوه، چې ایله یې په کوټه کې ناست خلک ولیدل؛ درې د سپینو جامو وال مخامخ ناست وو، درې سپین کالي وال ښي لاس ته او پنځه سپینو جامو وال کین لاس ته ناست وو. د دوی ټولو جامې، لونگی او پټوان، دا هر څه سپین وو، دوی د جامو د رنگ څه عجیب کلک تړون درلود، د ټولو ږیرې اوږدې، اوږدې نژدې ټولو یوه بڼه غوره کړې وه، د دوی یو ډول بڼو کوټې ته ډارونکې فضا ورکړې وه. برېښنا بیا د غږ پر لور، چې دې ته یې د چادري پورته کولو ویلي وو، بیا وکتل، هغه تن ولاړ و، خو په لیدو یې له ډېرې وېرې د برېښنا اندامونه زیږه شول، په تېره د هغه د لاس په لیدو خو سمه لږزه پرې راغله، د هغه په لاس کې پری شوی کېبل، لکه برېښنده توره داسې غوڅوونکی ښکارېده. برېښنا بیا د درېیو مخامخ ناستوکسانو پر لور وکتل، هغوی نو له نورو ډېر درانه ناست وو. په دوی کې برېښنا یوازې مولوي خانو وپېژانده، چې مخامخ په درېیو تنوکې منځنی و. مولوي خانو یوځل د دې لیدو ته د دې وړې بندیکانې ته ورغلی و، له دې څخه یې د دې د ژوند په اړه ډېر څه پوښتلي وو. هغه په رنگ سپین و، خو د وېښتانو او ږیري له پلنوالي څخه اوچت ښکارېده، چې یا به اورزگانی وي او یا به کندهاری. د مولوي خانو ښي اړخ ته یو ږیر تن ناست و، چې له غټ تندي، تنگو سترگو وړې پوزي او سرو شونډو څخه پښتون نه ښکارېده، ښايي بدخشی، یا تخاری به و. د خانو کین اړخ ته یو بل ډنگر سړی چې ډېره نری او تېره پوزه یې وه، لکه د مار په شان تنگې، تنگې او اوږدې، اوږدې سترگې یې وې او نري لکه تار برېتونه یې وو، ناست و او اوږې جگې نیولې وې. برېښنا داسې گومان وکړ چې دی به نورستانی وي او که نه پشه یي خو ضرور دی. اخر د هغه ناسته، د هغه اوږې پورته نیول او د هغه په ټیټ سر لوړ کتل بهخي د پشيانو لوبڼو ته پاتېدل. د دغو درېیو تنوپه لیدو، لکه چا چې د برېښنا په ستوني کې سا بنده کړې وې، داسې یې د سا بندۍ احساس وکړ، یوعجیب ډار پسې واخیسته، یو قدم تر شا راغله، لکه غوښتل یې چې وتښتي، چې چا پرې غږ وکړ :

— د ټولو خداي يودی، پر هغه باور ولره !

برېښنا ترشا وکتل، غني يې شا ته لږ نژدې ولاړ و، غني داسې چې خپله خبره د برېښنا غوږ ته ايله ورسوي، وويل :
– رښتيا ووايه، په رښتيا كښې تاوان نسته .

لكه د غني خبرو چې برېښنا ته نامريي يې اروايي ځواك وركړى وي، داسې يې له زړه ډار په تښتېدو شو او په برنډو سترگو يې بيا پر ناستو ملايانو او مولويانو سترگې وگرځولې. ډيرو يې داسې د زړه له زوره سرونه ښكته نيولي وو، لكه چې نورو ته وايي: وينې ما څنگه خپل شيطان قابو كړى دى؟

په دې منځ كې يوازې مولوي خانو برېښنا ته په نرم انداز كتل او له ټولو نه لومړى هم مولوي خانو په خبرو پيل وكړ، له څه لنډو خبرو نه وروسته يې څه ورو او په پام وويل :

– ښه اوس نو دا ووايه چې چيش ته دې غلا كوله؟

برېښنا د دې پوښتنې په اورېدو سمدلاسه غني ته تر شا په داسې حال كې چې ستونى يې ورته گروم بندكړى و، په هېښتيا وويل:

– دوى ... دوى څه وايي ما غلا... ما غلا كړې؟ غني دوى ته ووايه ما د چا غلا نه ده كړې! مولوي صيب ما خو تا ته كيسه كړې نه؟

كېبل وال ډيرور طالب، چې له ژبې اوچت ښكارېده، پښتون نه دى، پر برېښنا رابړچ وهل :

– غلې ... دېخوا گوره... هغه دې شوهر دى، چې په هره خبره ورته مخ الوې .

خو برېښنا د كېبل والا خبرې وانه وركړې، بيا يې ناست مولوي ته په زاريو وويل :

– مولوي صيب! ما د چا... ما د چا غلا نه ده كړې... چا... چا... چا به پر ما تور لگولى وي، زه اقرار كوم چې د خسر له كوره تښتېدلې يم، د پلار كور ته راغلې يم، په دې كې گناه نه ده، خو په خداى قسم، زما د څرك په سر قسم، كه ما د چا غلا كړې وي، كه تاسې ما مړه هم كئ، زه به همدا وایم چې ما د چا غلا نه ده كړې، اخر د څه لپاره بايد زه غلاوكرم، څه ضرورت دى...

او نور نو برېښنا د خبرو نه وه، په لوړ غږ يې ژړا پيل كړه، ټولو مولويانو او ملايانو سرونه ښكته اچولي وو، خو خانو هماغه شان ناست و او په كرارى يې د برېښنا د اوښلنو سترگو ننداره كوله. بدخشي مولوي چې ټولو ورته مولوي حسين، مولوي حيسن نارې وهلې، حق په جانبه ښه يې ونيوه، په داسې حال كې چې هڅه يې كوله، ځان سوله ييز وښيي، په نرمۍ يې خپلې مخې ته له بڅملي صندوقچې څخه يوه د سرو زرو وړه غاړكۍ وښكله، غاړكۍ يې د برېښنا مخې ته ونيوه او په ارامه يې مولوي عتيق الله ته وويل:

– مولوي صيب! دا دې چېرې پيدا كړې؟

– ددوی په کور کېنې، ټولو ولیدله .

بیا یې برېښنا ته مخ کړ او په روانه پښتو یې وویل :

– اوس هم وایې چې غلا دې نه ده کړې؟

دغاړکۍ په لیدو برېښنا یو ناڅاپه غلې شوه، داسې غلې شوه، چې ناستو ملایانو او مولویانو گومان وکړ، چې خبره یې ورباندې زبات کړه، ډېرو یې چوپتیا په پټه خوله اقرار وگاڼه، خو مولوي خانو دا خبره ونه منله او په کلکه یې وویل چې: د حدود جاري کېدو لپاره اقرار بلسان یو اهمه اړتیا ده، خو د بدخشي مولوي حسين خبرې، که څه هم نرمې وې، مگر داسې په زهرو لړلې وې، چې نور یې نو د برېښنا زغم پای ته ورساوه، په لوړ قهر ژلي غږ یې چیغه کړه: مولوي صیب ته وایې زه اقرار وکړم، د څه شي اقرار؟ د دې چې د خپل مېړه د لاس امانت مې ساتلی او کور ته مې راوړی؟

مولوی حسین په نرمۍ وویل :

– خو که دا داسې وي، نو هغه پیسې څنگه؟

– کومې پیسې؟

– دغه پیسې چې مو ستاسې په کور کې پیدا کړې .

بیا یې د کلدارو د زرگیزو یو بندل پیسې د برېښنا مخې ته ونيوې، په بریمنه ژبه یې وویل :

– دا پیسې خو دې وپېژندې؟ دا مو ستاسې په کور کې پیدا کړي دي .

برېښنا د پیسو په لیدو هېښه پېښه شوه، اوس یې نو تر شا غني ته هم نه شوکتلاي، یوه شېبه یې په هېښتیا پیسو ته کتل، دوی په رښتیا هم همدا پیسې د دوی په کور کې پیدا کړې وې. د سترگو لاندې یې مولوي عتیق الله، چې د دې کینې خوا ته ناست و، وکتل. مولوي عتیق الله سر تیت نیولی و، یو عجیبې هېښتیا او نهیلۍ په مخه کړې وه، په داسې حال کې چې د ژبې لاندې یې اوبښکو ورته هره کلیمه مالگینه کوله، وویل :

– زه نه پوهیږم، نوره په هېڅ نه یمه خبره، خو ما د چا غلا نه ده کړې، بس یوازې همدومره پوهیږم .

– په دې خو ښه خبره یې چې دا دېرش زره کلدارې مو ستاسې په کور کې پیدا کړې؟

برېښنا د سر په خوځولو وویل :

— هو! په دې ښه خبره يم، مگر ما دا پيسې له چا نه دي غلا کړي او نه مې کله هم د پلار په کور کې دونه پيسې ليدلې دي، دا ما نه دي غلا کړي. پر خپل ځای ناکراره شان وښورېده، لکه د ترورو په شان يې په کوټه کې ناستو يو، يو تن ته وکتل چې يو ناڅاپه يې چيغه کړه :

— ما دا پيسې نه دي غلا کړي او نه مې پلار دونه پيسې لري .

— نو څه خبره ده؟

برېښنا لږ په کراری وويل :

— دا راته ضرور چا چل جوړ کړی دی، زه دونه پوهېږم، چې ما غلا نه ده کړې، نور چې څه، څه خبره ده، په دې نه پوهېږم .

په دې منځ کې د تېرې پوزې وال مولوي غږ ايله پورته شو :

— اگه تا دا پيسې نه دي غلا کړي، نو د په لار کور ته بيا ولې وتښتېدې، اگه هغه کار دې نه دی کړی، اگه دا کار دې ولې وکو.

برېښنا مولوي خانو ته چې تر دې دمه يې سوډ هم نه و ختلی او لکه سا ختلی داسې يې د برېښنا او مولوي حسين خبرو ته غوږ نيولی و، مخ کړ :

— مولوي صيب! زما کيسه اورئ؟

مولوي خانو چې نژدې له نيولې نه ښوېدلی و، پر نيولې نيم کېناست، په خپله ارامه ژبه يې وويل :

— هو! ووايه .

مولوي حسين خپلې تنگې سترگې لا پسې تنگې کړې، د مولوي خانو غوږونو ته يې خوله ورنژدې کړه، مگر په لوړ غږ يې وويل :

— په دې شرط چې رښتيا ووايې .

مولوي شېرولي هماغه د تېرې پوزې وال مولوي په خندانه ژبه وويل:

— اگه ما چې خونه بازاری ښځ ليدلې، رښتيا نه وايي .

خو مولوي خانو ځان له دواړو نه، چې د ده خوا ته راکاږه شوي وو، راټول کړل، په کراری يې وويل:

– هغه که رښتیا وایي، که درواغ، مور مجبور یو چې کیسه یې واورو. بیا یې برېښنا ته د کیسې ویلو وویل. برېښنا هم خپله کیسه له سره پیل کړه، چې څنگه یې یو نیم کال وړاندې خاوند (سیلمان) د موټر په ټکر کې ووژل شو او چې یو کال وروسته د خسرکور ته ولاړه، غوښتل یې یوازېنې زوی یې (څرک) په خپل ابو نمک لوی شي، خو لا به اوونۍ نه وه تیره، چې مشر لېوره سلطان ورسره ستونزه پیل کړه .

دایې د سکه ورور کونډه ده او د سکه ورور میراث سکه ورور ته رسېږي، نو دا مجبوره ده، چې له هغه سره واده وکړي، مولوي خانو د دې لپاره چې خبره نوره هم روښانه شي،

وپوښتل:

– ولې دې له سلطان سره واده ونه کړ؟

– هغه ښځه لرله، بل پوډري او شرابي دی، پر ها بلې ښځې یې ورځ و شپه نه ده معلومه، سبا او بېگا یې ډبوي، ما ویل چې زما خو به له هغې نه هم حال بدتره وي، هغه خوار کی خو ورته حوصله کوي، خو زما بیا دونه حوصله نه ده زده .

– ښه بیا څه وسوه؟

– بیا نو له دې بلا نه لا خلاصه نه وم، چې میرنی خاوندې مې راته پایڅې بدوهلې، هغې ویل چې ما خپل لېوني زوی زماني ته کېنوی. زه خو تیاره مړۍ وم او د هغې زوی ته خو چا ښځه څه چې سپۍ هم نه ورکوله، هغه خو بېرا دی، لارې یې پروانښکیو راروانې وي، زه یې هغه ته کېنولم، یوې خوا ته راته پړانگ و، بلې خوا ته پان و، حیرانه وم چې څه وکم. یوه شپه مې راته لېوره لاس واچاوه، ښه وچې زما یو د بلې میرنی خاوندې لور ده، سلما نومېږي، هغه وه، که نه څه نه وو راپاتې.

د دې شپې په سبا ما دا کیسه ټولو ته وکړه، ما ویل گنې خسر به مې خبره سپینه کړي، د دغه یوه له شره خو به خلاصه شم، خو زه خبره نه وم، چې دا خبره به راته بلا جوړېږي. اغې نه پس مې خاوندې لېوره او یور سره لاسونه یو کړل، یور ته مې یې څه بد نه وو رسیدلي، هسې یې راپسې رااخصیتې وو، بس درې وارو راپسې پایڅې بدوهلې، چې ما به ضرور لېوني زماني ته کېنوي او یا به ورته له څرکه تېرېږم، نور نو خدای سلطان ته ورکړه، سبا او بېگا یې په یوه او بله پلمه وهلم. مولوي خانو بیا وپوښتل:

– ولې یې نو وهلې؟

– ما ورسره دا یوه خبره هم نه منله، چې اخر یې سر دې ته ووت، چې په ما به په زوره له زماني سره نکاح وټړي. هغه شپه یې زما نکاح ټرله چې زه ترې وتښتېدم، ما یوه روپۍ هم له ځان سره نه ده وړې، دا غاړه کی مې د مېړه په څلوېښتي کې له ځان سره د پلار کور ته وړې وه، دا هغه راته د لاس نښه پرې ایښې، دا مې خپله گانه ده، ما یوه

روپۍ هم نه ده وړې، زه قسم خورم، ما يوه روپۍ هم نه ده وړې، بس يوه روپۍ مې هم نه ده وړې. ما... او نور يې نو د ژړا له توسنه څه ونه شو ويلای او نه يې هم نوره نو د ژړا مخه نيولی شوه.

ناست کسان له يو بل سره بونگېدل او بيا به يې خپله خبره مولوي خانو ته وکړه. دوی به برېښنا ته په گوته اشارې کولې او څه به يې ويل. مولوي شېرولي ډېر گړېده، چې د هغه له نيمگړې پښتو سره هېڅ نه ښايېدل. مولوي عتيق الله به هم کله، کله د وار او گوزار خبره د اقرار لپاره وريادوله. ټولو ناستو مولويانو له برېښنا بيا پوښتنې پيل کړې، خو د دوی ټولې پوښتنې پر دې ټکي څرخېدې، چې ولې دې غلا وکړه. برېښنا به کله په زاريو او کله په چيغو او کړيکو ځواب ورکاوه، چې غلا مې نه ده کړې، خو هغوی به بيا ترې وپوښتل:

نو ولې دې غلا کوله؟

اصلاً دوی د تحقيق او پوښتنو په راز نه پوهېدل، لکه له اړه چې له تحقيق سره روږدي نه وي او کله يې هم د څېړنې او ارزونې په اړه څه نه وي ليدلي، يا اوريدلي. د دوی تر منځ د نظرونواختلاف موجود و. مولوي حسين پر قران شريف د قسم يادونه کوله، مولوي شېرولي بيا اقرار البلسان غوره گانې، ولوکه د زور او جبر له لارې هم وي. د مولوي شېرولي له دغه وړانديز سره مولوي عتيق الله هم سر خوځاوه، خو مولوي خانو بيا درې شاهدان د شريعت غوره لار گڼله. اخر مولوي خانو باور درلود، چې هېڅوک د درواغو لپاره پر سپين او پاک قران لاس نه ږدي.

نژدې وو د دغو درېيو تنو تر منځ په دې سکالو جگړه راشي، د دوی خبرې اترې ډېرې اوږدې شوې، خو پايله يې څرگنده نه شوه. برېښنا يې تر سباني غونډې رخصته کړه. کله چې برېښنا له کوټې نه ووتله او د خپلې وړې بنديخانې پر لور روانه شوه، يو ډول د خوښۍ احساس په غېږ کې نيولې وه، غوښتل يې خپله خوښي له غني سره، چې له دې دمخه روان و، شريکه کړي. هغه ته په چيغو، چيغو ووايي چې مولويانو ته يې قناعت ورکړ اخر هغوی هم انسانان دي او دا درکولای شي، داسې پېښې به يې هم ځکه ډېرې ليدلې وي، چې هغوی هم افغانان دي، په همدې ټولنه کې يې ژوند کړی دی او بله دا چې دې ورته رښتيا وويل، رښتيا هرڅوک درکولای شي. د رښتياوو رنگ سپين وي او دا خو سپينه، سپينه غږېده. برېښنا ته دغه ناست مولويانو څه عجيب ډول گران شوي وو، د هغې هغه ټولې انگېرنې له منځه تللې وې، چې دې گومان کاوه، طالبان د ځناورو چلندلري، په تېره ښځې او هغه هم مجرمې او تورنې ښځې خو څه چې سيورې يې هم په ټوپک ولي. هغوی ته ښځې له سره انسانانې نه ښکاري، نا، داسې نه وه، مولوي خانو هم طالب و او غني هم طالب دی، دوی خو داسې خويونه لري، لکه د دې پلار، لکه سليمان او لکه ظريف هو! لکه ظريف.

د برېښنا په بڼه کې ايله خوښي راڅرگندېده، خو غني اندېښمن ښکارېده، هغه په ټوله لار کې برېښنا ته يوه خبره هم ونه کړه، تندي يې تريو نيولی و، کله، کله به لکه د سودايانو په شان له ځانه سره وبونگېده او کله، کله به يې تندي په پنجه کې ونيو، يوازې کله چې په برېښنا پسې يې دروازه کلپوله، نو يوه شېبه د دروازې په خوله کې ولاړ

پاتې شو، برېښنا ته يې نېغ وکتل، دا ځل برېښنا نه يوازې دا چې د غني په سترگو کې يو ډول خوږوالی و، يو ډول اندېښنه، يو ډول باور وليد. اوس يې د ده په ځوانو سترگو کې يو ډول نژدېوالی او خپلوي هم احساس کړه، خو غني تر ډېره ونه درېده، په کراری يې وويل:

– پر خدای (ج) باور وکړه، رب العزت ته حق او ناحق دواړه معلوم دي، هېڅوک ترې نه پټېږي، هغه خورا ډېر مهربانه دی او بيا يې له يوې مانېجنې موسکا سره په برېښنا پسې دروازه کلپ کړه.

غني دې خبرې ته اندېښمن و چې څه به کېږي او دوی ولې د مولوي صيب خانو، چې تر دوی ټولو ډېر پوهېږي، خبره نه مني او شاهدان نه راغواړي. که څه هم غني هغه پيسې او هغه غاړگۍ ليدلې وه، چې د برېښنا دوی له کوره يې پيدا کړې، خو بيا هم د برېښنا پر اوبښکو يې يو عجيب شان باور درلود، هغه گومان کاوه چې هر څوک درواغ ويلی شي، خو اوبښکې ځکه درواغ نه شي ويلی، خو تل به يې د خپلې مور اوبښکې سترگو ته نېغې ولاړې وې، چې کله به د برېښنا دوی کور نه راغله، نو پرته له دې چې څه ووايي، رڼو او تبجنو اوبښکو به يې هر څه سپين، سپين وويل، نور نو د مور کيسې ته به يې اړتيا نه وه پاتې او د تحقيق پر مهال برېښنا ښه ډېرې اوبښکې تويې کړې وې، ځکه يې د غني په زړه کې يو ډول باور او يو ډول احساس پيدا کړی و. سره له دې هم غني هغې غاړکۍ، هغو پيسو ته هېښ پېښ پاتې و، له يوې خوا د برېښنا معصومه څېره، د هغې بې وسي، د هغې ساده گۍ، د هغې له زاريو او ننواتو ډکې په ژړه غوني اواز خبري او بيا د هغې اوبښکې او له بلې خوا غني هر څه په خپلو سترگو ليدلي او په خپلو لاسونو يې موندلي وو، هېښ و چې څرنگه فيصله وکړي، دې ته هم هېښ و، چې مولويان ولې د برېښنا موضوع اوږدوي، اخر هېڅکله هم دلته دومره يو قضايي سکالونه ده اوږده شوې. دې کار دلته ساری نه درلود، نن به يې مجرم راوور، دوه ورځې وروسته به ترې تحقيق پيل شو، د تحقيق په پای کې به يوه ورځ پټه محمکه دايره شوه او په راتلونکې جمعې کې به ترې يا لاس، او يا پښې غوڅې شوې، يا به ترې سر غوڅ شو، يا به تر يوه دېواله لاندې شو، يا به يې ډرو ملا ورماته کړه او يا به د دارکړۍ ورته ستونې راوور کړ او څوک به د تيږو تر ډېرۍ لاندې ورک شو.

غني داسې ډېرې پېښې ليدلې، ځکه خو برېښنا او د هغې برخليک ته اندېښنې وړې و، په دې ورځو کې يو عجيبه ناڅرگنده احساس د برېښنا خوا ته ورکشاوه، ځان يې په ناغوبښتي ډول هغې ته نژدې، ان خپل گانه. په نه زړه يې جامې بدلې کړې، دا ځل يې د خوږې ورې انجرې لونگۍ پر ځای سپينه ننگرهاری ټوپۍ پر سر کېښوده، له لمانځه وروسته يې قران شريف پرانيست، درې ځله يې ياسين شريف تلاوت کړ، بيا يې د رحمن سوره درې ځله تلاوت کړه، ورپسې يې قران کريم څو، څو ځله ښکل کړ، بيا يې يوه اوږده ډېره اوږده دعا وويله، عجيبه وه، د دې لپاره چې ځانته دعا وکړي، ټوله دعا يې برېښنا ته وکړه .

بيا له ځايه جگ شو، وړوکی جيبې ياسين شريف يې له تاخه راواخيست، په ښي جېب کې يې کېښود، پرته له دې چې په کوټه کې نورو ناستو انډيوالانو ته، چې ټولو ورته په هېښو نظرونو کتل، څه ووايي، له کوټې ووت. پر لاره

اندېنېمن روان و، د مولوي عتيق الله تر دفتر يې له چا سره، ان تش سلام عليك هم ونه كړ. عتيق الله ورته ټاكلي خاى ته د برېښنا د رسولو وويل، خو ده په قهر ترې وپوښتل:

– ولې مو د برېښنا ټول كارونه زما پر اوږو اچولي؟

پكت دلې بې له ما بل څوك نسته.

غني دا خبره په ناخبرۍ كې په ناغوښتې توگه وكړه، ان د ويلو پر مهال هېڅ په دې نه پوهېده، چې څه وايي، خو خبره يې وكړه، مولوي عتيق الله ورته يوه شېبه غلې، غلې او هېښ، هېښ وكتل، بيا يې ورو، ورو پر شونډو يوه د ملنډو ډكه موسكا راڅرگنده شوه:

– الكه غني ته ښه هلک يې، پر دا نورو مې باور نسته، ته داسې يې لکه ملایکه .

غني ورته په هېښونكي نظر كتل، چې مولوي بيا وويل:

– څه په نورو خبرو پسې سر مه گرځوه، ته مې دې كار ته خوښ يې، نور يې نو څه غواړې؟

غني پرته له دې چې مولوي ته څه ووايي، له مولوي نه يې د برېښنا د بنديخانې د كلپ كونجۍ راواخيسته او په هغه لور وخوځېد. برېښنا په كوټه كې غلې او بې خوځښته ناسته وه، هغه داسې خيالونو راگيره كړې وه، چې ان د غني په راتلو يې ځان هم راتول نه كړ، هماغه شان يې ټيكرى پر پښو خور او ځنگل او خيرن وېښتان يې پر اوږو او ملا خواره واره پراته وو. د ها بلې ورځې د خوښۍ څرك يې په ښه كې نه ښكارېده، يوازې داسې ښكارېده، لكه ټوله شپه يې چې خوب نه وي كړى. سترگې يې داسې پرسېدلې وې، لكه ډبرې ټرلې وي، دا ځكه د ښكلو سترگو سپين گاتي يې په سرو رگونو ښكلي ښكارېدل، غني وروكتل. كه څه هم هغه هڅه كوله، چې برېښنا ته د خپلې مشرې خور برېښنا په سترگه وگوري، خو دلته يې د برېښنا له جادوگرې ښكلا څخه سترگې پټې نه شوى كړې. برېښنا په دې خورو ورو ځنگلو وېښتو او ناولو جامو كې د رښتيا هم ډېره ښكلې ښكارېده، خورا ډېره ښكلې ښكارېده. غني يو ځل بيا په زړه كې وويل:

– ټولې برېښناوې ښكلې دي، خورا ښكلې دي. په يوه متفكر انداز يې لكه بت تراش چې خپل تراشلي بت ته گوري، داسې برېښنا ته بيا وكتل. اوښكو يې د هغې خورا ښكلي اننگي لاندې كړي وو او تر گرېوانه يې لارې كولې، په كرارۍ يې ترې وپوښتل:

– څه خبره ده خور، بيا څه پېښ شوي دي؟

– زه... زه ډارېرم، زه دا گناه منم .

– دچيشي گناه؟

– دغه چې ټول وايي ما غلا کړې ده .

– ولې د چيش لپاره؟

– ما ته قران شريف راکړئ، زه دا گناه منم، قران نه خورم. غني زه له قرانه ډېره ډارېږم، زه څنگه ...

او بيا يې ژړا ستونی په خپلو منگلوکې ونيوه، غني ورته په نرمۍ وويل چې: له دې څخه ښکاري چې دا غلا تا کړې ده .

– دا څه وايي، ما ولې غلا کوله، څه ضرورت مې درلوده؟

– نو څه خبره ده، مسلمان کله، کله د دې لپاره چې نورو ته رښتيا وروښيي، بايد پر سپين کران لاس کښېږدي، دا خو د مسلمان مجبوري ده.

– خو زه له دې مجبورېته تېره يم، زه قران نه کوم.

– ولې ته داسې کوې، پوهېږې، له کرانه ډار ښه نه دی، پر کران بايد سړی ايمان ولري، پر هغه بايد عمل وکړي، اسلام د بېري دين نه دی .

– خو زه د رښتيا ډارېږم، ما کله هم تش په خوله داسې قسم نه دی یاد کړی، زه به پرې څنگه لاس کېږدم، زه دا دغلا تور منم، څه به وشي، يو لاس به مې لاړ شي ايمان خو به مې نه ځي؟

– ته لېونۍ يې، ليونۍ پر کران قسم کولو سره د هېچا ايمان نه ځي، په دې کې د ايمان تاوان نسته، ته هسې بېرېږې، په خدای باور ولره .

برېښنا په داسې حال کې چې لکه شوې پاڼه رېږدېده او په منگولو د خپلو متو په نيولو يې هڅه کوله، چې د غني له سترگو رېږدېدا پټه کړي، وويل:

– نه، زه وېرېږم، زه قسم نه کوم، زه مې تر لاس تېره يم، زه قسم نه کوم .

– ته ولې بېرېږې؟

– نيا مې ويل چې حق و ناحقه قسم دواړه گناه لري، تر هغې ونې لاندې چې قسم شوی وي، هغه وچېږي. هغې ما ته ويلي چې له قسمه په مرگ ځان وساتم، زه دا قسم نه خورم .

– سمه ده ورسه او په لوړ بڼ نارې کړه چې: زه غله يم، زه غله يم، سمه ده دا کار خو دې په وسه دی نه؟

– ما چې غلا نه ده کړې؟

— نو بيا ورسه هغه پاڪه مالگه وخته او پر خداى (ج) او پاڪ کران کسم يادکړه.

غني دا وويل او سمدلاسه يې له جبهه ياسين شريف راوايست، په ډېر درناوي برېښنا ته په دواړو منگلو ونيو .

— دا درسره واخله، دا د کران شريف زړه دى، پر خداى باور ولره، هېڅ هم نه کيږي .

خو برېښنا يوې عجيبې عقيدوي وېرې په مخه کړې وه؛ ځان يې ډېره لويه گناهگاره احساسوله، داسې يې گنله چې شېبه وروسته يې ټول گټلي ثابونه په اوبو لاهو کېږي. پر دې خبرې يې کلک باور درلود چې حق و ناحقه قسم دواړه يو شان گناه لري. په خپلو پښوکې يې قران شريف ته د نژدې کېدو سپک نه لیده، لکه شوې پاڼه داسې يې ټوله پڙى رېږدېده، د خپل زړه درزا يې اوچته احساسوله، د نيا له خبرو يې ذهن ډک و، لکه زندى چې يې په غاړه کي وي، داسې يې سا تنگه، تنگه کېده او لکه غني چې د برېښنا ناکراره حالت احساس کړى وي، داسې په لوړ غږ چې برېښنا يې واوري، ويل:

— بې شکه چې رب العزت د حق پر خوا دى .

برېښنا غني ته تر شا وکتل، غني هم داسې ورته وکتل، لکه دې ته چې وايي :

— ورځه رب العزت پوهېږي، هغه په هر څه خبر دى، پر هغه باور ولره !

همدا چې برېښنا د قران شريف پر سر پاشلې مالگه وخته او په قران شريف يې قسم ياد کړ، مولوي خانو اوږده سا واخيسته، په نرمۍ يې برېښنا ته وکتل، بيا يې نورو ته مخ کړ:

— ايله يې کى نور نو حڪ نه پر لرى!

مولوي حسين ژر مخ ورته راواړاوه:

— مولوي صيب! څوک چې غلا کوي، قران شريف هم خوري .

— نو بيا مو ولي شاهدان نه غوښتل، چې کران مو ورکړ؟

— موږ ويل، که ووېرېږي،

— که مو پام و، اوس ام له ډېرې بېرې مرگ پر تيرسو.

— منگر کسم يې وکړ .

— ملا صيب! طالبانو يې په کور کې غاړه گۍ او پيسې پيدا کړي، د دواړو پيسې له ديارلسو دينارو ډېرېږي.

—زه په نورو نه پوهېږم، ما د اوله د شاهدانو خبره کړې وه، نه پوهېږم، تاسي ته ولې پر کران کسم دونې اسانه ښکاري، چې بس هر څوک مو گير کړ او کران ورکوي، دا ښه کارنه دی، د شريعت لاره درې شاهدان دي، بس هماغه يې سمه او د عدالت لاره ده .

په دې منځ کې مولوي عتيق الله د دوی خبرو ته راولوېده:

مولوي ساب! ته پکر مه کوه، د دې ژبه زه در خلاصوم.

— مولوي خانو پر مولوي عتيق الله سمدلاسه راغرم وهل:

— عتيکه! ته لا د ځوانۍ په جوش کې يې، پر لاس دي پکر ساته، اسلام د عدالت دين دی، نه د وهلو، بس هماغه درې شاهدان يې شرعي لاره ده.

— صيب! بله لار نه ده پاته .

— که بيا ام ستا په ولو (وهلو) کار ونه سو؟

— بيا نو هغه وخت شاهدان راغوارو .

— يا، يا، دا نو بېخي نه درسره منم، دا دخدای لار نه ده .

مولوي خانو دا وويل او له ځايه په دې پورته شو، چې ټولو ته د رخصتېدو ووايي .

مولوي عتيق الله همدا چې له کوټې راووت، نو مولوي حسين ته يې په غوږ کې وويل :

— نه پوهېږم څرنگه دا مولوي ساب خانو د دې غلې پر مخ سوی دی؟

بيا يې برېښنا ته وکتل :

— لکه چې دا غله غېږې هم گرموي؟

سره له دې چې په دې مهال کې برېښنا د مولوي عتيق الله تر څنگ ولاړه وه، خو د هغه دا خبره يې هېڅ وانه وربده، دا مهال د هغې زړه او ذهن يواځې له يوې غونډلې ډک وو: قران کول گناه ده، خدازده که ژوندۍ پاتې شم.

درېم څپرکی

برېښنا ته نو نور په کوټه کې د سپرو، خلو، غڼو او مېرېانو د گڼلو ځواک نه و پاتې، ټول وجود يې ټوک، ټوک و، داسې يې پژی خور په غېږ کې نيولې وه، چې ان د وېښتو بېخونو يې يو نه زغمونکی سوی کاوه، همدا چې پر نيولۍ کيناسته، نو ايله وپوهېده چې د بدن هېڅ برخه يې د کېلونو له گوزارونو په امان کې نه ده پاتې شوې .

دا چې مولوي شېرولي پر دې خبره ټينگار کاوه، چې برېښنا دې اقرار بلسان وکړي او مولوي عتيق الله هم پر دې خبره ټينگ ولاړ و، ځکه خو يې د مولوي خانو له خبرتيا پرته درې ورځې بې خوبه ساتلې وه او بيا يې په دريمه ورځ دومره ووهله، چې نور نو کېبل وال پرې سترې شول، خو بيا هم برېښنا تر هغې اقرار ونه کړ، چې د کېلونو د گوزارونو په منځ کې له هوبښه ولاړه او بيا يې په هماغه بې هوبښۍ کې دلته راوايسته. دا چې څومره موده پرې تېره شوې وه، هېڅ پوه نه شوه، يوازې دومره پوهېده چې نه کېناستی او نه هم ځملاستی شي. د بې وسۍ او بې کسۍ احساس له زهيلي سره يوځای راگيره کړه، په دا څو ورځو کې چې دلته بنده وه، له کوره هېڅوک يې پوښتنې ته نه وو راغلي، اصلاً هغوی خبر نه وو چې داچېرې بندي ده، له هرې بلې ورځې نه يې څرک ډېر پر زړه اورېده. د کميکانو په شان يې په ژړا لاس پورې کړ، تر ډېره وخته ناسته وه او ژړل يې. په ژړا يې ايله زړه سپک شو، خو د وجود خور يې هماغه شان و، درې ته يې وکتل، د دې وړې دروازې په وړاندې يې عجيب احساس درلود، بې سارې کرکه او ډېره هم ورته گرانه وه.

غوښتل يې د کوټې په هغه کونج کې چې تشو او ډکو ته يې ټاکلې وه، تشې وکړي. له ځايه پاڅېده، لومړی خو د دغه ځای زرخن بد بوی ځوروله، خو اوس يې دا بوی دومره نه احساساوه، ان په دې لا خوبه وه چې په خپل زړه خو تشې او ډکې کولای شي. که څه هم غني او مولوي عتيق الله ډېر ځله پرې د تشو او يا ډکو پر مهال راغلي وو، خو بيا هم له خپلې دې ازادۍ نه يې يو ډول خوند اخيسته. له ځايه پاڅېده، خو همدا چې تشو ته کېناسته، د دروازې له شا نه د پښو ښکالو راغله، سمدلاسه له ځايه جگه شوه، په قهر له ځان سره وېونگېده: پر داسې ژوند دې د خدای (ج) لعنت وي، د سپي زامن. ژر، ژر يې پرتوگانښ وتاړه، په منډه يې ټيکری پرسر کړ، چې غني په مانېجنه بڼه کوټې ته راننوت. له هغه سره د پټاپو تالی او يوه ډوډۍ وه، رايې وړه او د برېښنا تر مخې يې کېښوده، پرته له دې چې برېښنا ته وگوري، ويې ويل:

— راءه يوه گوله ډوډۍ وخوره!

خو برېښنا له ځايه ونه خوځېده، غني بيا وويل:

— مولوي ساب خانو کندهار ته ولاړ.

برېښنا بيا هم څه ونه ويل. غني خپلې خبرې له سره ونيوې:

مولوي ساب خانو چې خبر سو تا ته يې ول درکړي، خپله وزيبه يې پرېښوه، ولاړ خپل کلي ته. ما ته يې وويل، چي تا ته ووايم دا د اسلام لاره نه ده، اسلام داسې حکم نه ورکوي، چې ته خپه نه سې .

برېښنا بيا هم څه ونه ويل، خدازده ولې د غني رنگ بدلون وموند، لکه پر څه چې خر شوی وي، سر يې ښکته ونيو، په خرې ژبې يې وويل :

— زما يوه خور ده، هغه ام برېښنا نومېږي. زما نه يادېږي، خو مور که مې د اېغې ډېرې کيسې کوي.

سره له دې چې غني دا خبره هره ورځ برېښنا ته کوله، بيا هم برېښنا ترې وپوښتل:

— دا څنگه خور ده، چې ليدلې دې هم نه ده؟

د برېښنا غږ پر غني باندي داسې خوږ ولگېده، لکه د هغې په خبرو راوستلو سره يې ټوله نړۍ فتح کړې وي، پر شونډو يې يوه نرمه موسکا راڅرگنده شوه، خو سمدلاسه يې بڼې بدلون وموند. بڼه يې ناڅاپه ماڼېچنه شوه. په شمېرلو کليمو يې وويل:

— هغه يې په کوچنيوالي زکوم خان ته ورواده کړه، بالا يې نه ده راپرې ايښې، ما ته هم د ايغې رنگ ښکاري. بيا يې له ځانه سره ورو، ورو وويل :

— اه، وکې بالا اوس به نو لو ښځه سوې وي، اوس به نو کوچنيان ام لري .

برېښنا ورته په دې هېښ، هېښ وکتل، چې غني د خپلې خور په هکله يوازې انگېرلی شو، چې غني بيا وويل:

پر هغې يې بله ښځه وکړه.

— ولې نو په اغې څه شوي وو؟

— نيځه، نارينه خو څلور ماينې هم کولای سي. پرېږده وايي چې سبا به پر تا شاهدان تېرېږي، پر خدای پاک باور ولره، د هغه هر څه په وس دي .

— خو زه يې نه خوښېږم .

برېښنا له دې خبرې سره يو اوږده سا واخيسته، خو د غني تندی تريو شو، خو، څو ځله يې په زړه کې توبه وايسته، بيا يې برېښنا ته په قهر ژلې ژبه وويل:

یا، یا داسې مه وایه، گنانگارپرې، پر خدای خپل بنده گان د ونې خواږه دي، لکه پر مور او پلار چې اولاد خوږ وي. توبه وکاره، ښه خبره دې ونه کړه، ستا له عذابه ښکاري چې ته پر خدای ډېره گرانه یې. خدای خپل خواږه بنده گان ازمايي، پر دا حال دې شکر وکاره!

غني دا وویل او سمدلاسه له کوتې ووت، برېښنا یوه شېبه د غني په خبرو غلې پاتې شوه، د غني د هرې خبرې کلیمه، کلیمه یې له ذهنه څو، څو واړه تېره شوه: (خدای خپل خواږه بنده گان ازمايي). بیا یې د پټاټو تالی ته وکتل، ورسره یې پر کوتې یو ځلغند لند نظر واچاوه، خپل لستونی یې رابډواوه، پر مټې او مړونده یې د کپبل د گوزارونو خاپونه اوچت ښکارېدل، لکه د دغو خاپونو په لیدو لېونی شوې وي، داسې له ځایه جگه شوه، په ناولې کوته کې لکه د ډېران د منځ خلی داسې نېغه ودرېده، ناڅاپه یې د لېونو په شان وخنډل، د خدا په ترڅ کې یې وویل:

– پر حال شکر وکارم، دا هم د شکر ځای دی، چې لا ژوندی یم. بیا یې په یوه شېبه کې د سلیمان له مړینې وروسته ټولې هغه ناخوالې له ذهنه تېرې شوې، چې هره شېبه او هره گړۍ پرې راغلې وې. د ذهن په پرده کې پرته له کړمو نورڅه نه ښکارېدل، لکه د لېونو په شان یې د خپلو لیدلو او تېرو کړاوونو په گڼلو پیل وکړ، په دغه ورځ سلطان وهلې وه، په دې ورځ عقیدې مور په کوته کې کلپه کړې وه، په دې ورځ یې مور ورته ویلي وو، چې له زویه تېره شه، په دغه ورځ سلیمان ومړ او په دغه ورځ حاجي صیب د سلیمان پلار ورته گواښېدلی و، چې که د زماني نکاح ته غاړه کښېږدي، نو وژني یې او په دغه ورځ ورته سلطان لاس اچولی و، تر څو دا له ځان سره نکاح تړلو ته اړه کړي او داسې ډېرې ورځې راغلې وې، زښتې ډیرې ورځې. د دغو خبرو په رایادولو لکه لیونی چیغه یې کړه:

– لویه خدایه! ما ته دې څه راکړي، چې شکرو پرې وکارم، په څه دې شکر وکارم، ولې شکر وکارم؟ له دې به بل کوم عذاب وي، چې پر ما به یې پېرزو کړي؟. له دې سره یې مخ پر دېواله ورمندې کړه، په لوړ غږ ژړا یې له دېواله سره د تندي وهلوغږ تر سیورې لاندې راوسته. هماغسې ورو، ورو کېناسته او همداسې کرار، کرار یې ژړا او سلگۍ ورو شوې، داسې چې یو مهال خوب په خپله مهربانه غېږ کې راپته کړه. داچې به څومره موده ویده وه، دا ورته هېڅ نه جوتېده، دا ځکه چې کوته یې سبا او بېگا تیاره وه، یوازې د چت تک تور څراغ له دې همېشني تیارې سره پنچې نرمولې. همدا چې له خوبه پاڅېده، سترگې یې د پټاټو پر تالی ولگېدې. که څه هم په تالی کې دوه درې مچان او څو میاشې راپرېوتې وې، خو دې سره له دې هم ژر، ژر له تالی نه مچان او غوماشې لرې کړې، بیا یې په هېښنده اشتها د پټاټو په خوړلو لاس پورې کړ، له ډوډۍ خوړلو وروسته یې لاس د لمنې په پېڅکه پاک کړ، له ځایه پاڅېده، د کوتې په بر گوت کې یې پرتوگ وښویاوه، خو همداسې تشو ته کناسته، د درې په کلپ کې د کونجۍ چق و چوق له ځایه وارغوچوله، خو له دې سره یې تشې پر لینگیو وښوېدې، پر ځای ودرېده. یوه شېبه یې پرته له دې چې څه وکړي، داسې بې خوځښته خپلو لندو پښو ته کتل، چې سترگو یې دوه څاڅکې پر لندو پښو ورزیات کړل، دروازې ته یې په بې وسۍ له ډېرې نهیلۍ وکتل، بیا یې پر کوتې یو ډارن نظر واچاوه، کوته که څه هم د ډکو او تشو متيازو، غوماشو او غڼو نه ډکه وه، خو دې ته د بیدیا په شان تشه ښکاره شوه، د سگرېټو فلترونه او کوتیان پر خپلو ځایونو

غلي پراته وو، غڼو منډې رامندې نه وهلې، څراغ هماغه شان په دار څرېدلی ښکارېده. په همدې شېبه کې وږه ډږه په ورو غږ پرائيستل شوه، په دهلیز کې روښانه څراغونو دا وپو هوله، چې اوس نو ښه پخه شپه ده، چې په دې وخت کې دهلیز د روښنایۍ له غېږې تور سيوری دې وړې بنديخانې ته رانوت، د دغه دنگ سيوري په لیدو په ترات يو دوه قدمه تر شا لاړه او چې څنگه سيوري دروازه کلپ کړه، نو دې هم ایله سيوری وال وپېژانده. د هغه پر شونډو يوې شیطاني موسکا سترگکونه وهل. سپينو سوچه جامو او تورې سپينې ليکې والې لونگۍ يې ښې ته عجيبه شان ښکلوربخښلې وه. په تورو ځلېدونکو وېښتو، سپينو منگولو کې يې د تسبو لږ ښکته پورته کېده، چې د دواړو لاسونو په گوتو کې يې ورته يوه، يوه دانه اړوله. د هغه په لیدو له برېښنا نه د وجود خوږ هېر شو، يوه هېښنده ډار او يوه ناڅرگنده گواښ په مخه کړې وه، داسې ورته ښکاره شوه، لکه نړۍ چې په وږه کېدولو روانه وي، دومره چې د دې ځای په کې نور نه وي پاته. سا يې بنده، بنده شوه، ناڅاپه يې په تېرو اوبښکو پسې لا نورې او لا تودې اوبښکې په منډه رابښکته شوې، داسې يې احساس کړه، لکه نور چې نو په نړۍ کې ورته څوک خواخوږی نه دی پاته. په داسې حال کې چې په راتلونکو ډارېدلو سترگو يې هغه څاره، ورو، ورو تر شا شوه، تر شا لاړه په دېواله پسې يې داسې ځان سرينې کړ، داسې لکه غوښتل يې چې په دېواله کې ننوځي، خو هغه لا پر خپل ځای ولاړ و او په نرم نظر يې دا څارله او د تل په شان يې شونډې په موسکا موسکې وې، په کرارۍ يې وويل:

— ته يې ډېره وولې؟

— تاسو خو وليدل مولوي صيب!

— ما خو دمخه لا سر درخلاص کړ، خو ته سرزورې يې، د چا نه منې، ته ولې داسې کوې؟

خو له دې سره د برېښنا له ذهنه د هغه پخوانۍ خبرې تيرې شوې: (دا د بازی لا سر دی، منگر ستا يوه وودا بازی تا ته په جشن بدلوي). اندامونه يې زيرې شول، پر وجود يې د لږزې يوه تنده څپه خوره شو، ناڅاپه پر ځای کېناسته، خپل ټيکري ته يې لاس واچاوه، ژر، ژر يې ځان داسې په ټيکري کې راونغاړه، لکه ټيکري چې يې ښه خوندي ځای موندلی وي. مولوي ته يې وکتل، په هماغه شان موسکو سترگو يې دا څارله، هغه په نرمۍ وويل:

— سبا شاهدان تېرېږي، بس دا يې اخري کدم، ښه پکر پر وکه!

خو برېښنا له ډاره نور هم ځان په ټيکري کې راونغاړه. غوښتل يې چې څه ووايي، چې هغه بيا وويل:

— غلا دې کوله، ځان دې نه و په ياد؟

— خو ما... مولوي صيب! ما د چا غلا نه ده کړې، څونه درته ووايم؟

زه په هر څه پوهېږم. د مولوي په دې خبرې برېښنا پر ځای مېخ شوه. مولوي بيا وويل: د پوهېدو حاجت نه دی پاته.

برېښنا په هېښتيا شا و خوا وکتل، هغې ته هېښنده وه، دومره هېښنده چې هېڅ باور يې پرې نه راته، هغه هېښنه وه، چې همدغه مولوي په خپل لاس د دوی په کور کې هغه دېرش زره کلدارې وموندې، نو بيا څرنگه دا ورته بې گناه ښکاري او بيا يې ولې دا نيولې ده او دا دی سبا پرې شاهدان تېروي، برېښنا همداسې له گډو وډو انگېرنو او خيالونو سره لاس او گرېوان وه، چې د مولوي غږ اوچت شو:

— ولې دې د سلطان په خوله ونه کړه؟

— هغه مې نه خوښېده. برېښنا په ډار او لرزېدلو کليماتو ځواب ورکړ، خو هغه بيا وويل:

— نو څه کېدل؟

— خو هغه بله ښځه هم لرله که نه!

— نر څلورم کولای سي، زما خپله دوې دي .

— خو ما هغوی ته وويل چې زه مې زوی ته سر سپينوم.

مولوي وخنډل او وپې ويل :

— نو څه دې کوله؟

— هېڅ زوی ته کېناستم .

— ته څونې لېونۍ يې، سمه دمه لېونۍ. بيا مولوي يو قدم د دې پر لور وړاندې واخيست، شا و خوا يې وکتل، پر کوټې يې د ملنډو يو نظر واچاوه، بېرته يې برېښنا ته، چې راتوله اوگونځې ناسته وه، وکتل.

دا خونه دې ښه د خوند خونه ده، منگر په تا يې څه پرک .

برېښنا په وارخطايۍ وويل :

— ولې څه خبره ده؟

— سبا يکښبه ده، سبا که خير د الله وي، شاهدان تيريري. بالا نو تر جمعې هر څه تمامېري .

د جمعې د نوم په اورېدو د برېښنا غونې زېږه شوه، نژدې و چې له ډېره وحشته کړيکه کړي، خو مولوي په هماغه خندانه ژبه وويل :

— دلې څونې ډېر شيان دي، مچان، غوماشې او... سات به دې ښه تېر وي نه؟

منگر یوې خبرې ته دې پکر اوسه، چې په تاڅه کېږي، ستا به د خپله لاسه وي، ما خو لادمخه سر درخلاص کړ، چې لا سرې وخت دی، داسې وخت به راسي چې بالا به زما هم خه په وسه نه وي. بیا برېښنا ته نژدې شو، داسې نژدې چې د تودو ساگانو تپ یې ورته مخ سوځاوه .

بیا یې په یوه ټیټ غږ وویل :

زما هرڅه په وس دي، داسې چې سبا زه هغوی غلۀ کولای سم او تا پاکولای سم، خو که ته اوس...

برېښنا ترې په چټکۍ لرې شوه، په قهر ژلې ژبه یې وویل:

مولوي صیب! ما ته پښتون نه ښکاري، خدا زده چې د کوم ځای جټ یې، کندهاری خو بېخي نه یې. هغوی غیرتي خلک دي، لکه چې د هغوی ارمونی یې، که نه کندهاریان داسې نه دي .

د مولوي پر شونډو د ملنډو یوه خندا راښکاره شوه .

—چا ویل چې زه پښتون یم، په اسلام کې پښتون و کندهاری نسته، اوس به مې دواړو ته یو څه ویلي وي. په داسې حال کې چې په خوله کې راټولې لارې یې تېرولې، ویې ویل:

—ښه پکر پر وکه، زه ستا پر پایدې وایم، بس نن دې په ښایسته او نازکې غېږ کې دا غېږه راگرمه که، بیا به نو سبا زما تاکت هم درمعلوم سي، چې زه څه کولای سم او څه نه سم کولای .

برېښنا په قهر ژلي غږ وویل :

—او کنه؟

—او کنه بیا نو زور دی، چې چلېږي، منگر ستا په خپله خوښه به ښه وي، داسې نه ده؟

د برېښنا پر شونډو د نهیلۍ یوه ترخه موسکا راڅرگنده شوه :

—مولوي صیب چې پښتون نه یې، کندهاری هم نه یې، نو په مسلمانې کې خو داسې نه دي راغلي .

—ته په اسلام څه خبره یې؟

—هغه څه چې ما اورېدلي، داسې نه دي، خو که ستا اسلام فرق ولري، له هغه نه د رښتیا زه خبره نه یم .

—ته لیونۍ یې، خدای (ج) او رسول دواړه وایي چې: له مسلمانو سره شیطان حتماً سته او بیا خو ستا دا ښایسته مخ پر ملایکو ام شیطان راحضوروي...

—پام...

مولوي به نور څه ويل، چې برېښنا په دواړو منگولو تېلواوه او خپله يې د دروازې پر لور ورمندې كړې. خو مولوي عتيق الله له لاسه ونيوله، په ټول ځواك يې د ځان پر خوا راکش كړه، داسې چې د برېښنا وړې كړيكې هم همدلته په دې وړې كوتې كې زندي شوې او څلور پنځه گامه هم اخوا د غني په كوته كې يې وړوكي شور هم ونه زېراوه او نه يې د سپېڅلي عزت پټ غبرونه، چې د مولوي عتيق الله د هوس په اور كې لوټېدل، هلته ورسېدل. غني په خپله كوته كې د ځوانۍ خواره خوب زنگاوه، هغه ايله همدا شېبه ویده شوی و، هغه تر دې دمه د برېښناسباني برخليک ته چرتونو وړی و، داسې اندېښمن او داسې لېواله و، لکه سبا چې د ده برخليک ټاکل کېږي.

☒☒☒

څلورم څپرکی

برېښنا د شاهدانو د شاهدهی په ورځ یوه خبره هم ونه کړه، لاسونه یې قویې کړې غلي او په مراوي نظر ناسته وه، داسې سا ختلې او دم ختلې ناسته وه، چې ان د شاهدانو بڼه یې هم په ذهن کې پاتې نه شوه. د دې ورځې په شپه کله چې غني دې ته په ډوډۍ وړلو کې لږ ناوخته کړه، ښايي زهه بچې به وې، چې سره پیتی یې د یوې مړۍ وچې ډوډۍ سره واخیسته او د برېښنا د کوټې پر لور وخوځېد، خو د کوټې دروازه له دننه نه تړلې وه، غني له وارخطایۍ ټولو ته خبر ورکړ، دوی دروازه ماته کړه، چې ورننوتل، گوري چې برېښنا خپل ستونی په خپل خیرن او ناولي پروني کلک تړلی دی. مولوي عتیق الله څو لغتې ووهله او بیا یې ورته لاسونه له شا نه وتړل او غني ته یې وویل چې: تر سبا یې په کوټه کې کینې او خپله هم گړی وروسته د برېښنا پوښتنې ته راته. غني تر سبا د برېښنا له سپرو په ډکې کوټې کې په دوو پښو تېرې کړې، برېښنا غزېدلې وه، خو له رڼو سترگو یې ښکارېدل، چې خوب یې سترگو ته لار نه پیداکوي، غني که هر څومره وویل، چې ولې یې ځان وژنه کوله، د برېښنا له خولې یوه کلیمه ونه وتله، بس لکه یوې کلیمې چې هم هغه ټولې نړۍ ته رسوا کوله او بیا به ټول په دې خبر وو، چې برېښنا په بندیکخانه کې... نا، له دې ډاره یې چوپتیا غوره گڼلې وه او د غني د هرې خبرې په ځواب کې یې ان نا کدرې هم نه ویده، په پای کې غني هم غلی کېناست، تر سبا یې یوه خبره هم ونه کړه، درې ورځې وروسته د درېیو گونو محکمو حکم اعلان شو، دې په بې سارې ارامۍ د درېیو گونو محکمو حکم واورېده او پرته له څه شور او زوږه یې وزغمه. د هغې بڼې نو اوس یو ناڅرگند حالت غوره کړی و، له هېچا، ان له غني سره یې هم خبرې نه کولې او نه یې سمه ډوډۍ خوړله، یوه مړۍ به یې لانه وه خوړلې، چې تالی به یې تېله کړه او په ژړا به یې پیل وکړ، تر سبا به وینسه وه او په کوټه به یې خپل گامونه گڼل، پاسو او ارامې برېښنا یو عجیب ناشونی بدلون موندلی و، غني ورته هېښ پېښ پاتې و؛ ده گومان کاوه چې برېښنا نوره لېونۍ شوې ده، غني گرم نه و، په رښتیا هم د برېښنا ټول کړه وړه د لېونو وو، بېخي د لېونو له هغې شېبې وروسته یوازې خبره چې غني ته برېښنا وکړه، هغه دا وه چې ورته ویل یې:

— په تاسي کې مسلمان نشته، پښتانه خو له اصله نه یاستئ .

خو د جمعې په سهار کله چې غني برېښنا ته د خدای په امانۍ لپاره راغی، په هغې کې یې هېښنده بدلون تر سترگو شو، هېڅ باور یې نه راته، داسې گومان یې وکړ، چې یا یې خو سترگې نه ویني او یا خو دا برېښنا نه ده. د برېښنا ویرژلې کمزورې او بې ډاډه نظر چیرې تښتېدلې و، له دې ښکلو سترگو ډاډ او وېلاړ څڅېده، لکه د یوه توریالي تور باس له سترگو چې څاڅي. پر شونډو یې یوه ناڅرگنده، خو ځواکمنه موسکا خوره وه. د پخوا په شان یې د خپل گڅ لاس منگوله په بڼې منگوله کې نه وه نېولې، لکه د برېښنا غلی نظر، وېرژلې بڼه او وچې شونډې یې غني ته ورلېږدې وې. د غني له سترگو او بڼې نه د هغه وېرژلی حالت او د زړه ماښجن انځور اوچت ښکارېده، برېښنا یې مخامخ له

خپلې هوډمنې بڼې سره ناسته وه، خو لکه چې برېښنا په څه خبره وي، داسې ئې پر زېږو اننگو تودو اوښکو مخ په ښکته منډې کړې، خو له شونډو يې ډاډ او موسکا ونه تښتېده، پر برېښنا غني د رښتيا گران و، داسې گومان يې کاوه چې په دې بنديخانه کې يوازې نه ده، ان د هغه په شتون کې يې ځان يوازې او بې خپلوانو نه گانه، لکه تل چې زلمی ورسره گرځي؛ ډوډۍ ورته راوړي، پوښتنو گروپړنو ته يې ورولي او پر خدای يې باور ته رابولي او د زړه ډاډ ورکوي. غني ورته د خپل تلو وويل، دې ترې د نن پاتېدو غوښتنه وکړه، خو غني پښې په يوه موزه کې ننه ايستې او ويې ويل:

— دنن په خاطر خو ځم، نور نو زما د پاتېدو ورځ نه ده، د دوی د جهاد...

— نن که ته...

— گوره ښه يې واوړه، هغوی زمونږ د ټولو لاسونه راوتړل، شپږ تنه شاهدان يې تېر کړل، شپږ تنه، د هېچا هېڅ ورسره په وس نه وه، ملا صاب خانو په دې فيصله کې نه و، شپږ تنه شاهدان! لایې نور هم راوستي، هېچا هېڅ هم ونه سوه کړای، هېڅ يوه يې ونه سوکړای.

بيا يې ناڅاپه سر لوړ کړ، برېښنا ته يې نېغ، نېغ وکتل:

— برېښنا رښتيا ووايه، داڅه کيسه ده، زه خو يې هېڅ په سر و بر پوه نه سوم، دا ستا خسرگۍ ولې پر خپل عزت نه ده، ته خو د هغو عزت يې نه؟ داڅرنگې خلک دي، دا پښتانه دي؟ دا خو پښتونواله نه ده، دا څرنگې پښتانه دي، دوی به نو ځانو ته مسلمانان هم وايي؟

— خو زه ورته له زويه نه تېرېم، هېڅ به تېره نه شم، يوه کليمه به تېره نه شم.

غني هېښ پېښ وروکتل، د برېښنا له سترگو د خپلو خبرو تصديق له ورايه ښکارېده. برېښنا بيا وويل:

— زه به مې زوی هېڅکله ورنه کم، هېڅکله، هېچا ته يې نه ورکوم، بس همدا يې زور دی.

— زه ستاسي په کيسه هېڅ نه پوهېږم، داڅرنگه خلک دي، نو دا ښاريان ټول د سره همداسې دي؟

برېښنا په هېښتيا وروکتل، خو غني خپلو خبرو ته نوې کړۍ واچولې:

— زه رښتيا درته وايم، موږ خو سارايان يو، نه مو ښځې په اليپ او بې خبرې دي، نه نران، منگر تاسې خو ځانونه ښه هوښياران بولئ، پوهېږې زما نو نوره کرکه کېږي، زه يو څه له کيسې خبر يم

— څه کيسې نه؟.

— له دې څخه چې ستا لېور تا ته سترگه دراروله.

— غني دا څه وايي، زه يې د ورور کونډه يم، که نه پخوا داسې نه و .

— زه هم همدا وایم، زما يې پر بنيادمانو باور لږ کړ، پوهېږې زه نو اوس پر تا هم باور نه لرم، پوهېږې پر تا، ته چې ما ته له مورې هم نژدې ښکاري، نه پوهېږم، نود رښتيا قیامت نژدې سوی او وينې سپېنې سوی دي، زما يې کرکه راوسته .

غني خپلې وروستۍ خبرې په داسې حال کې وکړې، چې نور نو له کوټې نه په وتو و، همدا چې له کوټې ووت. بيا لکه مياشه داسې الونياشوه، لکه هډو دې کوټه کې چې نه و، د سترگو په رپ کې يې په برېښنا پسې دروازه کلپ کړه، خو د هغه وروستيو خبرو د برېښنا په ذهن کې يو نه رامېدونکی شور جوړ کړ، له ذهنه يې د هغه وروستۍ خبرې په وار سره په تېرېدو شوې: (زه نو اوس پر تا هم باور نه لرم، پوهېږې، ته چې ما ته له مورې هم نژدې ښکاري). له سترگو يې د اوبښکو رانه څاڅکي راوښويېدل. دغه تور کي ډنگروکی هلمندوال غني څه عجيب انسان و. د هغه خور خور ويلو به د دې په زړه کې د خورولۍ احساس راژوندی کاوه، خوږ و، خو سوچه کتلو به ئې دا د ځان خوا ته رانېکله، خوږو کيسو به يې له ځان سره هلمنداو د هلمنديانو ساده، کليوال او پښتني ژوند ته وربېوله. د خپلې برېښنا خور د کيسو په کولو به يې دې ته دا ډاډ ورکاوه، چې دا غم يوازې پر دې نه دی او د عالم غم، نه غم دی. په يوه شېبه کې يې هغه ټولې شېبې له سترگو تېرې شوې، کومې چې غني کله کوټې ته د کوم کار لپاره راغلی و، دا يې تحقيق، يا بل کوم قضايي کار لپاره چېرې بېوله او د دې لپاره چې دې ته اروايي ځواکمنتيا ورکړې وي، نولومړۍ او وروستۍ خبره به يې همداوه چې:

پر رب العزت باور ولره، د هغه هر څه په وس وي، خو نن ورته غني د تلو پر مهال داخبره ونه کړه، دغه تور کي هلک په خپلو تلو، تلو کې ټول هغه څه وويل، چې په دې څو ورځو کې يې د خور تر نامه لاندې په جبر پټول، هېښنده وه. غني ترې نيم عمر کشر و، دې ته لکه زلمی داسې ښکارېده، د دې هډو په زړه کې دا نه گرځېدل، چې گوا کې غني دی... دغه غني هم توپان کاوه؛ هغه به هېڅکله برېښنا ته نېغ نه کتل، هېڅکله يې ورسره ټوکو ته زړه نه ښه کاوه، ډېر به ورسره نه کېناسته، بس يوه، دوې خبرې به يې په ولاړه وکړې او په منډه به له کوټې ووت. د برېښنا پر پزۍ د سرو نرمه لږبکه راخوره شوه، خپلې مټې يې په دواړو منگولو کې کلکې ونيوې او همداسې د طالبانو د راتگ په هيله يې دېوال ته تکیه وکړه، پر کوټه يې نظر وځغلاوه، د کوټې ځمکه، چت او دېوالونه دا هر څه دغني له انځورونو ډک وو، د دغو انځورونو په ليدو وځورېده او سمدلاسه يې سترگې پټې کړې .

لا به د گړۍ ستن پر اته نيمو بجو ولاړه وه، اوس خو د وخت په تېرېدو او بدليدو ځکه نه پوهېده، چې د سيلمان د لاس د سرو زرو گړۍ ترې مولوي عتيق الله واخسپته او په دې نوم چې دا هم د غلام مال دی، هغه يې سلطان ته وسپارله، ځکه يې نو له ځان سره داسې وانگېرله، چې گنې اوس به نو د گهيځ اته نيمې بجې وي، همدا مهال به و چې مولوي عتيق الله د دو نورو زلمکيو طالبانو سره کوټې ته رانوت، همدا چې سترگې يې پر برېښنا ولگېدې، نو

سمدلاسه يې په خېره کې يوه شيطاني موسکا راڅرگنده شوه، ورسره يې پر شونډو ژبه تېره کړه، د هغه پر دې کړنې ، لکه پر برېښنا چې چا اور ورلی وي، داسې سره او شنه شوه، په کرکه يې ترې مخ واړواه، دا ځکه چې د هغې پېښې يوه، يوه شېبه يې اوس هم له ذهنه په وار، وار تېرېده، اوس يې هم د عتيق الله د پنجو خاپونه پر ټولې پڙۍ پاتې وو، د هغه د شونډو ټپ يې پر خپلو شونډو اوس هم لکه مرداره احساساوه. د هغه د متو کلکې کړۍ اوس هم ورته سا په مړۍ کې بندوله او له نازکو او نرمو هډوکو يې اوس د ماتېدو ټکونه ختل او د هغه د اوږدې ږيرې او اوږدو وېښتانو له وجې اوس هم اننگو سوی کاوه، دا نو دې ته نه هېرېدونکې وه، خو مولوي هماغه شان خندان ولاړ و. برېښنا نو د هغه د خندانې بڼې د ليدو ځواک نه درلود، ناڅاپه يې پرې لاړې تو کړې، په ژراند او قهر ژلي غږ وويل:

— ستا دې پر استاد لعنت وي، لولۍ زويه!

مولوي په ارامۍ پر خپل مخ توکړې لاړې پاکې کړې، بيا يې دوو زلمکيو طالبانو ته غږ کړ:

— درويې نيسئ، نن خو بې اغې له بلا خلاصېرو او له دې خبرې سره له کوټې ووت.

دوو زلمو په ولکه کې برېښنا له کوټې راوايستله شوه، خو د تلو پر مهال يې کوټې ته داسې وکتل، لکه دې کوټې نه د وتو زړه نه لري، رښتيا هم برېښنا ته په وروستۍ شېبه دا څرگنده شوه، چې دا کوټه ورته گرانه ده، کوټه ورته يو ځل بيا د غني له تنکيو انځورونو ډکه ښکاره شوه، ژر يې سترگې پټې کړې او مخ يې ترې واړواه او همداسې په پټو سترگو تورې ښيښې والې ډاټسني ته وخته .

د غازي سټيډيوم لوی انگر له خلکو ډک و، واړه، ځوانان او زاړه ټول په گډه راټول شوې وو، خو راټول شوي نندارچيان ټول نارينه وو، ايله يوه، يوه ښځه په چادري کې تر سترگو کېده، چې ښايي کوم خپل به يې دلته سزا لیده. دلته خو هره جمعه همدا حال و، اوس نو په خلکو کې دا گروهه ورو، وروپه سيکنندو وه، چې گنې څوک د جمعې په ورځ مړ شي، نو جنتي دی، دا ځکه چې دلته خو اکثره د جمعې په ورځ پر قاتلينو او زانيانو، حدود جاري کېدل، دلته به هره جمعه داسې نندارې کېدې. نور نو دلته په غازي سټيډيوم کې د فټبال او واليبال لوبې نه ليدل کېدې او نه يې په خپله غېږ کې د هېواد د خپلواکۍ جشن ته ځای ورکاوه. دلته به هره جمعه نور شان جشنونه او نندارې وې، نن هم همداسې يوې نندارې ته زښت ډېر خلک راټول شوې وو او همدا چې دوې تورې ښيښې والې ډاټسني د سټيډيوم انگر ته وردننه شوې. په سټيډيوم کې ولاړو ټولو نندارچيانو ورته په يو وار مخ راوگرځاوه. که څه هم د برېښنا پر مخ څادري خوره وه، خو بيا يې هم گڼه گڼه ليدای شوه، ځکه خو يې نو د خلکو په ليدو شت وواهه او خپل گځ لاس ته يې وکتل. پر وجود يې نرمه لړزه راپرېوته، په تورو سترگو کې يې بې وسۍ او نهيلۍ نور هم ځان راجوت کړ، هغې خپلې بې وسه او وېرې سترگې هره خوا اړولې رارولې، خو هره خوا تور سرونه وو، چې د دې د نندارې ليوالتيا د ټولو سرونو په سترگو کې اوچته ښکارېده، ناڅاپه يې مولوي عتيق الله ته چې تر مخې يې په لومړني سيټ کې ناست و، وکتل. خو هغه ورته د ملنډو ډکه خدا وکړه:

— څوک چې غلا کوي، همدا به يې حال وي .

دې هم بې ځوابه پرېښود او په لوړ غږ يې وويل:

— او چې زنا کوي؟

— ښځه به سنگسارېږي، پر نارينه به دېوال چپه کېږي، اوس نو دې خوله نوره دربنده کړه !

خو د عتيق الله په څېره کې د ډار هېڅ نښه هم راڅرگنده نه شوه، ان په ډاډ او غرور يې ډرپور ته وکتل، چې غلی شان يې په انگر کې ولاړو په سلگونو زرو ځوانو او وړو نندار چيانو ته په يوه متفکر او ماښجن انداز کتل. له دې سره مولوي تر ژبې لاندې ورو وويل :

— لکه چې زنا يې ام کړې، پر دغو بازاری ښځو هېڅ باور نسته، دوی له گناه څخه يو عجيبه لذت اخلي. په دې ترڅ کې ډرپور ده ته سترگې راواړولې، وړه سا يې واخيسته او بيا يې په هينداره کې د برېښنا ليدو لپاره سترگې جگې کړې، ويې ويل:

— مولوي ساب! داسې ام نه ده، خدای پوهېږي، چې په مور کې څوک ښه خلک دي او څونې زانيان دي؟

—ته نو پر...

—يه، زه دا خلک ښيم چې ځان ښاري نه بولي .

مولوي عتيق الله ډرپور ته نور څه ونه ويل، همداسې يې وړاندې وکتل. څو شيبې وروسته په داسې حال کې چې پر موټرو د ټولو نندارچيانو سترگې نښتې وې، ډاټسني ودریدې او له ډاټسنو وروستی تن برېښنا وه، چې رابښکته شوه . په سکينو قدمونو وخوځېده، که څه هم لړزېده، خو هڅه يې کوله چې خپله لړزېدا قابو کړي، تر څو ونه لوېږي. تر څنگ يې دوه زلمکي طالبان لکه دوه بې روحه پڙۍ داسې بې غږ و بې غوره روان وو، همدا چې برېښنا د خلکو تر مخې ودرېده، نو يوه تن يې ژوند لیک او گناه لیک په گډه ولوست. له هغه وروسته يو بل تن له اوږدو خبرو وروسته د دريېو گونو محکمو فيصلې په وارسره وويلې. ډېرو به ډېرې خبرې کړې وې، خو برېښنا هېڅ هم نه اورېدل، هغې يوازې هلته وړاندې ولاړ سپينې چينې وال ډاکټر ته کتل، چې د جراحي سامانونه يې تر مخې پراته وو، ان برېښنا په دې هم ونه پوهېده، چې دې له يې کومه جزا او څرنگه جزا واوروله. د هغې يوازې دومره په ياد وو، چې پر هغې يې د غلا تور لگولی و او شاهدان يې پرې تېرکړي او پر غله باندې گځ لاس پرېکېږي، خو نا، طالبانو به کله، کله ښې لاس او ښې پښه هم پرېکوله، ځکه خو برېښنا هېښه وه، چې نن به له دې څخه کوم غږی پرېکېږي، کله به يې خپل ښي او کله به يې هم گځ لاس ته وکتل. کله، کله خو به يې خپلو پښو ته هم کتل او لا به يې په زړه کې راوگرځېدل، هسې نه چې سر ترې پرېکړي. له ډاره به يې اندامونه زيره شول اولکه چا چې سرې اوبه پرې پاشلې وې، داسې يې

شپ وواهه او د خیالونو له نړۍ څخه رابهره شوه. خلکو ته یې وکتل، خلک لږ سره ښورېدلې وو. خپله جوړه کړې لیندۍ یې نوره هم راتنگه کړې وه، خو دا یې په لامل ونه پوهېده، همدا چې زلمکیو طالبانو په گډه ورته د خوځېدو وویل، ایله وپوهېده، په نهیلۍ یې خلکو او بیا زلمکیو طالبانو ته وکتل. سپینکی او غوښن طالب سترگې ښکته نیولې وې، د هغه له خنډۍ ونې سره د هغه دا رنگه پاسوالي څه عجیب خوند کاوه، خو تر څنگه یې غمړنگي طالب غاړه څکه نیولې وه او داسې غلی او بې خوځښته ولاړ وو، لکه بې نومه شهید ته چې درناوی کوي. په همدې ترڅ کې سپینکی طالب په نرمۍ وویل:

— درخوځېره!

برېښنا له خوځېدو دمخه تر شا مولوي عتیق الله ته وکتل، مولوي په خپلو ځلاندو موسو سترگو دې ته په ملنډو وکتل، د هغه په لیدو، لکه چا چې اور ورته اچولی وي، داسې یې رگ، رگ او ماغزه وسوځېدل، په کرکه یې ترې مخ واراوه. دا ځل نو داسې په اوچتو گامونو د ډاکټر پر لور وخوځېده، لکه مولوي ته چې دا ورپه گوته کوي:

وینې دار ته هم داسې په نره روانه یم. خو داسې نه وه، څومره چې روغتیا پال ته نژدې کېده، په هماغه کچه یې له پښوسپک تښتېده، اوس نو په کړاو روانه وه، همداچې ډاکټر ته نژدې شوه، سترگې یې د جراحی پر سامانونو ولگېدې، سمدواره ولپرزېده، ډاکټر ته یې وکتل، هغه سر ښکته نیولی و. که څه هم پرته له سترگو یې نور ټول مخ او سر څه په ماسک او څه په خولۍ پټ و، خو بیا هم د هغه په ښکته سترگو کې د هغه احساس برېښنا اوچت احساساوه.

همداچې ډاکټر د دې لاس ته په دسکشو پټ لاسونه وروړاندې کړل، د خلکو له منځه د تکبیر نارې اوچتې شوې، لکه دې چې همدا نارو ته لار څارله، سمدواره یې ورسره داسې جوخته کړه:

لااله الا الله محمدرسول الله، بیا یې د گڼو خلکو پر خوا وکتل، هغوی ټول داسې ښکارېدل، لکه یوې په زړه پورې نندارې ته چې راټول شوې وي، د هغوی له سترگو دې دا احساس کړه، چې همدا نارې وهي:

— ژر کوی، ژر کوی!

سمدلاسه یې دروم نرون له ذهنه تېر شو، چې هره ورځ یې د عیسویانو په وژلو خلک داسې روږدي کړي وو، چې نور نو خلکو ته د عیسویانو وژل او زورول یوه ننداره وه، یوه ډېره په زړه پورې ننداره. ډاکټر ته یې وکتل، هغه اوس هم سر ښکته نیولی و. دغه له ونې لوړ او ډنگروکی ډاکټر د نرون جلادانو ته نه پاتېده، دی داسې و، لکه څوک چې پر پرنښتې په جبر گناه کوي.

په همدې شېبه کې چې برېښنا ډاکټر ته کتل، ډاکټر سر لوړ کړ، د هغه د سترگو په لیدو برېښنا یو گام تر شا لاړه، د هغه لوړه ونه، د هغه زر زې سترگي څه اشنا وې، ډېرې اشنا وې، د سترگو اشناورگي کسې یې د ماسک او خولۍ

په منځ کې لا شنه ښکارېدل. د ماسک او خولۍ منځ راښکېلې سترگې يې خورا غټې ښکارېدې، خو يو ډول اشنا خوږوالی په کې احساسېده، د ډاکټر سترگې اوښلنې وې، برېښنا پرته له دې چې د ډاکټر تر مخې پرتو د جراحي سامانو ته وگوري، د ډاکټر لاسونو ته يې وکتل، چې د دې گڅه منگوله په کې ښکېله وه او ډاکټر پرې د انستيزي عمل اجرا کاوه. برېښنا بيا په ليوالتيا د هغه سترگو ته، چې د دې پر سپينې او خوارې منگولې کلکې نښتې وې، وکتل. هېښنده وه، د هغه له سترگو اوښکو مخ پر ماسک لارې کولې او بيا په سپين ماسک کې ورکېدې. هغې همداسې ډاکټر ته يو کرار کتل، چې د گڅ لاس په مړونده کې يې يو وړوکي شان سوی احساس کړ، ډاکټر د انستيزي عمل اجرا کړی و او د برېښنا هم ايله خپل گڅ لاس ته پام شو، چې د سيلمان د لاس کړۍ په کې ځلېده، ژر يې پر لاس ښي لاس تېر کړ، خو څه يې احساس نه کړه، لکه پر لاس چې يې هوا تيره شوې وي، ناڅاپه يې کينه منگوله په ښې منگوله کې کلکه کړه او همداسې يې د خلکو پر لور منډه کړه، زلمکيو طالبانو ورپسې په ځغاسته شول، خو برېښنا په پښو کې ځالاکه وه، هغې غوښتل چې په گڼوخلکو کې ځان ورک کړي او يا خو به يې غوښتل، چې څوک ورته د پناه غېره پرانيزي، خو هغه په همدې شېبه کې جزاميانو ته ورته وه، چې هر چا ته نژدې کېده، هغه به ترې په ډار تښتېده، خو دې همدا نارې وهلې :

– ما د چا غلا نه ده کړې، پر ما يې تورلگولی دی، هغه مولوي هم په دې خبره خبر دی، ټول خبر دي. لکه د دې خبرې چې هوا غلا کولې، داسې هېچا وانه ورېدې. برېښنا د خلکو په منځ کې په پيدا شوو لارو کې ځغېده، چې د امر بل معروف سړي له تورو کېلونو سره راپيداشول، هغوی ډېر ژر برېښنا ونيوله، يوه کېبل والا پرې د کېبل گوزارونه پيل کړل، بل کېبل وال لاس ورواچاوه، له مټې يې ټينگه کړه او همداسې يې پسې راکشه کړه. دا يې په کښولو، کښولو تر ډاکټره يووړه او لکه څوک چې مرداره گوزاروي، داسې يې د ډاکټر پر لور گوزاره کړه. دې لا ځان سماوه، چې چا يې لاس ته لاس ورواچاوه او په پوره ځواک يې د دې لاس ډاکټر ته په لاس ورکړ، دې هغه تن ته وکتل، يو بل کېبل وال و، چې له ښې تک تور او ټول په وېستو پټ و، انجره لنگۍ يې پر اوږو د ډېرو منډو له لاسه گډه وډه پرته وه، دې ته يې په قهر ژلې ژبه وويل:

– دغلې لورې چې غلا دې کړه، هغه وخت به دې پکر کاوه، اوس نوسزا ته کڅه .

له دې خبرې سره کېبل وال تر شا لاړ او يو دوه گامه تر شا له خپل بل کېبل وال ملگري سره خوا پر خوا ودرېده. ډاکټر تر دې دمه غلی او بې خوځښته ولاړ و، په متفکر انداز يې دغو پېښو ته کتل. هغه به يو، يو تن له سترگو تېراوه، بيا به يې برېښنا ته وکتل او سمدواره به يې سا واخيسته. د برېښنا مخ په ځادری پټ و او چا نه لیده، مگر ژوندلیک يې ټولو واورېده او ډاکټر هم په ښه غور اورېدلی و، ځکه خو داسې ورته ښکارېده، لکه هغه چې تر ځادری لاندي هم ويني. ډاکټر طالبانو په چپه په نرمۍ خپل کار کاوه، په نرمۍ يې د برېښنا له گوتې نه د واده کړۍ راوايسته. هغه يې برېښنا ته ونيوه، برېښنا هم واخيسته او ژر يې په گوته کړه. ډاکټر بيا هم په هماغه متفکر انداز هغې ته کتل، په تېره بيا د واده کړۍ ته يې په يوه عجيبه کرکجن انداز وکتل، خو سمدلاسه يې له سترگو کرکه

ورکه شوه او بیا یې سترگو هماغه متفکر حالت ونيوه. برېښنا ډاکټر ته په هېښتیا کتل، ډاکټر لکه زړه نازره وي، داسې یې زړه نازره د جراحی پر سامانونو لاس کېښود، د ډاکټر ورو او زړه نازره چلند، نوره برېښنا پوزې ته رسولې وه، هغې غوښتل چې هر څه زر خلاص شي، خو ډاکټر بیا دا غوښتل چې برېښنا لږ نورې شېبې هم خپل لاس ژوندی وويني، ځکه یې کرار، کرار کارکاوه. یو مهال یې په کراری وویل:

برېښنا ما وبخښه!

دغه غږ نه و، لکه چا چې یې په غوږونوکې د ډېرو پخوا زمانو یو هېر زنگ کړنگولی وي، دا غږ داسې د دې په غوږونوکې وکړنگېد، لکه کلونه چې غلي و، اوس یې نو زنگ وهلی وي. له دې غږ سره د برېښنا په رگونوکې یوه سره څپه وځغېده، خو ډاکټر د دې د گځ لاس پر مړوند یوه نری لیکه وښکله، بیا یې د جراحی پل ته خپل لږزنده لاس اوږد کړ، همدا چې د جراحی پر پل یې بیا لاس ولگېده، نو یوه شېبه تم شو، کیبل وال چې د ډاکټر د کرار کار له وجې له قهره کله سور او کله شین اوښته، وړاندې راغی او په قهر یې ډاکټر ته وویل:

— ډاکټره ژرکوه، ته ورسره څه زړه سوی لري!

له دې سره ډاکټر خپلې په جراحی دسکشو پټې گوتې پر جراحی پل راوگرځولې، په چټکۍ یې راجگ کړ، همدا چې ډاکټر د برېښنا د مړوند پر نښانه شوي ځای د جراحی پل کېښود، یو ځل بیا د خلکو له منځه د تکبیر نارې اوچتې شوې. په همدې شېبه کې برېښنا سترگې پټې کړې او ورو یې د تکبیر له نارو سره جوخته کړه:

— بې شکه چې خدای (ج) لوی دی. دا هغه مهال و چې ډاکټر د برېښنا د مړونده سپین هډوکي سره بېلول، برېښنا ژر کلیمه شریفه پر ژبه کړه، بیا یې په کراری او پام سره سترگې پرانیستې، لا خو ډاکټر ورته لاس پانسمان کړی نه و او لا یې د منگولې او مړوند هډوکي سپین ښکارېدل، د خپلو هډوکو په لیدو یوه شېبه داسې بې خوځښته او بې انده پاتې شوه، لکه چا چې تر روح او ټول حواس لوټ کړي وي. ډاکټر ورته غوځ مړوند ژر، ژر پانسمان کړ او همدا چې له خپله کاره خلاص شو، نو د لېونو په شان یې د خپلو جراحی سامانونو په ټولولو پیل وکړ او په یوه شېبه کې یې ځان چمتو کړ او خوځېده، خو برېښنا پر خپل ځای ولاړه وه او په اوښلنو سترگو یې خپلې غوځې شوې منگولې ته کتل، چې مړاوې پر سپین مېز پرته وه، بیا یې ډاکټر ته وکتل، که گوري چې ډاکټر نه دی تللی او لا پر خپل ځای ولاړدی او د دې پرې شوې منگولې ته گوري. له سترگو یې نارینه یې اوښکې په کتاني ماسک کې ورکېږي. ډاکټر همداسې په کتو، کتو کې وخوځېد، هماغه واړه لاسونه، هماغه گامونه او هماغه ونه. دې لا ډاکټر ته کتل چې په لوډسپېکر کې د دې د ازادېدو اعلان خپور شو، خو له دې ازادۍ یې کرکه وشوه، داسې یې دغه د ازادۍ اعلان واورېده، لکه څوک چې د چا پښې او لاسونه ورغوځ کړي او بیا ورته د ازادېدو خبر ورکړي. د ازادېدو له اعلان سره، سره برېښنا له ځایه ونه خوځېده. ډاکټر نو تللی و، اوس یې یوازې د گامونو خاپونه ښکارېدل، چې یوسپینکي طالب

ورته په يوه پلاستيکي کڅوړه کې د دې غوڅه منگوله ورکړه. د تلو پر مهال طالب مالکينه موسکا وکړه، خو د موسکا تر شا يې د وير خړه په توروسترگو کې اوچته ښکارېده. طالب سمدلاسه په خلکو کې له سترگو الونیا شو .

د هغه په تلو ايله برېښنا ته پلار او ورور ورپه ياد شول، په خلکو کې يې سترگې وگرځولې، خو څوک نه وو راغلي. د هغوی په نه راتلو لا خوبه شوه. تر شا يې وکتل، د يوه زانې ژوند ليک او گناه ليک لوستل کېده، مخامخ لا خلک ولاړ وو، چې د دغې زانې د مرگ او د دوو قاتليونو د قصاص ننداره وکړي، سا يې تنگه، تنگه شوه، نور نو د دې ځای هوا زړه تنگوونکې وه. خپله غوڅه منگوله يې په ښې لاس کې ټينگه کړه او همداسې وخوځېده.

☒☒☒

پنځم څپرکی

له هغه مهاله یې یوه میاشت تېره وه، اوس یې نو د لاس زخم بېخي جوړ شوی و، د دغه زخم جوړېدل داسې وو، لکه د برېښنا د اندېښنو زخمونه چې هم جوړ شوې وي، له پخوا ډېره خوښه وه، هغې انگېرل چې که یو لاس یې غوڅ شو، څرک خو ورته ټول پاتې شو، ان بنديخانه او مولوی عتیق الله یې هم هېرشوې وو، لکه هغه څه چې یې هېڅ په یاد نه وي، نور نو ذهن یې له دغو نومونو او هلته ورسره شوي چلندونو نه تش شوې وو، بېخي تش شوې وو. که څه هم له خپل عدت سره سم اوس هم د وچې منې تر څنگ درېدله، خو د پخوا په شان په اوبښلو سترگو نه درېده، اوس یې نو پر شونډو کله، کله موسکا هم راڅرگندېده، خو له یوه څه چې ډېره ځورېده، هغه هغه راز و چې له خپلې مور او کورنۍ نه یې پټ کړی و او نه یې غوښتل، چې کورنۍ یې په دې خبرې وپوهېږي، چې د بند پر مهال مولوي ورته لاس اچولی و، که نه بیا خو دا د مرگ وړ وه او څرک به چا ساته. برېښنا که څه هم داسې احساسوله، چې نور نو تو کړې لارې دي، چې هېچا ته په درد نه خوري، خو داسې یې احساسوله، چې څرک ورته اړتیا لري، لږ تر لږه باید د څرک لپاره ژوندۍ واوسي. همدا وجه وه چې هڅه یې کوله، تېر پر هېر کړي او همداسې یې هم کول.

پوره یوه میاشت یې بې غږ و غوږه تېره کړې وه، چې په دا تېریو کال کې یې هېڅکله هم داسې ارامې او کرارې ورځې نه وې لیدلې، داسې لکه چې دا نړۍ بدله شوې وي، پرته له کومې شخړې بېگا ویده شوې وه او گهڼې وخته راوینښه شوې وه. سراج کورنۍ هم هڅه کوله، چې څه ورپه یاد نه کړي، امنې ټول منع کړي وو، چې ان یوه پوښتنه هم ترې ونه کړي، هغه پوهېده چې دا رنگه چلند برېښنا ته سکون ورکوي او له اروایي زور څخه یې ژغوري، خو د لاس له غوڅېدو به یې ایله یوه میاشت تېره وه، چې یو گهڼې وختي د مور غږ تر غوږ شو. مور یې په انگرې کې ولاړه وه او چا ته یې ورو ویل:

ننسیمې وویل چې د برېښنا لاس ظریف ورغوڅ کړ.

له دې خبرې سره برېښنا ژر پر ځای کېناسته، خو نور یې نو څه وانه ورېدل، له ځایه جگه شوه انگرې ته یې له کړکۍ نه وکتل، خپل پلار یې ولید، چې په یو چا پسې دهلبز ته راننوت، لومړی تن یې ضرور مور وه. یوه شېبه په هېښتیا په کوټه کې وگرځېده، ناڅاپه یې د منې د وچې ونې پر لور ورمندې کړه، د دې دا رنگه مندې رامندې د کورنۍ غږو ته هېڅ هېښنده نه وې، هغوی نو اوس بېخي روږدې شوې وو، ځکه نو په دغه سپېده چاود کې هېڅوک د دې دا رنگه ناڅاپي مندې ته هېڅ هېښ نه شول. همدا چې ونې ته ورسېده، له ونې یې غږ تاو کړه، یوه شېبه یې د خیالونو نړۍ ته ورمندې کړه، د پیغلټوب مهال او خپل ترورزی ظریف یې پر زړه راواوړېدل، هغه ترې پنځه شپږ کاله مشر و، له دې سره به یې په لوستونو کې کله، کله مرسته کوله، دا ځکه چې د دې مور او پلار دواړو دولتې دندې درلودې، ځکه خو نو ظریف د دې د لوست چارې پر غاړه اخیستې وې. لومړی خو دواړې کورنۍ په یوه انگرې کې سره اوسیدې،

کله چې سره بېل شول، خو بيا به هم ظريف د دې لوستونو ته ځان اوزگارواوه. هغه د طب د پوهنځي محصل و او دا لا په لسم ټولگي کې وه، ظريف او د دوی ټولې کورنۍ غوښتل چې برېښنا ډاکټره شي، خو دې په زړه کې دا نيولې وه، چې په خدای که څوک ورباندې د طب پوهنځي ولولي. ټوله ورځ به يې له مور سره جگړه وه، چې ظريف ولې ورته لوست وايي. د دې ورته نوره اړتيا نشته، هڅه به يې کوله چې په يو ډول نه يو ډول ظريف له ځانه خواډی کړي. له لوستلو نه به يې ځان ښکه او له ظريف سره به يې تل شخړه وه، خو دا هر څه ظريف په يوې خوږې موسکا تېرول، برېښنا د حقوقو پوهنځي وټاکله، ظريف په دې کار خواډی شو، خو بيا يې هم پر مخ رانه وړه، له برېښنا سره يې خپل چلند بدل نه کړ او لا به ورته وروسته د دې پوهنځي ته له خپلې دندې نه راته. د دې پوښتنه به يې کوله او لا يې دا وستايله، چې ښه ټاکنه يې کړې ده، مگر خوارکۍ به پرېکړې ونه شي کړای. برېښنا پر دې خبره هم له ظريف سره شخړه وکړه، مگر ظريف بيا هم په خوږې موسکا له هغې سره پخلا شو، خو کله چې برېښنا له سليمان سره کوژده شوه، نو بيا نه ظريف د دوی کور ته راغی او نه خو برېښنا د هغه بد وويل. دې پېښې ته ټول هېښ وو. برېښنا د خپلې خوږې په ورځ يوازي د ظريف راتلو او نه راتلو پوښتنې کولې او ظريف په دې ورځ ناڅاپه کندز ته وخوځېد او بيا يې هېڅکله هم د برېښنا پوښتنه ونه کړه او نه يې هم له چا سره کوژدې ته زړه ښه کړ او نن چې يې د مور له خولې د ظريف نوم واورېد، نو ايله يې پام شو چې ظريف اوس هم ورته يو نوم دی. که څه هم دې هغه مهال انگېرل، چې د شخړو او بې ادبيو تر شا به دغه راز، ان د ظريف له سترگو پټ کړي، خو د لاس غوڅېدو پر مهال ورته د ظريف له کتو نه دا څرگنده شوه، چې هغه پرې کلونه پخوا هماغه مهال پوهېدلی و، چې برېښنا ته د ده نوم له نورو نومونو يوجلا نوم دی. د پېغلوتوب د مهال په يادولو يې پر شونډو يوه ترخه موسکا راڅرگنده شوه، خپل غوڅ لاس ته يې وکتل، دا ځل د لاس له غوڅېدو څخه ونه ځورېده، همداسې ورو د کوټې پر لور وخوځېده. په کوټه کې يې مور او پلار د کړکۍ تر څنگ داسې غلي ناست وو، لکه تراوسه چې يې د دې د لېونیو خوځېدنو ننداره کړې وي. د دې په ليدو دواړو يو بل ته وکتل، برېښنا د دروازې په خوله کې کېناسته، مور يې پرې سمدلاسه غږ وکړ:

— زويه ولې د مساپرو غوندې د دروازې په خوله کې کېناستې؟ دننه راشه!

خو برېښنا له ځايه ونه خوځېده، پلار يې ترې په ناكرارۍ وپوښتل:

— زويه ناکراره غوندې يې، بيا دې څه په زړه کې راگرځېدلي دي؟

— ابا رښتيا زما د لاس دا منگوله مې نسيم، دا رښتيا ظريف...

— ولې ظريف ستا په لاس څه کړي دي؟

— هېڅ يې نه دي کړې، هغه هېڅ نه دي کړې، ما ويل چې ما هماغلته وپېژانده، تر ماسک لاندې مې ښه وپېژانده،

هماغه و، هغه زما لاس پرې کړی دی.

امنه د دوی په خبرو کې راوغورځېده:

— ما نه درته ویل، گوره دې هم پېژندلی دی .

— ښځې ساده کېږه مه، ته خو څه بېسواده ښځه نه یې چې داسې غږېږې، بې عقلې ظریف نو غوښتل د دې لاس پرې کړي .

— ته ما مه پوهوه، زه ښه پوهېږم، د هغه زموږ برېښنا خوښه وه او موږ له سلیمان سره د دې کوژده وکړه .

— بې عقلې، بې عقلې خبرې مه کوه، درته یاده کړې یې وه، جرگه یې درته رالېږلې وه، څه یې کړي وو؟

— ولې نه گورې چې تر اوسه یې ښځه نه ده کړې او بیا یې د برېښنا تر کوژدې وروسته زموږ له کوره پښه ونيوله. زه وایم بس هماغه کسات یې واخیست، ولاکه نه د زور خبره وي او نه د زر.

— نجلی زه چې وایم ته ساده یې، خو ساده یې دا ستا لور غلا کړې وه، چې لاس یې ترې غوڅ کړ؟ د غسې به یې هغه خوار کی هم مجبوره کړی وي .

— ددې دا کار خو خسرگنی وکړ، خدای دې حاجي په اور کباب، کباب کړي، لکه زه چې یې کبابه، کبابه کړم، خدای دې یې د بل زوی سر ته کېنوي، زما د لور څه بدې وه.

— نا، هېڅ بدې نه یې وه، یوازي له کوره په نیمه شپه کې راتښتېدلې وه، نور خو یې ورته هېڅ هم نه وو ویلي؟

برېښنا خپل پلار ته هېښ، هېښ وکتل، په کراری یې وویل :

ابا ما څه کړي وو، هغوی خو راته یوخوا پان، بل خوا پړانگ درولی وکه نه .

— له زویه به ورته تېره شوې وې، دا مور دې ځونه درته وویل، رښتیا هم چې د ښځو عقل په پښو کې وي .

برېښنا همداسې بې ځوابه پلار ته کتل، چې پلار یې په قهر ژلي غږ پرې راغرم وهل:

— رښتیا وایم ولې حیرانه شوې، لکه چې دا خبرې درته نوې ښکاري، زه حیران یم، تا په دې یوه گوته زوی کې څه لیدلي دي، چې داسې کلکه پې ولاړه یې، زه خو داسې گومان کوم چې دا زوی به دې یو ورځ دا سر درته وخوري. زویه د دې لانجې نه تېره شه، زوی نه زوی .

— ابا بس دی، د خدای لپاره...

— څنگه بس دی، خبره خو اوس شروع ده...

امنه په ننوتو د سراج په خبرو کې ولوېده :

— اوس خو هېڅ هم نه دي معلوم، خو بيا هم زويه که هغوی بيا دا خبره جگه کي، له دې زويه ورته تېره شه، څه وژني يې خو نه. خپل هډوکي يې دي، زويه د څرک ور نه شلېدنه نشته، اخر څرک د هغه کور دی .

— ادي اوس ته هم دا خبرې کوي؟

— خود به يې کوم، خود به يې کوم، چې څرک ستا زوی دی، ولې ته زما لور نه يې، په تا نه ځورېم، لورې ما دې لږه ځانته ودروه... نه ته نه پوهېږي .

له دې سره امنه په سلگو شوه، له دې ورځې وروسته به سراج يو ډول نه ډول برېښنا ته دا يادونه کوله، چې که هغوی دا خبره راياده کړي، دا دې ورته له څرکه تېره شي. لور او پلار به له يو بل سره پر دې خبرې برگ شول، په منځ کې به يې امنه، يا گلالي راولوېده، خبره به يې سره کړه، سراج به بيا هم برېښنا ته ويل، که له څرکه تېره شي، نو ټول به کلي ته ولاړ شي او هلته به يو کليوال ژوند جوړ کړي، دا ځکه چې اوس مهال د سراج په اته لکه افغانيو معاش گوزاره گرانه وه او امنه هم پر کور ناسته وه، خو برېښنا به له هر څه او هرې خبرې سره سرزوري ښکاره کوله، په غوسه به شوه، له پلار سره به يې قهرجنه ژبه کوله، چې هغوی غلي ناست دي او دی ورته د ډار پيشکې خوشې کوي او ان کله، کله به يې په خبرو کې ادب پرېښود، ان تر دې چې يوه ورځ يې خپل پنډکی وټاړه، تر څو کوم بل ځای واوسېږي، خو سراج دې کار ته پرې نه ښوده او لوړه يې ورسره وکړه، چې بيا به ورته څه نه وايي .

دسراج ايله پام شو چې برېښنا هغه يو کال مخکې پاسوا او نرمه برېښنا نه ده، اوس نو له هر څه سره ذيل کوي، قهر ښيي او ټول د ځان دښمنان گڼي، ان برېښنا به کله، کله له خوږو او ځان سره هم ذيل کاوه، په دې وروستيو کې خو ورته دا اندېښنه پيدا شوې وه، چې گنې مور او پلار ورباندې په تنگ شوي او نور يې نو بار نه شي وړي، دا ځکه چې مور او پلار به يې هره ورځ پرته کومې خبرې دې ته ويل چې: حاجي دوی به دا پر کراره پرې نه رډي. که څه هم اوس يې نو مور او پلار څه نه ويل، خو بيا به هم کله، کله داسې په تنگ شوه، چې په زړه کې به يې راوگرځېده، چې راځه د حاجي کور ته ولاړه شه، مگر د حاجي په کور کې به يې څه کړې وای، پرته له سلما هلته څوک و، سلما يې ناسکه ايندروړ وه، هغه د عقيدې بنزی هم وه، حاجي د سليمان له مور وروسته د سلما له مور سره واده وکړ، خو د سلما مور ورته شنډه وېرېښېده، ځکه خو همدا عقیده، چې د پېغلتوب عمر يې خوړلی و او د عمر پښه يې په څلوېښتو کې وه، په مخه ورغله، حاجي ورسره د واده تړون وکړ او په ډېرو شاندارو مراسمو يې واده وکړ. د عقيدې له راتگه به لا پوره کال نه و تېر چې د سليمان مور ناڅاپه مړه شوه، هغه روغه رمټه وه، ټولو ويل چې دا کار د عقيدې و، مگر حاجي تر اوسه دا خبره نه منله، عقيدې يوازې يو زوی (زمان) وزېږاوه او نوره دا هم شنډه شوه، د زمانې له زېږيدو وروسته د سلما مور هم اميدواره شوه، خو لا يې ماشوم نه و زېږېدلی، چې حاجي له کوره وشړله. حاجي دا پلمه کوله چې ښځې يې له سلطان سره گوتې خوږې کړې وې او ټوله ملامتي يې ځکه د سلما پر مور واچوله، چې هغه مهال سلطان ايله د اتلسوکالو و او دی يې نادان گانه، خو دا چې خبره څه وه، بيا تر دې دمه چا ته څرگنده نه

شوه. سلما د خپل نيایي په کور کې وزېږېدله، لا به يوه کلنه وه چې عقيدې او حاجي خپل کور ته راوړه او دا دی اوس نو ښکلی چته پېغله وه. دا ټولې کيسې برېښنا ته سلیمان کړې وې، سلیمان به تل ويل چې سلما په دغو ټولو خبرو خبره ده، ځکه خو داسې بد سترگې ده، په رښتیا هم چې يوځل به د سلما ژبه چا ته پرېکه شوه، نو مگر خدای کراره کړې وه، له هر چا نه يې له حاجي سره ډېره ژبه کوله او کله، کله به يې د نورو پر سر حق ناحقه حاجي سپکاوه، خو حاجي به هېڅ هم نه ويل، هغه هڅه کوله چې د سلما سترگه پر ده ونه لگېږي، نورو ته به يې پټ، پټ وويل:

— هغه لیونی ده، کار پرې مه لرئ .

سلما په کور کې پرته له برېښنا نه له هېچا سره نه غږېدله، پر عقيدې يې د سازمانی نوم ایښی و، دغه نوم عقیده د اور لوڅره جوړوله، خو د سلما پر ژبه پرته له سازمانی بل نوم عقيدې ته نه راته. برېښنا ته دغه خورا شتمنه کورنی عجیبه ښکارېده، په تېره د سلما کره وړه ورته ډېر هېښونکې وو. مگر سلما ورته گرمه نه برېښېده .

ورځې همداسې تېرېدې، د حاجي دوی له کور څخه هېڅوک نه راتله، یوازي يوه ورځ سلما د برېښنا دوی کور ته په څادری کې پته رانوته. لومړی خو د برېښنا هېڅ باور نه راته، سلما ته يې په ناباوری کتل، په خپلو سترگو يې باور نه درلود، چې رښتیا به ويني، ځکه خو يې سلما ته په ناباوری وويل:

— اوس نو ته رښتیا راغلې یې؟

د سلما په سترگو کې اوبښکې رانکاره شوې، برېښنا ترخه موسکا وکړه، په ټوکو يې ويل:

— یانې چې ستاسې په تخم کې دونه رحم شته .

سلما سر ښکته نیولی و، برېښنا ورنژدې شوه، په یوازېني لاس يې د هغې گڅه مټه ونيوله، په کرکه يې وويل:

— وینې یو بل لاس لا لرم، یانې چې یو بل تور هم راباندې لگولی شی. سلطان ته ووايه، طالبان پښې هم پرېکوي، درې توره خو دې راباندې پور دي .

— برېښنا ورینداري! دا ټول کار د عقيدې دی، د هغې سازمانی دی، هغې سره زرغونه ورېنداره هم یو لاس وه، که نه سلطان لالا خو ستا د تېښتې نه پس څه نه ويل.

برېښنا په چټکۍ د سلما مټه خوشې کړه، لکه څه چې يې ورک کړي وي، داسې يې شا و خوا ته په ترورتیا وکتل :

— ته درواغ وايې، د سلطان خوا کوې .

— ورېندار! زه رښتیا درته وایم، ولا چې همداسې ده، دا هر څه د هغې سازمانی دي .

— نو ته وايې چې د سلطان هېڅ لاس په کې نه و؟

—سلطان هم ورسره و، خو دونه نه، هغه په دې کار خوښ نه و، زه رښتیا وایم، څو واړه یې زرغونې وړېندارې او دې سازمانې ته وویل، چې دا زموږ د کور بدنامي ده، خو سازمانې ویل چې د برېښنا عقل باید سر ته راشي .

—سلما! درواغ مه وایه، زه وړه نه یم، وپوهېدې؟

—وړېندارې! ته هسې پر سلطان ورور بدگومانه یې، که نه هغه خوار کی دونه ملامته نه دی .

—نو سلطان ورسره څنگه منله؟

—حاجي بابا ورته وویل چې له حقه یې محروموي، که نه سلطان داسې نه کول .

—حاجي صیب هغه نو ولې...؟

—وړېندارې! ولې ساده یې، حاجي بابا ته هم دغې سازمانې دا خبره ښودلې وه، که نه حاجي بابا او دا خبره ډېر سره لرې دي .

برېښنا د چوترې له پاسه پر پرني خاورې کېناسته، په چرتي انداز یې وویل:

—گومان مې نه راځي، چې د طالبانو په وخت کې دې...؟

—وریندار! عقیدې مور په خپل لاس هغه مولوي عتیق الله دی، که څه بلا هغه ته پیسې ورکړې، هغه پیسې چې ستاسې کور کې پیدا کړې، هغه هم دغې سازمانې لولې ورکړې وې، دا کنچنې له هېڅ کاره بېرته نه ده. گومان مې نه شي چې دا دې له دغه مولوي سره تار ونه لري .

—ښه نو هغه پیسې؟

—هو! هغه پیسې سازمانې ورکړې وې، دا خبرې یې ما په خپلو غوږو واورېدې، چې زرغونې وړېندار ته یې کیسه کوله .

—خو زما باور نه راځي .

—باور به دې هله راشي، چې څرک هم درنه یوسي .

برېښنا پرې چیغه کړه:

—الماسې! څه له دا بد زیری راکوې؟

—وړېندارې! زه دا خبرې ځکه کوم چې ته کابل پرېږده، دغه سازمانې دې پرېښوولو والا نه ده .

—نو هغه به څه وکي؟

— څه يې ونه کړه، د هغې هر څه په وس دي، وربندار وتښته!

— ډېره يې راته مه پرسوه، نور يې نو څه په وس نه دي .

— دا هسې ځان غولول دي، هغې تا ته هېڅ نه دي پرې ايښي .

برېښنا په کړيکه وويل:

— الماسې! خوله دې نيسه، نور نو پرته ونه وايې!

— پرته نه وایم، وربندار رښتيا خواږه نه لري، تا ته اوس يوازي څرک پاتې دی، هغه هم درنه اخلي .

برېښنا په ستريا وويل:

— نو څه وکړم؟

— وتښته دا زه درته وایم، وتښته همدا يې لار ده.

برېښنا يوه شېبه غلې شوه، بيا يې په کراری وويل:

— زه ورسره دعوه کوم .

— ته ورسره دعوه نه شې کولی، پوهېږې تا ټولې دعوي بايللې دي، په يوه مات او گوډ پياده چې ته ورته عدالت وايې، هېڅ نه کېږي، زه اوس هم درته وایم، لا سرې وخت دی بيا به ارمان وکړې. هغه وخت به يوازي لاسونه ټکوي .

الماسې دا وويل ځادري يې پر سرکړه او همداسې پرته له مخه ښې له کوره ووته. په کوڅه کې په اوچتو گامونو روانه شوه، له ژر، ژر گامونو يې قهر ژلی حالت اوچت محسوسېده، پر لاره له ځان سره بونگېده، هغه ډارېده چې که برېښنا دا لوبه بايلوي، نو د دې ټول پلانونه له خاورو سره خاورې کېږي. يو ځل به بيا د څووم وار لپاره عقیده گټونکې شي. سلما عجيبه شان د عقيدې پر عقدي ځواک باور درلود، د سلما په زړه کې د غچ اخيستني اور غرغندې وهلې، د دغه اور د سرو لمبو په بدرگه کې د زاړه زندان له څنگه تېره شوه. د ترافيکو د لوی رياست د سوږې، سوږې ودانۍ له يوې سوږې، چې اوس خلکو ترې سرک ته د تلو لنډه لاره جوړه کړې وه، سرک ته ووته. د سرک پر غاړه يوې ولاړې زړې ټکسي ته وخته او په داسې حال کې چې له کړکۍ نه دباندې د ښار ږنگې بنگې منظرې ته يې په قهر ژلو سترگو کتل، تر ژبې لاندې يې وويل:

— عقيدې که برېښنا خړې څه در ونه رسول، ولاکه خو روغه رانه لاره شې.

شپږم څپرکی

برېښنا امنې او سراج ته دا خبره سپینه وکړه، چې که عقیده ورسره د څرک پر سر دعوه پيله کړي، دا یې ورسره پر مخه بیایي. ټولو له دې کاره منع کړه، ټولو پر دې خبره ټینګار کاوه، چې برېښنا د سلما خبره ومني او وتبښتي، خو برېښنا همدا ویل:

— زه به په محکمه کې پر قرآن قسم وکړم، چې له هېچا سره به واده نه کوم، ان د حاجي په کور کې اوسېږم، خو زوی نه ورکوم او بیا نو دوی ولې له ما نه زوی واخلي. سلیمان چې مړ شوی دی، دوی په کوم حق ما نه زوی اخلي؟ سراج که څومره استدلال ورسره وکړ، خو برېښنا پر خپلې خبرې کلکه ولاړه وه او ویل یې:

— زه ورسره دعوه کوم، زه دا دعوه حتماً گټم. برېښنا له ځان سره دا لوړه کړې وه، تر هغو چې عقیده دعوه ونه کړي، دا به غږ نه پورته کوي، په دې منځ کې سلما څو، څو ځله راغله، د تبښتې یې ورته وویل، خو برېښنا به هغه رټله. ټول په تېره سلما برېښنا ته هېښه پاتې وه، له هغې برېښنا نه، چې سترگې یې هم په دروندواله اړولې، د دویم تن تر مخې یې خبره هم نه شوه کولای، کله چې کوژده شوله، نو له سراج سره پوره یوه میاشت نه مخامخ کېده، سلطان څو، څو ځله ووهله، خو له ډېره ډاره یې په زړه کې هم نه گرځول، چې گنې سلطان وهلې ده، هماغې برېښنا په کلکه سراج ته وویل:

— که مې ساتلی شئ، خو ښه او که نه ما ته کورونه ډېر دي.

سراج هم له ډېرې هېښتیا داسې غلی شو، چې بیا یې سن هم ونه خوت.

پوره دوې نورې میاشتې سلطان دوی بېخي غلي وو. برېښنا انګېرل گنې زرغونې او عقیدې ترې لاس اخیستی دی او بله دا چې د یو او بل له خولې یې اورېدل، چې حاجې پر دې خبره کلک ولاړ دی، چې څرک د برېښنا زوی دی، هېڅوک یې د اخیستلو حق نه لري. دې خبرې برېښنا زښته ډېره هیله منه کړې وه، همدا وجه وه چې ځانته د یوې دندې پیدا کولو لپاره گرځېده. دا مهال خو ښځو ته د دندو پیدا کېدل، سم د مرغۍ پی وې، خو په روغتیايي چارو او په ښځینه نانوايانو کې ښځو ته دندې پیدا کېدې. برېښنا غوښتل، داسې یوه دنده پیدا کړي، چې د دې او څرک د خوراک او پوښاک پټی یې پرې اوچت شي. د وزیر اکبر خان په روغتون کې یې ځانته د چپراسي دنده موندلې وه، زښته ډېره ورته خوښه وه. که څه هم دې د حقوقو پوهنځی لوستی و، خو اوس مهال ورته د چپراسي دنده هم لوی غنیمت ښکارېده، دا ځکه چې د وزیر اکبر خان په روغتون کې چپراسیتوب هم ښځو ته نیمه پاچایي وه. سراج له دې دندې سره دومره خوښ نه و، همدایې ویل:

– رئیس ستا خوانی ته سترگې نیولې دي، که نه دونه ښه سپری نه دی. برېښنا به په دې خبرو سره او شنه واوښته، لکه کړکه چرگه بېره به شوه او په قهر به یې وویل:

– ابا هر سور ږیری ملا شا گل نه دی، دا ولې تاسې سپری پر ټولو سړیانو بدگمانه یئ، لکه په سرو کې چې ښه انسان نشته، که څنگه؟

که څه هم برېښنا ته د پلار خبرې رښتیا ښکارېدې، خو اوس یې له سره اوبه تېرې گټلې او اوس ورته یوازې د نس غم، غم ښکارېده. په اصل کې هغې انګېرل، چې د پلار پر اوږو یو زیاتی بار دی، هسې خو یې پلار د خپلې څلور کسيزې کورنۍ پټې نه شو اوچتولی او لا پرې زیات و، ځکه خو برېښنا د خپل او زوی پټې د وړلو ویلار کړی و، په دې ورځو کې خو هسې هم خپلې گاندې ته یې عجیبه شان هیله پیدا شوې وه؛ کله به یې څرک په خیالونو، خیالونو ځوان کړ، هغه به یې ډاکټر جوړ کړ، کوزده به یې ورته وکړه او کله به یې په خیالونو، خیالونو له عقیدې او زرغونې نه غچ واخسیته. دواړې به یې داسې وکړولې، له پښیمانی نه سر او تندی وهي، سلطان ته به یې داسې اروایي زیان ورساوه، چې پر بېوسۍ یې دا ژریده، خو کله به یې خیال لیده، چې هلته لرې السکا ته تللې ده، هلته هېڅ افغان نشته، له خپنانو او خپلوانو نه هېڅوک نه ویني. په خپل لاس یې گټي او په خپله یې څټي. دغو خیالونو نو اوس د برېښنا شپه او ورځ نیولې وه، د منگولې غوڅېدل یې بېخې له یاده وتې وو، ان د خپلې منگولې په غوڅېدو لا خوښه وه، چې گټې د زرغونې او عقیدې له شره خو پرې خلاصه شوه. په رښتیا هم زرغونه او عقیده داسې غلې ناستې وې، چې د سلما پر خبرو اوس د برېښنا شک او ناباوري پر زیاتېدو وه، دا خبره سلما کړې وه چې پر برېښنا د غلا تور عقیدې او زرغونې لگولی و او دا هر څه د دوی دواړو کار و. د برېښنا خو یو له دې وجې باور نه راته، چې زرغونه باید له دې نه لا خوښه وي، چې دا پرې بن نه شوه او عقیده مور خو یو مهال د ښځو سازمان له هڅاندو غړو نه وه، د ښځو د انساني حقوقو په هکله یې له ورکتوبه په وار، وار په لوړو غونډو کې د عقیدې مور نارې او ویناوې اورېدلې وې، په محکمو کې یې په وارو، وارو له قاضیانو سره د عقیدې د شخړو کیسې اورېدلې وې، چې څنگه یې د ښځو له حقوقو نه دفاع کوله او کله، کله به یې یوه وړه فضايي مسئله دومره پېچلې کړه، چې ان خبره به یې د گوندي مرکزي کمېټې تر دارالنشاء ورسېده. خو عقیده مور به تر هغو نه تر شا کېده، تر څو چې ښځه به یې گټلې نه وه. په دې وجه به د برېښنا څنگه باور راغلی وای، چې عقیدې مور دې دا کار کړی وي، خو بیا به یې هم کله، کله په زړه کې راگرځېدل، نه چې د سلطان د کورنۍ بیا پېریان وتورېږي. په دې منځ کې سلما څو، څو ځله راغله، هغې به بس همدا یوه خبره کوله:

– وربندارې وتښته، وایم وتښته، تا ته بله لارنه ده پاتې، وتښته!

خو د سلطان او عقیدې چوپتیا برېښنا د سلما پر خبرو بې باوره کوله. داسې ورته برېښیده چې سلما مل ته وایي، لار گوره او غله ته وایي لار نیسه. سلما به یې هر ځل خواشینې او مانېچنه لېرله. سلما به چې د برېښنا دوی له کوره

ووته، نو مخامخ به کور ته لاره، کور ته له ننوتو سره به یې جوخت د سلطان کوتیې پسې ورمندې کړې، د دې به اولنۍ خبره داوه :

— زوی د برېښنا حق دی، اخیستل یې گناه ده .

خو سلطان به چې ټوله ورځ یې د ویدیو او ډش پروگرامونو هغه هم د لوڅو چینلونو په لیدو تېروله، پرته له دې چې دې له وگوري، اوږې به یې پورته وغورځولې او په قهر به یې یو بل چینل رامخې ته کړ. د هغه دا کړنې سلما ته ویل چې ښه راباندې نه لگېږي. د برېښنا سپکې سپورې د سلطان له زړه نه لا نه وې وتلې او لا یې یوه، یوه په زړه وه، د برېښنا منگولې تر غوڅېدو وروسته سلطان یو ځل هم نه وتوانېده، چې برېښنا وويني، تر څو د هغې په بدنامۍ، بې وسۍ او غوڅ لاس ملنډې ووهي او ورته په یاد یې کړي، چې له ده سره په واده نه کولو یې څومره خطا کړې ده. څو، څو ځله یې زړه شوی و، چې کور ته ورشي، خو په نیمه لار کې له خپل هوډه راگرځېدلی و، د راگرځېدو پر مهال یې سلما او سراج ته څو کنځلې هم کړې وې. بیا یې هم د برېښنا تورو سترگو او مهینې موسکا لا په زړه چکونه لگول او لا یې له پخوا نه لېوالتیا ورته ډېره وه. هغه انگرېل چې وروستيو ناخالو به د برېښنا ښکلا زیانمنه کړې وي، خو باور یې درلود، چې ښکلا به یې کمزورې شوې نه وي، دا ځکه چې د هغه عقیده وه، که ښکلا څومره وټوکل شي، په بله بڼه راڅرگندېږي او لا یې رنگینې ډېرېږي. همدغو انگرېنو به سلطان ځوراوه او داسې یې احساسوله، چې د ټولو ستونزو سره، سره بیا هم برېښنا ورته گرانه ده او بیا یې هم زړه په وارو، وارو غواړي چې هغه خپله کړي. له دې انگیزنوبه یې مغز وسوځېد او په کور کې به یې ناحقه شخړه جوړه کړه. خو عقیده له پخوا نه سرکښه، مغروره او خوښه ښکارېده، د پخوا په شان ډېره نه گرېږده، له خپل یوازېني زوی (زمان) سره هم چندانې نه گرېږده، غلې ناستې پاستې یې ټول هېښ کړې وو، یوازې چې به کله، کله له زرغونې سره سترگه په سترگه شوه، نو پر شونډو به یې خندا رانېکاره شوه او زرغونې به هم ورته په موسکا ځواب ورکړ. د دوی دواړو دا وړ موسکاوو ټول هېښ کړې وو .

د زرغونې د واده لس کاله کېدل، خو په دغو لسو کلونو کې داسې ورځ نه وه، چې زرغونه او عقیده دې له یو او بل سره ټونگه پر ټونگه نه شي، خبرې خو یې هېڅکله هم یو له بل سره نه کولې، د عقیدې ژبه به د دې د نیمگړتیا په گڼلو، گڼلو وچېده، چې د دې دا کار به کله، کله سلطان دومره قهرزلی کړ، چې د زرغونې په وهلو ټکولو به یې لاس پورې کړ او تر هغو به یې وهله، چې خوار کی به له اخ او ټوخه ولوېده. یوه ورځ خو یې د پلار کور ته ولېږله، خو که حاجي منځگړی شوی نه وای، نو اوس به یې لا د وخته په درېیو تیرو ویشتي وه. په هغه کال د حاجي په منځگړېتوب سلطان ایله د زرغونې راوړلو ته خوښه وکړه .

عقیدې به تل دلته او هلته ویل چې: سلطان پر زرغونې خاورې شوی دی، دا خبره خو به ضرور د سلطان تر غوږ و رسېده، چې گنې زرغونه هومره ښکلې نه ده چې باید وای. زرغونې به چې څومره سینگار وکړ، نو د عقیدې د ملنډو

یوې موسکا به ورته ټولې خواړې په اوبو لاهوکړې او لا به سلطان لمسېده؛ هغه به چې د عقیدې له ملنډو ډکه موسکا ولیده، نو پر زرغونې به یې راغرم وهل :

– سړی چې بدرنگه وي، سینگار یې نور ام بدرنگوي، دا څه له پر ځان رنگونه تپي؟

خو اوس وضع بل شان شوې وه؛ اوس د عقیدې ژبه عجیبه شان د زرغونې په ستایلو، ستایلو وچېده، اوس له یو بل سره څنگ تر څنگ کېناستې او له یو بل سره یې په پسپسې خبرې کولې. دهغوی هېښنده تړاو ته کور بانه څه، چې له کوره دباندې خپل خپلوان هم هېښ پاتې وو .

د دوی دواړو چوپتیا، ان سلطان او حاجي هم په دې باوري کړې وو، چې نور نو له دوی نه برېښنا هېره ده. خو یوه ورځ ناڅاپه سراج په تېښتېدلې رنگ کور ته راننوت. دا ورځ هسکه وه، د نوي او تنکي پسرلي نرم لمر، لکه د سلیمان نرم لاسونه، داسې د برېښنا تور اوږده وپښتان او نوي په غوښو ډک شوي اننگي ورنازلول. هغه لمر ته ناسته وه، نوی پر خوږو خبرو راغلې څرک یې په غېږ کې پروت و، هسې خو یې یوازې ناسته عدت گرځېدلې وه، نو کراره، کراره یې څرک ته سندرې ویله:

ما له ډډه اوگۍ جوړه کړه شین غمی پرې کېږده

مرغلرې پرې چاپېره کړه زر شه و زرگړه !

دا سندرې نیا ورزده کړې وې، نیا ته برېښنا زښته ډېره گرانه وه، بس ټوله ورځ به یې په غېږ کې غزېدلې وه او هغې به ورته د خپل مهال سندرې ویلې. اوس یې هم ځینې سندرې په یادې وې :

خیالي ملنگه ورو، ورو کوزه که لایلا له کجاوو .

یا داسې نورې، یا خود نیا له خولې سندرې خوږې وې او یا خو دا سندرې خوږې وې، چې تر دې دمه د برېښنا په زړه او ذهن کې ژوندۍ پاتې وې. برېښنا ایله ما له ډډه اوگۍ جوړه کړه، سندرې نوې راپیله کړې وه، چې د سراج غږ ورته غږ په ستوني کې وچ کړ:

– و برېښنا وایم څه شوې؟ او چې څنگه یې پر برېښنا سترگې ولگېدلې، نو سمدلاسه یې ورته ټوله کیسه وکړه .

نن سراج ته سلطان خپل سړی رالېږلی و، چې سراج خبر کړي. تر څو برېښنا محکمې ته راحضره شي. سراج چې خپله خبره پای ته ورسوله، نو برېښنا وخنډل:

– ابا ته هسې وارخطا یې، خو زه نه ډارېږم. خو له الوتې بڼې څخه یې دا څرگنده وه، چې ښه د مزې ډارېدله او هسې هېښدې اخیستې وه. سراج خپله خبره وکړه وخوځېده، همداسې له کوره ووت .

برېښنا تر مازیگره اندېښمنه ښکارېده. خو هڅه یې کوله چې نور پرې ونه پوهېږي .

تېر مازيگر و، چې سلما د خپلې سکنې توپړۍ زوی اکبر خان سره د دوی کور ته راننوته،

سلما پوهېده چې برېښنا به د وچې منې تر څنگ ولاړه وي، ځکه خو د کوټې پر ځای سیده انگر ته ووته .

برېښنا د وچې منې تر څنگ غلې ناسته وه، څرک ترې گرد څرخېده، خو دا خپلو اندېښنو په مخه کړې وه. سلما وړاندې ورغله، په کراره يې سلام ورواچاوه، برېښنا د سلما له سلامه سره شپ وواژه، خو د سلما د سلام ځواب يې ونه وایه، هماغه شان يې غلې، غلې وروکتل. سلما مخامخ کېناسته او په نرۍ موسکا يې وويل:

— وړېندارې اوس يې نو ورسره گاله، وگورم چې چا ښه ويل او چا بد. برېښنا تر سترگو لاندې وروکتل، بيا يې اکبرخان ته وکتل، چې د چوترې له پاسه له زلمي سره ولاړ و او سپينې توپۍ او سپين واسکټ ورته ننگرهارۍ ښه لا جوتوله او دوی ته يې په خپل کليوال انداز کتل. برېښنا ترې په کرارۍ سترگې واړولې او په ټيټ غږ يې سلامتې وويل:

— سلما زه نه وایم چې تا بد ويل، يا ما ښه ويل، خو زه به دا لوبه گټم، زه پر دې خبرې يقين لرم .

دسلما په غوښنو شونډو کې د ملنډو يوه موسکا رابره شوه:

— وړېندارې! ستا چرگ يوه پښه لري .

— نا، داسې نه ده .

— نوڅنگه ده، چې له خپل خره نه، نه راکوزېږي؟

په داسې حال کې چې برېښنا د څا پر برغولي سترگې نښلولې وې، په قهر ژلې ژبه يې وويل:

— سلما دا خبره بايد سپينه شي. زه نوره د اندېښنو توان نه لرم، زه غواړم هر څه سپين شي. نور نو بايد دا تنسته وشلېږي، دا کېږي، که هغه کېږي، له ډېرو خبرو او غمونو نه به خلاصه يم .

— او که هغوی...

برېښنا پر سلما بړچ وهل او خبره يې ورته په ستوني کې وچه کړه:

— نا، سلما داسې به نه کېږي، اخر زه مور يم چې واده نه کوم، په ځوانه ځوانۍ دوه کلن ماشوم لويوم، دا خلک او د هغوی قانون له ما نه څه غواړي؟ زه به يې ضرور گټم، داسې يې نه پرېږدم .

— خو وړېندارې! په تېښته کې هېڅ تاوان نشته زما ومنه، دلته يوازي يوکال ښايي يو کال .

— بس که سلما! ستا يوې تېښتې رانه د ډېران لوټه جوړه کړه، بلې ته مې گډوه، زه په خپلو کارونو ښه پوهېږم، پوهېدې، بيا هم درته وایم چې په هغه اولې تېښتې مې هم غول خوړلي، خو دا ځل نه تښتم، ورسره وهم يې .

برېښنا له دې خبرې سره جوخت مخ پر کوتې منډه کړه. سلما پر خپل ځای هېښه پېښه ولاړه وه، څرک په نرمو قدمونو په مور پسې وخوځېد. خو سلما پر خپل ځای ولاړه وه، ښايي ډېره موده به ولاړه وه، چې د امنې غږ راپه خود کړه:

— لورې کار مه ورسره لره! برېښنا نو اوس د پشيانو غونډې اوږې پورته غورځولې دي، کله يې اوږې ښکته کېږي .
سلما په نهيلۍ او پرته له کومې خبرې اترې وخوځېده. د اکبر څنگ ته چې ورسېده، نو په کرار او نهيلې غږ يې وويل:

— اکبره! اوس درسره ځم .

اکبر خان د سلما په خبره هېښ پېښ شو، خو سلما تمه نه شوه او همداسې په منډه د سراج دوی له کوره ووته .
اکبر خان يوکليوال زلمی و، سره له دې چې هغه د سلما د تورې يوازې زوی و او سره له دې چې سلما يې په وارو، وارو له عقيدې او حاجي نه غوښتې وه، خو دواړو ورته خوښه نه ورکوله، ځکه چې که سلما له اکبر سره واده کړی وای، نو د سلما د مور ټول راوړی ميراث د اکبر خان کېده. عقيدې هڅه کوله چې سلما خپل وراره ته ورکوژده کړي او حاجي صيب هڅه درلوده، چې خپل وراره ته يې ورکوژده کړي .

اکبرخان نالوستی و، په کلي کې زېږېدلی او لوی شوی و، يو بشپړکليوال زلمی و، خو سلما يې چې د يوازېنۍ تورې لور وه، زښته ورته ډېره گرانه وه. که څومره به حاجي او عقيدې ورته د جرگو سپکاوی کاوه، بيا يې هم په وارو، وارو غوښته. خو سلما ته اکبر يوازي د تورې زوی ښکارېده، هېڅکله يې هم دا نه وه احساس کړې، چې اکبر دې ته لږ کدرې هم گران وي، يا دې هغه سره مينه ولري. خو د عقيدې او حاجي له کسده يې له اکبر خان سره ډېره نژدې ناسته ولاړه کوله. همدا وجه وه چې اکبر خان گومان کاوه، گنې سلما ته گران دی. سلما د عقيدې او حاجي په نيتونو خبره وه، ځکه کله چې له برېښنا نه نهيلې شوه، نوهوډ يې وکړ چې له اکبر خان سره په سپينو پاڅو وتښتي. که څه هم سلما يو لوړه لوستې نجلۍ وه او اکبر خان يو بشپړ نالوستی زلمی و، هغه کليوال و او دا ښاري نجلۍ وه، بس د عقيدې مور له کسده ورسره وخوځېده، گنې په دې ډول ترې غچ واخلي، خو اکبر د دې په دا ډول وړلو نه وخوښ .

د سراج دوی د کور تر مخې تم شو، سلما ته يې په مينه ناک نظر وکتل:

— گوره ترورزی! زه دې غواړم، بيا دې ام غواړم، تر اغې پورې دې غواړم چې رادې کي، خو دا شان چې ته ما سره ځې، دا خلک، دا تربوران او دا کليوال به راته څه وايي؟

— کليوال په تا پورې نه خاندي، پر ما به خاندي .

— خو زه به سلطان لالا ته څنگه گورم او له حاجي ماما سره به څنگه سترگه په سترگه کېرم؟

— راکه، راکه! اغوی اسپ هم سترگې نه لري، که نه په اینرور به یې لاس نه غوڅاوه .

اکبر خان په ننوتو وویل :

— گوره سلما ښه جلی شه! په خبره خو ځان لږ پوه که که نه؟

سلما په دې خبره وقهرېده:

— سمه ده هېڅ خبره نه ده، ځم د بل چا کره.

اکبر خان له ډېره قهره سور او شین واوښت .

— ترورزی! دا څه سپیتانه راته کوې؟

— رښتیا درته وایم، په تا کې زما د وړلو غاښ نشته، داسې څوک به پیدا کم، چې دا غاښ ولري.

اکبر خان اوږده سا واخیسته :

— سبي ده، څه څه چې کېږي نو کېږي به، خو پام دې وي چې دا خبره بیا ونه کې!

سلما او اکبر خان دواړه پر لاره وخوځېدل. سلما د تلو پر مهال د برېښنا دوی کور ته وکتل، لکه هلته ناستې برېښنا

ته چې وایي :

— دا ټول ستا دلase دي .

بیا یې یو دوه گامه وړاندې روان کلیوال، غنم رنگي ننگرهاري، ساده اکبر خان سر تر پښو له نظره په نرمې تېرکړ،

له ځان سره یې وویل :

— دا هم قسمت شو؟

له اکبر خان سره د سلما ناڅاپي تلل د حاجي کورنۍ هم هېښه کړې وه او هم خپه. د عقیدې له خبرو او ناکراری

نه د هغې قهر ژلی او مانېجن حالت ښه څرگندېده. عقیدې ته د برېښنا له تېښتې د سلما تلل دروند ښکارېده،

زرغونې او عقیدې په گډه په دې گروهمنې وې، چې دا ټول د برېښنا لمسون و. خو د سلطان او حاجي صیب گروهې

بېلې، بېلې وې؛ سلطان عقیده مور گرمه بلله، چې سلما یې بې ځایه او بې وجې ځوروله، خو حاجي بیا سلطان پر دې

خبرې پر گانه، چې له برېښنا سره یې څو، څو ځلې سلما ترتلې او بې ځایه وهلې وه. سلطان په دې خبره کې بیا هم

عقیده مور گرمه گنله، گنې عقیده وه چې دې یې د سلما وهلو او ټکولو ته هڅاوه .

د سلما د تېښتې پېښې د څو ورځو لپاره د حاجي کورنۍ له ځان سره بوخته وساتله او برېښنا يې ترې هېره کړه، خو د ورځو په تېرېدو ورو، ورو د سلما تېښتې خپل ارزښت له لاسه ورکړ او يو ځل بيا برېښنا راياده شوه. مگر د عقيدې مور له زړه نه دا نه وتل، چې دا دې د برېښنا لمسونه نه و، سره له دې يې پر خپل قهر پرده واچوله او پتوله يې، نو ځکه خو يې بيا د ځان په سينگار گوټې پورې کړې. عقیده مور چې لا ځوانه وه، لا ئې د شقيقو وېښتان سپين شوې وو او نور سر يې تگ تور و، خو مخ يې د ځوانو ښځو په شان ښوی او ښکلی و، ځکه خو ډول و ډال ورسره ښه ايسېده. دا د هغې عدت و چې کله به يې غوښتل، په حاجي صيب کومه غټه خبره ومنې، نو په سينگار او ډول ډال به يې لاس پورې کړ.

اووم خپرکی

د نوي کال لسمه ورځ وه، چې يو ناڅاپه برېښنا له کوره بې له څرکه ووته، هغې هېچا ته څه ونه ويل، په لاره کې يې زړه بې واره ټوپونه وهل، په منډو روانه وه، له دهمزنگه تر وزير اکبر خان مېنې پورې په پښو ډېره لار وه، هغه هم په منډو روانه وه. که څه هم پر لاره د تورو ډاډسنو د تېز برېښنده تگ له وجې ټکرونو او مرگ ژوبلو خطرونه ډېر وو او همداشان د امر بالمعروف د سړيو له خوا وهلو ټکولو گواښونه خو گړۍ په گړۍ وو، مگر برېښنا پر سړک داسې روانه وه، لکه دا هر څه چې هېڅ وي. لنډو سړکونو ته گرځېده، له گړنديو قدمونو څخه يې ناکراره حالت او لېوالتيا اوچته ښکارېده، خو په دغو گړنديو گامونو کې يوې وړې هيلې هم کله، کله سا اخیسته. د برېښنا زړه ته هېڅ دا نه لوبده، چې گنې څوک به د دې دا ننواټې ونه مني. هغې انگېرل چې دا خو د هغوی په گټه هم ده، ځکه خو يې گام پر گام هيله ځواکمنېدلې. د هغوی د ښکلي کور په ليدو يې زړه په درزا پيل وکړ؛ لږه ټکنۍ غونډې شوه، شېبه يې قدم هم نه شو اخیستی، خو بيا يې هم سل زړونه يو کړل او د کور د دروازې دننه يې قدم کېښود. همدا چې د هغوی کور ته ننوته، ټول هېښ پېښ پاتې شول، يوه شېبه خو ټول داسې غلی وو، لکه په هېچا کې چې سا نه وي. ټولو ورته په راوتلو رډو سترگو کتل .

د حاجي صيب په سترگو کې يوې عجيبې خوښۍ څرک ووايه، خو د بڼې له خطونوڅخه يې بې وسې اوچته ښکارېده. حاجي نو اوس د څو کالو وړاندې تکړه او ځواکمن حاجي نه و، د زړه ناروغۍ زښت ډېر کمزوری کړی و. دنگ او غبرگ حاجي اوس يو موټی شوی و .

عقيدې مور ته يې وکتل، د هغې له سترگو د پخوا په شان هماغه اور توپېده. د زرغونې په بڼه کې ډار او کرکه يو ځای نغښتې وه. زماني له خوښۍ نه پر خپلو لار بېزنو شونډو ژبه راتېروله، خو سلطان په ټولو کې غلی او ارام ښکارېده، هغه برېښنا ته په نرمۍ کتل، برېښنا له پخوا نه ډېره خواږه ښکارېده؛ زړې جامې يې په تن او زړې څادرۍ يې د سوالگرو په شان غټ، غټ سوري لرل. خو بڼې او ښکلې پڙۍ يې د سلطان په سترگو کې خپله بې سارې ښکلا ساتلې وه. د هغې ښکلې د هوسۍ سترگې له پخوا نه ښکلې شوې وې او سلطان د دې وجه دا وگڼله، چې کله ښکلا وير ځپلې شي، نو بيا خو ترې يو شهکار تابلو جوړ شي او هغه ته برېښنا هم د پنځ يو بې ساری ښکلی تابلو ښکاره شوه؛ ملا يې له پخوا ډېره نرۍ او ماتېدونکې شوې وه، نرۍ سپينه د عاجو غاړه يې لا نوره هم هسکه شوې وه، خو هغه گلابې شونډې يې چې د سليمان له مرگه وروسته يې د سلطان ټول فکر و ذکر ځانته اړولی و، اوس نو گلابي او تازه نه وې، تکې زېرې وې، داسې زيرې لکه په څو تېرومياشتو کې ورته څاڅکې وينه نه وي رسېدلې. خولا هم زړه رانښکونکې وې او پر ډېرو زړو نوې لا د لمبو گډولو پوره ځواک درلود .

سلطان هڅه کوله چې د برېښنا غوڅ لاس وويني، خو برېښنا هغه د خپلې زړې څادري لاندې ښه پټ کړې و. حاجي ورته د کېناستو وويل، خو برېښنا نه کېناسته، عقيدې ته يې مخ کړ، په کراري او ننواتو يې وويل:

— ما ويل که چېرې...

زر غلې شوه، ټول ورسره غلي وو، يو ځل يې بيا ټولو ته په ډار، ډار وکتل:

— ما ويل که زه چېرې دلته... ما ويل که چېرې زه دلته راشم نو...

په دې خبره ټول هېښ شول، ټولو يو بل ته وکتل، خو په دې منځ کې عقیده له قهره له ځايه وارغوچېده، په لوړ قهر ژلي غږ يې په داسې حال کې چې د وجود له ښورېدو سره يې په غاړه او غوږونو کې د سرو زرو غاړکۍ او غوږ والي هم ورسره ښورېدې وويل:

— هغه وخت چې د بيې وې، لکه شينگري وټنټېدې، اوس چې دې هغه مونچرا پلار نه شي ساتلی او تم مرداره لته شوې، راځې. خوار کې خدای پوهېږي، چې طالبانو به درباندي څه، څه کړې وي .

برېښنا عقيدې مور ته په هېښتيا کتل، په خوله کې يې ژبه وچه شوه، عقيدې مور خپلو خبرو ته نوې کړۍ ورواچولې:

— زه د زندانونو له حال نه ښه خبره يم، يوه ښځه هم ولاکه ترې روغه راووخې، ته نو وايې چې ته به ورته داسې سره او سپينه ناسته وې او هغوی به درته کتل، خدای پوهېږي چې څه به يې درباندي تېر کړې وي .

حاجي پر خپلې ښځې وقهرېده:

— جلی دا څه بد وايې، دا خو ستا اينرور ده، د دې کور عزت دی، ته ولې په داسې عمر لېونۍ شوې يې؟

— دا عزت دې د ټول کور سر خوري، دا نوڅه عزت دی، اوس چې يې پلار ورته ډوډۍ نه شي اچولی، راغلې چې ستاسې کور ته راځم .

په تندۍ يې برېښنا ته وکتل:

— ته دې کور ته يو قدم هم نه شې اخیستی، ښه دې غوږونه خلاص که، دا خوبونه دې نور نو اوبو ته ووايه!

ټول له هېښتيا نه هېښ پېښ شول، زرغونې له عقيدې سره د هو! سر وخوځاوه، سلطان بې غږ و غوږه ناست و، حاجي څادر وځانډه له ځايه پاڅېد او له کوتې نه ووت. زماني څه ويلو ته خوله پرانيستله، خو عقيدې ورته پر مخ خپېره ورکړه او په قهر يې ورته وويل:

— ته لیونی په څه پوهېږې چې زه دا هر څه ستا دپاره کوم .

برېښنا لږه تر شا شوه، همدا چې په خپلو زرو بوتونو کې يې پښې ننه ايستې، د عقيدې پر خوا يې لاړې تو کړې او په قهر ژلې ژبه يې وويل :

— اوس نو تم په ما خبرې کوې، هغه د پرچميانو او شورويانو غوښندې دې لکه چې هېر شوي .

له دې سره په منډه وخوځېده او پرته له دې چې تر شا وگوري، په لوړ غږ يې وويل:

— زه سبا قاضي ته حاضرېږم او همداسې په چټکو گامونو له کوره ووتنه. د موټر پيسې ورسره نه وې، په پښو وخوځېده. په ځانگړي روانه وه، له پښو سره يې اوبڼکو هم منډې وهلې. پر ژبه يې کله، کله ځانته يوه، يوه کنځله هم راتله، پر ځان قهر ژلې وه، داسې لکه دا ټوله گناه په دې کې وي، کور ته په رسېدو سمدلاسه د خپلې هندارې په يوې وړې ټوټې پسې، چې تل به يې د څرک تر بالښت لاندې کېښوده، په لټه کې شوه. همدا چې هينداره يې ومونده، راوايې خيسته، له کوټې نه ووت، يوه شېبه يې د چوترې له پاسه هيندارې ته کتل، له خپلې څېرې يې کرکه وشوه. ناڅاپه يې هينداره پر ځمکې وويشته او له ځان سره يې په قهر وويل :

— لعنت دې پر دې څېرې وي، چې خدای ما ته راکړې ده .

بيا يې د هيندارې ماتو ټوټو ته وکتل، د هيندارې په ټوټو کې يې خپل مخ وليد او له دې سره يې قهر نور هم ډېر شو. له ځايه په چټکۍ جگه شوه او مخ پر وچې منې يې ور منډه کړه؛ له منې يې غېږه تاو کړه، د وچې منې د ماتولو هڅه يې وکړه، د منې تنه کړه وږه شوه، خو ماته يې نه شوه کړای، لکه د برېښنا زړه چې پرې يخ شوي نه وي، داسې يې زور پرې زيات کړ، د منې خواره او وچه تنه، چې له بېخه هسې هم چينجو سکينه کړې وه، د برېښنا په زور راماته شوه او چينجو وهلې ريښې يې د نرمې مخکې له غېږې راووتې .

د ونې راماتېدو برېښنا ته خوند ورکړ، شېبه يې ورته په مزه، مزه کتل، خو قهر يې پرې لږ نه شو، د لېونو په شان يې شا و خوا وکتل، په ټول انگړ کې پرته د هغه درې مياشتني چور گوري، چې همدا څو ورځې دمخه يې څرک ته اخیستی و، د هغه له مرغانچې پرته په انگړ کې يې نور څه تر سترگو نه شوه .

په رښتيا هم په انگړ کې وچکالي گډه وه؛ يو شين بوټی هم په انگړ کې نه ښکارېده. که څه هم څا له اوبو ډکه وه او د اوبو ښه پرېمانې وه، خو د انگړ درېيو پلونو ته لوړو درې پورېزو خاورينو کورنو د لمر وړانگې راييسارولې، ځکه خو په دغه وړوکی انگړ کې، هغه د چا خبره اغزی هم نه شين کېده .

د انگړ لمر پرېواته ته جوړې وړې مرغانچې کې وړوکی درې مياشتني چرگوري هم دا دی سيوری خپلې ښکارېده، د هغه خوار غاړه له پخوا نه نرۍ شوې وه او وزرونه يې ورو، ورو راځوړندېدل، چې يوه دانه به يې خولې ته کړه، نو بس د هغې تېرولو لپاره به يې پوره گړۍ صبر کاوه. برېښنا چې وروکتل، نو خوارکی چرگوري سر په خپلو ځوړندو وزرونو کې ننه ايستی و او په رڼا ورځ ویده ښکارېده، خو د دې عجيبه کرکه ترې وشوه، ورمندېه يې کړه، د مرغانچې

له وړې دروازې نه يې لاس وردننه کړ، خوارکي وزر خوږندې چرگورې يې په مرغانچه کې راوښو او همالته يې په نوکارو ترې سر غوڅ کړ. بيا يې بېرته مرغانچې ته ورگوزار کړ، خپله يې د شټنکو په ننداره شوه. د چرگورې له هرې شټنکې سره يې د قهر کچه ورو، ورو راټيټېده. همدا چې د چرگورې شټنکې ورو او لږې شوې، نو د دې سترگې هم درنې شوې، مخ پر کوټې وخوځېده او پرته له دې چې د کوټې ټيټې او رسۍ ته ناست زلمی، گلالی سراج او امنې ته وگوري، پر نيولۍ اوږده وغزېده او شېبه وروسته يې خوب د سترو ليمو مېلمه شو. په همدې شېبه کې سراج له کړکۍ نه، چې تر اوسه له هغې نه د دې ننداره کوله، دې له مخ راواړاوه، خو په کرارۍ يې داسې چې يوازي يې امنه واورې وويل:

— څوک ونه وينم چې برېښنا ته يوه خبره هم وکړي، هغه چې هر څه کوي خوښه ئې .

بيا په وېر ژلې او مانېجه بڼه له ځايه پاڅېد او د برېښنا سر ته په کرارۍ کېناست. امنې ته يې وکتل، د هغې سترگې اوښلنې وې، ده ورو وويل:

— بڼخې دعا ورته کوه که نه... که سبا روغه جگه شوه...

سبا چې برېښنا له خوبه پاڅېده، د منې د ونې په ليدو هېښه پاتې شوه، د منې ډنگروکي سيوري وهلې ونه د څا تر غاړې له بېخه رالوبدلې وه او چينجو وهلې تورې لنډې، لنډې خوسا شوي ملې يې دې ته هېښوونکې وې. کله چې گلالی ورته د چرگورې وويل، نو لا له قهر سره او شنه شوه، هغې گومان کاوه چې دا کار چا په غوښتې کړی، خو چې زلمي ورته ټوله کيسه وکړه، ښه شېبه خو يې باور نه کاوه، خو چې باور يې راغی، نو ځان ته هېښه وه، گومان يې وکړ ښايې لېونۍ شوې به وي او يا به لېونۍ کېږي. سره له دې هم د هغې په دې خبره هېڅ باور نه راته، چې دې دې منډه له بېخه ايستلې وي او يا دې يې د چرگورې سر ورغوڅ کړی وي. په ذهن کې يې د دې پېښې يوه کليمه هم نه موندله، ځکه خو يې نو دا د زلمي او گلالی ملنډې وگڼلې. برېښنا همداسې د سر غوڅې چرگورې سر ته ولاړه وه، هغې په ناباورۍ چرگورې ته کتل، دغه چرگورې ته يې څومره هيلې درلودې، چې دا به غټ شي، پټکه به شي، هگۍ به واچوي او دا به يې څرک ته کله، کله پخوي. بيا به يې چرگورې وشي او داسې يو دوه افغانۍ به هم ترې ترلاسه شي. خو اوس چرگورې سر غوڅی پروت و .

برېښنا په همدې فکرونو کې وه، چې سراج پرې غږ کړ :

— لورې نن خو به محکمې ته ځې، نه چې بيا سپرې درپسې راولېږي !

برېښنا د محکمې له نوم سره ډکه وخوړه، خو ژر يې ځان راغونډکړ، دا ځکه، هغې نه غوښتل چې پلار يې د دې په څېره کې بې وسي وويني او يا داسې حس کړي، چې برېښنا له محکمې نه ډارېږي. د طالبانو څه عجيبې محکمې وې؛ نه سپرې ليدلې او نه ترې خبرېدل، يوازي به يې شاهدان او مدعيان راوغوښتل. يوه مولوي به څه ترې پوښتل،

شاهدانو به د شاهدۍ مراسم پر ځای کړل او بیا به مولویان او قاضیان په یوه کوټه کې راټول شول او پرېکړه به یې وکړه .

قاضیانو برېښنا څو، څو ځله راوغوښته او هر ځل به یې ترې پوښتل چې: خپل زوی ته یې شیدې ورکړي او که نه؟ برېښنا به د هغوی د پوښتنو په وړاندې ځوابونه ویل، خو سبا یې بیا راوغوښته. د قاضیانو چلند ورسره نرم و، داسې ښکارېده، چې قاضیان د برېښنا خبرو ته غور ږدي. سلطان دوی هم څو، څو ځله شاهدان وړاندې کړل، شاهدانو به پر دې ټینګار کاوه، چې برېښنا خپل زوی ته شیدې نه دې ورکړي، قاضیان په عجیبې څلور لارې کې پاتې وو. شاهدانو چې به هر ځل نوې نوې راتلل، همدا به یې ویل چې: برېښنا د سلیمان له مرګه مخکې په خپل زوی خپلې شیدې اودرولې وې، هغه مهال څرک یو میاشتنی و او برېښنا د قسم په کولو همدا نارې وهلې، چې خپل زوی ته یې تر یونیم کلنۍ شیدې ورکړي دي. په دې منع کې یې برېښنا عدلي معایناتو ته اړه کړه. د عدلي معایناتو د خبر په خبرېدو برېښنا یوې عجیبې خوښۍ پسې واخسیته؛ هغې او سراج په دې باور درلود، چې تر عدلي معایناتو وروسته به هر څه روښانه شي، اخر برېښنا خپل زوی څرک ته یونیم کال مکملې شیدې ورکړي دي. برېښنا څو، څو ځله سراج ته وریاده کړه :

– تازه منع کولم، وګوره رښتیا نه پتېږي.

هغې دا خبر خپلو ټولو دوستانو ته ورساوه، چې گنې نور نو د عقیدې له شره خلاصېږي او زوی به هم دې ته پاتې وي، خو دوستانو ته یې دا ډېره عجیبه وه، چې د طالبانو قاضیانو د شاهدانو په خوله نه دي کړي او برېښنا د عدلي کتنې لپاره لېږي. هیچا ته دا خبره باور کړونې نه وه، اخر سلطان دوی خو پند، پند شاهدان وړاندې کول. په محکمه کې ډېر ملایان او مولویان هم په دې خبرې خواشینې وو، هغوی د دې مسئلې مسوول قاضي مولوي عبدالمجید کمونیست گانه. ځینو خو یې په دې تور ناوه، چې گنې له برېښنا ورته څه څڅېږي. که څه هم ټول د برېښنا د پلار په اقتصادي حالت خبر وو، ځکه خو ټولو داسې انگېرل، چې گنې برېښنا د پیسو پر ځای د ځوانې مستۍ ور څڅوي. که څه هم دا خبرې مولوي عبدالمجید ته رسېدلې، خو هغه سر پرې نه گراوه او په یوې نرۍ موسکا به یې وویل :

– پروا نه کوي، خو رښتیا باید معلوم سي، دا شاهدان کله، کله درواغ وايي او بل زه پکر کوم، چې دا سلطان دوی دا شاهدان په کوڅه کې پیدا کوي، زما خو باور نه راځي، چې دونې خلکو دې دا ښځه په خپلو سترگو لیدلې وي .

دا نو د مولوي عبدالمجید حنفي گروه وه، هغه پر دې کلک باور درلود، چې دا شاهدان رښتیا نه وايي، ځکه خو یې د عدلي معایناتو امر وکړ، مولوي عبدالمجید مصر په الازهر کې لوست کړی و، دغه زده کړی مولوي عجیبه شان پر برېښنا باور پیدا کړی و، هغه تر ورستي بریده هڅه کوله، چې برېښنا بې گناه ووځي او څرک برېښنا ته پاتې شي، هغه سراج ته ډاډ ورکړ، چې دا سکالو به له امیرالمؤمنین سره هم که اړه شوه شریکه کړي. مولوي عبدالمجید حنفي به ټوله ورځ د کتابونو پاڼې اړولې او کرښې به یې په نښه کولې، د هغه د دفتر خادم په دې ورځو کې څو، څو

ځله د هغه له کوټې نه سوړ شوې چای، پرته له دې چې د مولوي شونډې هم ورورسپري وړې وې. هغه به دومره د کتابونو ابو مسلم، بخاري او داسې نور و کتابونو په لوستلو کې ډوب و، چې کله، کله به ډوډۍ هم ترې هېره شوه او وړی به کور ته خوځېده، د هغه دغو هڅو د ډېرو هغو کسانو، چې پر ده يې شک درلود، د هغوی گومان يې په باور بدل کړی و، خو مولوي عبدالمجيد حنفي په دې خبرو پسې نه گرځېده، برېښنا يې په خپل امر سره عدلي کتنې ته ولېږله .

برېښنا د کتنې پر لور روانه وه، داسې هیلو او خوښيو راجاپېره کړې وه، چې د لارې په اوږدوالي هم ونه پوهېده، چې کور ته راستنه شوه. دومره خوښه وه چې په ځان هېڅ نه پوهېده. همدا چې کور ته ننوته، پرته له دې چې سراج او امنې ته وگوري، په گډا، گډا کوټې ته ننوته. پر څرک، چې د گلالۍ په غېږ کې پروت و، پرېوته او د هغه د مخ و لاسونو په ښکلولو يې لاس پورې کړ، خدازده چې څومره موده به يې ښکلاوه، بيا يې په غېږ کې راجگ کړ او په گډا، گډا له کوټې ووته. اوس نو له دباندې نه ځکه ډار نه و، چې اوړی و او هوا هم ښه توده وه، نو د څرک د سړو وهلو ډار نه و او که ساړه هم وای، نو اوس خو برېښنا له ډېرې خوښيه په سړو او تودو نه پوهېده .

برېښنا پر چوترې تاوه راتاوه شوه او بيا دچوترې پر يوې برخې کېناسته، هغه چې به ډېره خوښه وه، نو سمدلاسه به يې سندرې پيل کړه، د هغې بس همدا يوه سندرې زده وه:

اوگۍ جوړه که

زر شه و زرگره

شیرین یار به مې خدای راوړي

پس له غنم لوه .

د هغې د خوښۍ سندرې همدا وه او چې خپه به وه، نو که يې کومه سندرې پر شونډو څرخېده، هغه به يوازې سپينه سپوږمۍ وايه اشنا به چېرته وينه

گونگۍ شوې ولې، گونگۍ شوې ولې نه وايې حالونه .

برېښنا به دا دواړې سندرې داسې په خواږه غږ ويلې، داسې به يې ژوند ورکاوه، لکه چې د هوگۍ جوړېدو ته د رښتيا هم همدومره لېواله وي، لکه چې تيارو ترې څوک لوټلی وي او دا يې له سپوږمۍ پته غواړي. د اوگۍ پر سندرې به يې شونډو ته سا ورکړه او وېه يې خندولې. خو د سپوږمۍ سندرې به د اوښکو نيز پرانيست، لکه برېښنا چې ټول ژوند بس دغه دوه سندرې ويلې وي او ټول ژوند يې له همدغو دوو سندرو څخه جوړوي .

خو نن برېښنا خوښه وه، هغې په لوړ غږ د اوگۍ سندرې ويله .

سراج او امنې ورته د کوټې له کرکۍ نه کتل، دواړه هېښ پاتې وو، اخر برېښنا هېڅکله هم د مور و پلار تر مخې نه وه نڅېدلې او نه یې د سندرو لپاره خپلې گلابي شونډې پرانیستې وې. سره له دې چې د برېښنا پلار سراج سندرې او نڅا د نڅاگرو کرڼه گڼله او تل به یې دا کار غانده او ویل به یې چې دا عيسات دی، ژوند، ژوند دی هغه که ښه وي، که بد، په گډا او سندرو نه ژوند رنگیني مومي او نه انسان اروايي کراري دا کار د بد سترگو خلکو دی .

برېښنا دا خبرې په وارو، وارو له پلاره اورېدلې وې، ځکه خو یې گډا نه وه زده، نو یوازي یې لاسونه او پښې په مزه خوځولې. خو د هغې نښې گډا او سندرو سراج ته عجیبه خوند ورکړ، یوې خوږې موسکا د هغه وچې شونډې په خوښت راوستلې، نن ورته برېښنا بد سترگې ونه برېښېده، بلکې لا یې د هغې د خوږې سندرې په ستاینه خوله خلاصه کړه :

– جلی! دغه د خلکو د خولو په سندرو کې څه عجیبه ښکلا پرته ده، ته گوره په څه ساده کلیماتو یې څه ښه ښکلی انځور جوړ کړی دی:

شین غمی پرې کېږده

مرغلرې ترې چاپیره کړه

زرشه وزرگره

شیرین یار به مې خدای راولي

پس له غنم لو

– دبرېښنا دا سندره ډېره خوښېږي، خدای زده چې دا جلی ولې بس دغه دوې سندرې وایي.

– بله کومه سندره وایي؟

سپینې سپورمۍ وایه اشنا به چېرته وینه

گونگی شوې ولې

گونگی شوې ولې نه وایې حالونه.

ماددې له خولې نه له هغه وخته، چې په سرو سپینو پوهېدلې ده، بله سندره نه ده اورېدلې، چې د دې جلی ولې یوازي همدا سندرې پر خوله راځي .

– ښايي د دې په خاطر چې برېښنا زما لور ده او زما په شان یې سندرې او گډاوې نه خوښېږي .

– نا، داسې نه ده، ته بېخې نه يې پوه شوی، وگوره برېښنا خپله خوښي په دې سندرې ښکاره کوي او د غم سندرې خو يې هغه بله ده. کله چې انسان په يو څه خپل احساسات ښکاره کوي، هغه ورته ارزښت لري او هغه ورته له هر څه گران وي .

– ښځې دا خبره پرېږده، وگوره زمونږ برېښنا بيا د پېغلټوب د وخت په شان خوښه ده، ما ته خو دا خوب ښکاري .

امنې تر سترگو لاندې برېښنا ته وکتل او په کرارۍ يې وويل:

– خو زه ډارېږم.

سراج برېښنا نه مخ امنې ته واړاوه او په خندانه ژبه يې وويل:

– ښه ته هسې هم د ډار گوډۍ يې، ووايه چې بيا دې په زړه کې څه گرځېدلي؟

– ما ويل که دا دعوه زمونږ برېښنا ونه گټي؟

سراج لږ په ورو قهر ژلي غږ وويل:

نه، داسې به ونه شي .

– او که داسې وشي، نو بيا؟

– ته څه وايې ته له دې ډارېږي چې څرک به.....

– هو! خو څرک به واخلي که نه.

– وادې يې خلي، نر يې کې، زر يې کې .

– دا څه وايې، د برېښنا پلاره؟

– رښتيا وایم، ته وگوره دغه څرک زمونږ برېښنا ته څه ورکړي، ته ورته وگوره د هغه گل غونډې برېښنا نه د غارونو

بگوه جوړه شوې، دا زوی نه دی، د خدای قهر دی، زه يې له لمسي بېزاره کړی يم، هغوی هسې ورته گوري .

امنې په هېښتيا سراج ته کتل، بيا يې انگړ ته سترگې واړولې، له انگړ خو لا دمخه د برېښنا د مستې خندا غږ راته،

خو چې دې وروکتل، نو هېښه پاتې شوه، دا ځکه برېښنا پر څلورو روانه وه او څرک يې پر ملا ناست و، د برېښنا د

تورو لونگينو وېښتو اوږده کوڅۍ يې کلکله نيولې او برېښنا ته يې چو، چو ويل.

خو د برېښنا د مستې خندا څپو د څرک د ټيټ غږ چو، چو له ځان سره لوټه .

☒☒☒

— دا دونه ډېر شاهدان او دا د عدلي معایناتو نتیجه لورې زه داسې فکرکوم، چې دا هر څه پیسو په چپه اړولي، که نه رښتیا خو داسې نه وه .

برېښنا ته یې وکتل، هغې خپل مخ نه و پټ کړی، ځکه خويې په ښکلو سترگو کې هر څه ښکارېدل، سراج بیا وویل :
— دوی دا ام پلمه ونيوله، چې گنې مونږ د هلک د لویولو پیسې نه لرو، اوس نو غریبي هم فیصلې بدلوي، که نه نوره څه خبره پاتې نه وه. تر سترگو لاندې یې برېښنا ته وکتل، هغه هماغسې په لوڅ مخ غلې روانه وه، ان د سترگو د نظر ټکی یې هم نه ښکارېده، د دې لپاره چې هغه پر خبرو راوړي، سراج بیا وویل:

— زویه! ته ځوانه یې، لا ډېره ځوانه او بل که اولاد ځونه لرې وي، ځونه یو بل ونه پېژني، یو بل ونه ویني، د دوی تر منځ دارښته نه تمامېږي. زویه دا رشته پرته له خدایه هېڅ قدرت هم نه شي شلولی .

سراج دا وویل، بیا یې وړاندې وکتل. سلطان او حاجي یو بل سره څنگ پر څنگ روان وو، عقیده له ماشومه سره لږه تر شا روانه وه، چې کله، کله به یې تر شا هم نیم د ملنډو او غروره ډک نظر واچاوه، تر شا یې وکتل، هېڅوک نه و، دهلیز تیاره او تش و، بیا یې برېښنا ته وکتل، برېښنا غلې وه، هماغه شان غلې وه. هغې سیده کتل، خو بانه یې نه خوځېدل، سراج بیا وغوښتل چې هغه پر خبرو راوړي :

— رښتیا زویه! مونږ دونه پیسې کله لرو، چې څرک په ناز و نعمت کې لوی کوو، څه ښه وشو، چې خپل لمسی یې واخیست .

سراج د محکمې تر فیصلې وروسته چې د برېښنا په حق کې یې وکړ، خپل زړه او اوږې یې سپکې احساسولې. که څه هم برېښنا په محکمه کې څرک ته د شیدو په نه ورکولو تورنه شوه او دا خبره عدلي معایناتو هم تائید کړې وه. برېښنا په دې تور چې د غریب لور ده او څرک په مړه خېټه نه شي ساتلای، له څرک محرومه شوې وه، خو بیا هم سراج خوښ و، هغه څو، څو ځله په زړه کې وویل :

ابی مړه شوه، تبه یې وشکېده .

تر سترگولاندې یې برېښنا ته وکتل، هغه داسې غلې وه، لکه هېڅ هم نه وي پېښ شوي. سراج لږ خوښ غوندې شو، له ځان سره یې وویل :

— اوس به نو هم ایله د برېښنا په کولموکې اوبه تودې شي .

برېښنا ورو قدمونه تېز کړل، همدا چې له محکمې راوتله، نو له ټولو دمخه سړک ته ورسېده، تر شا يې وکتل، سراج په خپل مينه ناک نظر ونازوله . دې ترې په کراری مخ واړاوه، بيا يې تر هوايي ډگره پر غزیدلې سړک د نظر نیلی وځغلاوه، پر دغه سړک موټران داسې په مندو وو، هغه د چا خبره لکه اوگره چې سړپري .

د ځغلنده موټرانوپه مخ کې يوې تورې ډاډسني د لېونو تگ درلود، هغه له ټولو تېزه وه، برېښنا قدمونه گړندي کړل، اوس نو ترې څرک او عقیده هم تر شا پاتې وو ، څرک ته يې په يوه ناڅرگند نظر وکتل، لکه يوه بېگانه ته چې گوري، خود دغو مرو نظرونو تر شا څه شور ماشور پروت و او د دغو بېگانه نظرونو ذهن زړه کومې پرېکړې ته چمتوالی کاوه، په دې نو هېڅوک نه پوهېدل، اخر هغه غلې وه، بې احساسه ښکارېده، لکه هېڅ چې هم ورڅخه نه وي اخیستل شوي، هېڅ او هېڅ نه وي شوې. ماشوم مور ته د ورتلو په هڅه ځان مخ خوا ته ورکش کړ، خو د عقیدې ځواکمنو منگولو له يوه قدم ډېر پرېښود، لکه د مور په لیدو چې د ماشوم زړه ډاډه شوی وي، داسې غلی شو.

برېښنا له څرکه په نرمۍ مخ واړاوه، بيا يې د سړک پر اوږدوالي نظر ښخ کړ، له ليرې څو ډاډسني په منډه راروانې وې، برېښنا قدمونه چټک کړل، د سړک منځ ته يې وځغاستل، په همدې شېبه کې ډاډسنه د سترې محکمې له مخې په تيزۍ تېره شوه، د ډاډسني له تېروېدو نه به شېبه نه وه تېره، چې د سړک پر مخ د وينو سرو لیکو د سراج پر سترگو تورې پردې راخوړې کړې او له دې سره يوه وژونکې چوپتيا د څو شېبو لپاره راخوړه شوه، په دې چوپتيا کې يوازېنې غږ، چې ډېر محسوس و، هغه دا وه چې عقیدې ورو د څرک لاس خوشې کړ او دا وړوکي غږ، دا هغه غږ و چې ټولو واورېد، خو له دې غږ سره سلطان عقیدې ته مخ راواړاوه او تر ژبې لاندې يې وويل :

—مور! همدا دې غوښتل؟

حاجي په ټيټ غږ ورسره غبرگه کړه:

پام دې وي چې زرغونه هم ورسره وه.

بيا يې څرک ته وکتل، چې له ټولو نه جلا د سړک پر غاړه ولاړ و، اوس يې نو لاس عقیدې نه و نيولی او اوس يې يوه د لاس پسې شا و خوا کتل، هغه به کله شا او کله مخې ته وکتل، گوندې خپله خواره او ډنگروکې مور بيا مومي.

۱۳۸۱ لېنډۍ ۱۱

کابل څلورم مکروريان

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**